

RAPORT
privind rezultatele organizării și desfășurării
alegerilor locale generale
din 5 noiembrie 2023

Capitolul 1. Elaborarea și ajustarea cadrului normativ

Capitolul 2. Constituirea circumscripțiilor electorale, secțiilor de votare și organelor electorale ierarhic inferioare

Capitolul 3. Desemnarea și înregistrarea candidaților. Confirmarea reprezentanților concurenților electorali

Capitolul 4. Asigurarea logisticii electorale. Accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu nevoi speciale

Capitolul 5. Conlucrarea cu autoritățile administrației publice centrale, autoritățile publice locale și unele instituții în vederea asigurării desfășurării în bune condiții a alegerilor locale generale

Capitolul 6. Instruirea funcționarilor electorali și a altor subiecți implicați în procesul electoral

Capitolul 7. Informarea și educația electorală a alegătorilor

Capitolul 8. Monitorizarea alegerilor

Capitolul 9. Reflectarea activității Comisiei și a campaniei electorale în mass-media

Capitolul 10. Actualizarea, întocmirea și verificarea listelor electorale

Capitolul 11. Asigurarea informațională a procesului electoral

Capitolul 12. Susținerea financiară a campaniei electorale

Capitolul 13. Cheltuielile executate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023

Capitolul 14. Modelul, textul, tirajul, tipărirea și repartizarea buletinelor de vot pentru alegerile locale generale

Capitolul 15. Votarea. Numărarea și totalizarea voturilor, centralizarea rezultatelor alegerilor locale generale și confirmarea legalității alegerilor locale generale

Capitolul 16. Contenciosul electoral

CAPITOLUL 1. ELABORAREA ȘI AJUSTAREA CADRULUI NORMATIV

Prezentul capitol descrie principalele activități desfășurate de Comisia Electorală Centrală pentru asigurarea bunei organizări și desfășurări a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Cu titlu de introducere în sfera normativă amintim despre adoptarea la 8 decembrie 2022 a noului Cod electoral nr. 325, în vigoare din 1 ianuarie 2023. Necesitatea adoptării unui nou cod a rezultat din Adresele Curții Constituționale, concluziile și recomandările misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor, concluziile din cadrul analizelor post-electorale, inclusiv din tendința de a perfecționa constant procesele atribuite sferei de competență a Comisiei, precum și de a aduce legea electorală în corespundere cu standardele internaționale și bunele practici în materie electorală.

Principalele modificări aduse prin adoptarea noului cod vizează:

- 1) permanentizarea activității membrilor Comisiei Electorale Centrale;
- 2) permanentizarea organelor electorale de nivelul al doilea, în persoana președinților acestora;
- 3) includerea în sistemul organelor electorale a Consiliului Electoral Central al Găgăuziei;
- 4) instituirea obligativității pentru funcționarii electorali de a urma cursuri de instruire și de a obține certificatul;
- 5) acordarea pentru Comisie a prerogativei de a stabili data alegerilor locale generale;
- 6) stabilirea perioadei fixe în care se desfășoară alegerile locale generale;
- 7) instituirea posibilității desfășurării alegerilor în 2 zile (sâmbăta și duminica);
- 8) condiționarea dreptului de a vota al cetățeanului la alegerile locale într-o anumită localitate în funcție de faptul dacă are înregistrare la domiciliu sau reședință temporară stabilită cu cel puțin 3 luni până la data primului tur de scrutin;
- 9) restrângerea termenului în care pot fi solicitate modificări în listele electorale: cu cel mult 7 zile înainte de ziua alegerilor;
- 10) unificarea listei actelor de identitate în baza cărora alegătorul poate vota;
- 11) eliminarea obligației de a aplica ștampila de securizare pe actul de identitate în baza căruia alegătorul votează;
- 12) tipărirea buletinelor de vot și într-o altă limbă, decât limbile română sau rusă (anterior buletinele de vot erau tipărite în limbile română și rusă), la solicitarea organelor electorale din circumscripția respectivă;
- 13) stabilirea unui termen unic pentru începerea campaniei electorale pentru toate tipurile de scrutin: campania începe de la data înregistrării în calitate de concurent electoral, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua alegerilor;
- 14) stabilirea ratei de participare și pentru cel de-al doilea tur de scrutin;
- 15) delegarea către consiliile electorale de circumscripție care au înregistrat candidații în alegeri a competenței de confirmare a legalității alegerilor și validare a mandatelor primarilor aleși, a consilierilor aleși, precum și de confirmare a listelor candidaților supleanți;
- 16) reducerea vârstei de la 25 ani la 23 de ani împliniți pentru obținerea dreptului de a candida la funcția de primar;
- 17) introducerea condiției speciale de a deține cel puțin studiile generale obligatorii prevăzute la art. 13 din Codul educației nr. 152/2014 pentru a putea candida la funcția de primar;
- 18) reducerea numărului de semnături necesar de a fi colectate pentru a-și înainta candidatura la funcția de primar: numărul de semnături valide ale susținătorilor trebuie să constituie 1% din numărul de alegători din circumscripția respectivă, dar nu mai puțin de 100 de persoane;
- 19) introducerea permisiunii pentru alegător de a susține mai mulți candidați prin semnătură pe listele de subscripție ale acestora;

- 20) detalierea prevederilor referitoare la respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, precum și alte restricții și limitări prevăzute de normele juridice speciale prin extinderea subiecților cărora le revine obligația de a-și suspenda activitatea din momentul începerii campaniei electorale;
- 21) revizuirea incompatibilităților și restricțiilor pentru reprezentanții concurenților electorali, precum și pentru persoanele de încredere ale concurenților electorali;
- 22) individualizarea interdicțiilor de a candida la o funcție electivă;
- 23) instituirea interdicției pentru concurenții electorali de a organiza și desfășura concerte, evenimente, concursuri sau demonstrații cu implicarea interpreților, personalului de creație și/sau artistic atât din țară, cât și de peste hotare, afișarea în timpul desfășurării acestora de slogane sau alte mesaje și/sau distribuirea de materiale ce conțin simbolistica concurentului electoral sau alte elemente de identificare a acestuia, precum și participarea la astfel de evenimente în scop de promovare politică;
- 24) punerea sub interdicție a activității de lansare sau participare la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, a utilizării echipamentelor, mijloacelor și bunurilor publice în perioada electorală;
- 25) interzicerea transportării organizate a alegătorilor spre secția de votare în ziua alegerilor pentru a-i determina să își exercite drepturile electorale, precum și a acțiunilor de organizare în perioada electorală a transportării alegătorilor spre secția de votare;
- 26) revizuirea și detalierea prevederilor ce vizează modul de susținere financiară și materială a grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale, modalitatea de raportare a veniturilor și cheltuielilor, regimul conturilor bancare cu mențiunea „Fond electoral” / „Destinat grupului de inițiativă”;
- 27) introducerea obligativității băncilor comerciale de a deschide cu titlu gratuit conturi bancare cu mențiunea „Fond electoral” / „Destinat grupului de inițiativă”;
- 28) stabilirea principiilor de bază ale efectuării supravegherii și controlului privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale;
- 29) realizarea sondajelor de opinie în perioada electorală și a exit-pollurilor doar de către subiecții care au obținut autorizare în acest sens din partea Comisiei;
- 30) confirmarea jurnaliștilor de către organele electorale;
- 31) unificarea pentru toate tipurile de scrutin a condițiilor de organizare a dezbaterilor electorale;
- 32) difuzarea mesajelor de interes public în perioada electorală doar după aprobarea acestora de către Comisie;
- 33) stabilirea clară a condițiilor de reflectare a alegerilor pentru furnizorii de servicii media care depun declarația privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor;
- 34) extinderea subiecților cu drept de a depune contestații la nivelul candidaților desemnați pe lista partidului politic;
- 35) armonizarea prevederilor referitoare la depunerea și examinarea contestațiilor cu cele ale Codului administrativ și unele elemente de procedură stabilite de acesta;
- 36) detalierea aspectelor de admisibilitate și procedurale privind examinarea contestațiilor, delimitarea mai clară a competenței de soluționare, atât în cadrul organelor electorale, cât și de alte autorități / instanțe de judecată;
- 37) dezvoltarea noțiunii de „contestație” în ce privește forma și conținutul;
- 38) introducerea de noi tipuri de răspundere juridică pentru funcționarii electorali, concurenții electorali și observatorii acreditați;
- 39) dispunerea renumărării voturilor de către Comisie în cadrul alegerilor locale;

- 40) individualizarea contravențiilor și infracțiunilor ce derivă din procesul electoral, inclusiv introducerea sancțiunilor pentru persoanele fizice / juridice care susțin financiar și material concurenții electorali cu încălcarea legislației.

Revenind la tematica prezentului capitol menționăm că sediul materiei pentru alegerile locale este reprezentat de Codul electoral nr. 325/2022, iar aferent acestuia și în corelație procesului electoral îi pot fi aplicabile prevederi ale altor acte normative, în special ale: Codului administrativ nr. 116/2018, Codului serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018, Codului penal nr. 985/2002, Codului contravențional nr. 218/2008, Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022, Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64/2010, Legii cu privire la Concepția Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri” nr. 101/2008, Legii privind întrunirile nr. 26/2008, Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, Legii privind administrația publică locală nr. 436/2006, Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte nr. 273/1994.

Adoptarea noului Cod electoral și concomitent operarea modificărilor în legislația conexasă implică a fost succedată de necesitatea aducerii în concordanță a actelor normative ale Comisiei.

Prin urmare, în temeiul art. 25 lit. c) și 244 alin. (3) din Codul electoral, inclusiv în scopul bunei organizări și desfășurări a alegerilor locale generale, agenda Comisiei a fost completată prioritar cu activități ce au vizat identificarea actelor cu caracter normativ care trebuie elaborate și / sau modificate.

Procesul de reglementare Comisia l-a demarat prin aprobarea unui plan în acest sens, fiind emisă Dispoziția președintelui Comisiei Electorale Centrale nr. 79-a din 29 decembrie 2022, cu modificările ulterioare. Activitatea s-a desfășurat având în vedere Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Proiectele de acte normative au fost consultate cu părțile interesate și plasate pe pagina web oficială pentru consultări publice la directoriul „Cadrul normativ” → „Transparența decizională” → „Procesul decizional → 2023”. Acestea au fost supuse expertizei juridice și expertizei anticorupție.

Rezultatul activității de elaborare/modificare a cadrului normativ se prezintă mai jos în ordinea adoptării actelor normative și în funcție de categoria acestora.

Regulamente

Regulamentul de activitate al Comisiei Electorale Centrale

Hotărârea nr. 1098 din 21.06.2023, în vigoare din 06.07.2023

Actul stabilește modul de constituire, funcționare și organizare a activității Comisiei, modul de desfășurare a procedurii administrative în cadrul Comisei, termenele de dezbateri a proiectelor de hotărâri în cadrul ședinței, răspunderea juridică, normele de conduită și conflictele de interese în procesul de exercitare a mandatului de membru al Comisiei, precum și detaliază atribuțiile CEC.

Regulamentul de activitate al Centrului de instruire continuă în domeniul electoral

Hotărârea nr. 1099 din 21.06.2023, în vigoare din 07.07.2023

Documentul reglementează principalele domenii de competență ale Centrului de instruire continuă în domeniul electoral și cuprinde atribuțiile instituției, precum: organizarea și modernizarea procesului de instruire în baza bunelor practici de calitate, naționale sau internaționale, certificarea formatorilor în materie electorală și în domenii conexe. Regulamentul stipulează inclusiv atribuțiile și obligațiile directorului.

Regulamentul de activitate al consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală

Hotărârea nr. 1100 din 21.06.2023, în vigoare din 21.07.2023

Acesta reglementează modul de constituire și atribuțiile consiliilor electorale de circumscripție în perioada electorală, procedura de alegere a președintelui și secretarului consiliului, atribuțiile acestora, drepturile și obligațiile membrilor consiliului, incompatibilitățile și restricțiile. Actul normativ conține de asemenea prevederi referitoare la degrevarea și convocarea membrilor, temeiurile de încetare a calității de membru al consiliului electoral de circumscripție, drepturile și obligațiile membrilor consiliului electoral de circumscripție, procedura de organizare a ședințelor consiliului electoral și cea de adoptare a hotărârilor. Anexele la regulament prezintă diferite modele de documente ce reies din activitatea consiliului electoral.

Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare

Hotărârea nr.1101 din 21.06.2023, în vigoare din 21.07.2023

Actul normativ stipulează modul de constituire a birourilor electorale ale secțiilor de votare, procedura de alegere a președintelui și secretarului acestora, atribuțiile președintelui și secretarului, drepturile și obligațiile membrilor, incompatibilitățile, restricțiile, modul de degrevare și convocare, precum și temeiurile de încetare a calității de membru al biroului electoral al secției de votare. Actul conține cu titlu de ghidare diferite modele de documente potrivit domeniului de activitate al biroului.

Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice

Hotărârea nr.1102 din 21.06.2023, în vigoare din 11.07.2023

Regulamentul vine să dezvolte normele legale privind controlul și supravegherea finanțării activității partidelor politice. Actul reglementează în detaliu procedurile aferente încasării, evidenței și raportării surselor de finanțare privată a partidelor politice, cum ar fi cotizațiile de membru de partid, donațiile și alte venituri (provenite din activități editoriale, legate de administrarea proprietăților), precum și procedurile de raportare în cazul finanțării publice a partidelor politice, adică din alocații de la bugetul de stat. Documentul conține prevederi despre principiile, metodele și tipurile de control etc.

Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile locale generale

Hotărârea nr.1103 din 21.06.2023, în vigoare din 26.07.2023

Actul normativ stabilește principiile ce guvernează activitatea de desemnare a candidaților, subiecții cu drept de a candida, precum și procesul de examinare și verificare a conformității documentelor prezentate pentru înregistrarea în calitate de concurenți electorali, conține dispoziții aplicabile procedurii de desemnare și înregistrare a candidaților în cadrul alegerilor locale, enumeră condițiile speciale pentru candidați la alegerile locale pentru a fi aleși în consiliile locale și primari, pentru efectuarea modificărilor în lista de candidați pentru funcția de consilier local etc.

Regulamentul cu privire la procedura de confirmare a legalității alegerilor, validarea și atribuirea mandatelor de primar și de consilier

Hotărârea nr. 1104 din 27.06.2023, în vigoare din 25.07.2023

Documentul descrie condițiile pentru constituirea consiliului local, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un candidat la funcția de primar, dezvoltă normele referitoare la validarea mandatelor de primar și de consilier, detaliază procedura de atribuire a mandatelor de consilier după totalizarea rezultatelor alegerilor locale, enumeră cazurile ce duc la încetarea înainte de termen a mandatului de primar și de consilier, cazurile în care Comisia Electorală Centrală are competența de a ridica mandatul de consilier și de a atribui mandatului de consilier candidatului supleant.

Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală Hotărârea nr.1128 din 18.07.2023, în vigoare din 03.08.2023

Regulamentul detaliază prevederile art. 91 – 95 din Codul electoral nr. 325/2022. În special, stabilește regulile aplicabile procedurii de depunere a contestațiilor în formă scrisă sau electronică, de recepționare și înregistrare a acestora de către organele electorale. Explică procedurile aferente examinării proiectului de hotărâre pe marginea contestației, în special ce vizează prezentarea și examinarea admisibilității contestației, a probelor și audierea participanților la procedura administrativă.

Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali
Hotărârea nr.1129 din 18.07.2023, în vigoare din 03.08.2023

Dispozițiile regulamentului stipulează actele necesare pentru a fi prezentate în vederea confirmării în calitate de reprezentant al concurentului electoral / participantului la referendum, procedura de examinare a acestora și, respectiv, adoptarea de către organul electoral a hotărârii de confirmare, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană care urmează a fi desemnată în calitate de reprezentant. Actul enumeră expres situațiile de incompatibilitate a statutului de reprezentant, drepturile, obligațiile și restricțiile reprezentantului concurentului electoral, inclusiv situațiile de încetare a calității de reprezentant.

Regulamentul cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurenților electorali
Hotărârea nr.1130 din 18.07.2023, în vigoare din 03.08.2023

În regulament sunt specificate condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a fi desemnată în calitate de persoană de încredere a concurentului electoral / participantului la referendum, situațiile de incompatibilitate în care se poate afla persoana de încredere, drepturile, obligațiile, răspunderea pe care o poartă. Documentul reglementează procedura de examinare a cererilor de confirmare și, respectiv, de adoptare de către organul electoral a hotărârii de confirmare.

Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media

Hotărârea nr. 1137 din 28.07.2023, în vigoare din 04.08.2023

Principalele prevederi vizează principiile de bază ale reflectării alegerilor, interdicțiile și drepturile instituțiilor mass-media, modalitatea de confirmare a jurnaliștilor, particularitățile de organizare și de desfășurare a dezbaterilor electorale, detaliază modul în care furnizorii de servicii media respectă angajamentele asumate prin declarația politicii editoriale. Actul stabilește cazurile în care persoana poate beneficia de dreptul la replică, modul în care se depune cererea, cazurile în care nu poate fi solicitat dreptul la replică sau cele în care instituțiile mass-media pot refuza acordarea dreptului la replică.

Regulamentul privind organizarea și desfășurarea sondajelor de opinie și a exit-pollurilor în perioada electorală

Hotărârea nr.1138 din 28.07.2023, în vigoare din 15.08.2023

Actul normativ conține reglementări privind dreptul de efectuare a sondajelor de opinie și a exit-pollurilor, regulile pentru desfășurarea exit-pollurilor. Documentul stabilește drepturile și obligațiile reprezentanților organizațiilor autorizate pentru efectuarea sondajelor de opinie și a exit-pollurilor, conținutul unei cereri / declarații privind intenția de a organiza un asemenea exercițiu, cuprinde lista documentelor necesare pentru a organiza sondajul de opinie și modul în care acesta poate fi prezentat publicului.

Regulamentul cu privire la procedurile de tragere la sorți

Hotărârea nr. 1139 din 28.07.2023, în vigoare din 11.08.2023

Prin acest act normativ se detaliază procedurile tragerii la sorți în funcție de scop (în vederea: stabilirii ordinii de primire a documentelor depuse la organele electorale pentru înregistrare în calitate de concurenți electorali; determinării ordinii de înscriere a concurenților electorali în buletinul de vot; accederii la al doilea tur de scrutin pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și funcția de primar; determinării candidatului învingător), pentru o mai bună însușire și aplicare uniformă de către organele electorale.

Regulamentul privind modul de formare, administrare și actualizare a Registrului de stat al alegătorilor

Hotărârea nr. 1140 din 28.07.2023, în vigoare din 11.08.2023

Regulamentul vizează procedura de actualizare și modificare a datelor conținute în Registrul de stat al alegătorilor, destinația și accesibilitatea datelor despre alegători, responsabilitățile și atribuțiile persoanelor împuternicite cu drept de acces la registru, normele referitoare la garanțiile privind securitatea datelor cu caracter personal.

Regulamentul privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale

Hotărârea nr. 1153 din 04.08.2023, în vigoare din 18.08.2023

Prevederile documentului se referă la multitudinea proceselor legate de listele electorale, procedura de declarare a locului nou de ședere, de eliberare a certificatului pentru drept de vot. De asemenea, stabilește categoria de alegători care sunt incluși în listele electorale suplimentare în funcție de tipul scrutinului și procedura de înscriere a acestora în listele electorale suplimentare, precum și procedura de votare în baza listei electorale pentru votarea la locul aflării.

Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public

Hotărârea nr. 1155 din 04.08.2023, în vigoare din 11.08.2023

Actul stabilește particularitățile și modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, dezvoltă normele referitoare la publicitatea în mass-media scrisă, descrie elementele afișajului publicitar, cuprinde norme referitoare la publicitatea pe articole promoționale și la publicitatea în rețeaua internet (on-line), inclusiv condițiile, cerințele pentru materialele publicitare și cele de interes public.

Regulamentul privind certificarea formării/specializării în domeniul electoral

Hotărârea nr. 1156 din 04.08.2023, în vigoare din 22.08.2023

Potrivit art. 1 din Codul electoral, certificarea formării/specializării în domeniul electoral reprezintă procedura de atestare a cunoștințelor și competențelor în domeniul electoral, realizată de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral. Regulamentul stabilește procedurile și măsurile privind înregistrarea pentru susținerea examenului de calificare, desfășurarea examenului de calificare, evaluarea rezultatelor, procedura de contestare și prevederi despre eliberarea și valabilitatea certificatelor, la fel și modul în care este formată comisia de certificare, atribuțiile acesteia.

Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție

Hotărârea nr. 1166 din 11.08.2023, în vigoare din 05.09.2023

Actul normativ reglementează constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, enumeră condițiile speciale privind colectarea semnăturilor și întocmirea listelor de subscripție, procedura de recepționare și sistematizare a listelor de subscripție, responsabilitățile colectorilor etc.

Regulamentul privind Registrul funcționarilor electorali

Hotărârea nr. 1184 din 18.08.2023, în vigoare din 06.09.2023

Actul stabilește conținutul Registrului funcționarilor electorali, tipul de informații despre funcționarii electorali, dreptul de acces și de a explora aceste date, regimul juridic de utilizare a datelor din Registrul funcționarilor electorali, securitatea și confidențialitatea datelor personale despre funcționarii electorali.

Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniei electorale

Hotărârea nr. 1185 din 18.08.2023, în vigoare din 05.09.2023

Documentul reglementează modul și procedura de depunere a rapoartelor privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a celor privind finanțarea campaniilor electorale prin intermediul SSI „Control Financiar”. Acesta cuprinde metodele și tipurile de control pe care le efectuează organele electorale și alte reglementări despre sursele de finanțare a competitorilor electorali și modul de utilizare a resurselor financiare.

Regulamentul cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități

Hotărârea nr. 1187 din 22.08.2023, în vigoare din 14.09.2023

Regulamentul enumeră principiile ce stau la baza asigurării accesibilității în procesul electoral pentru persoanele cu dizabilități, cerințele de accesibilitate față de sediile secțiilor de votare și căile de acces spre sediile secțiilor de votare. De asemenea, stabilește rigorile ce urmează a fi respectate de către membrii biroului electoral la amenajarea secțiilor de votare, responsabilitățile concurenților electorali, instituțiilor mass-mediei și ale societății civile privind asigurarea drepturilor electorale pentru persoanele

cu dizabilități, inclusiv respectarea principiului nediscriminării persoanelor cu dizabilități în cadrul promovării politice și agitației electorale de către concurenții electorali.

Regulamentul privind statutul observatorilor și procedura de acreditare a acestora

Hotărârea nr. 1195 din 25.08.2023, în vigoare din 29.08.2023

Documentul dezvoltă normele legii electorale privind procedura, termenele și condițiile de acreditare a observatorilor, reglementează garanțiile statutului de observator, incompatibilitățile statutului de observator, categoriile de observatori, precum și răspunderea observatorilor în cazul încălcării cadrului normativ electoral.

Regulamentul privind funcționarea Sistemului de înregistrare video în secțiile de votare

Hotărârea pentru modificarea actului nr. 1380 din 03.10.2023, în vigoare din 10.10.2023

Actul stabilește modul de funcționare a Sistemului de înregistrare video în secțiile de votare, atribuțiile persoanelor responsabile de integritatea echipamentului pentru înregistrarea video, condițiile de activare, dezactivare și buna funcționare a acestuia, procedura de acces la înregistrările video și păstrarea acestora.

Total - 23

publicate într-o nouă redacție - 22

modificate - 1

Instrucțiuni

Instrucțiunea privind particularitățile constituirii și înregistrării blocurilor electorale

Hotărârea nr. 1131 din 18.07.2023, în vigoare din 03.08.2023

Instrucțiunea stipulează subiecții cu drept de a constitui blocuri electorale, conținutul acordului de constituire a blocurilor electorale, specifică documentele în baza cărora se înregistrează blocurile electorale, termenele aplicabile respectivei proceduri, restricțiile pentru partidele politice care au constituit blocurile electorale să desemneze candidatul (candidații) / lista (listele) de candidați în nume propriu cu excepția cazului când a fost refuzată înregistrarea blocului electoral.

Instrucțiunea privind modul de utilizare a ștampilelor electorale la alegeri și referendumuri

Hotărârea nr. 1148 din 02.08.2023, în vigoare din 18.08.2023

Obiectul acesteia constă în enumerarea tipurilor de ștampile electorale utilizate de organele electorale ierarhic inferioare, precum și descrierea juridică a acestora. Documentul stabilește modalitatea de transmitere, restituire, păstrare și nimicire a ștampilelor electorale de către organele electorale.

Instrucțiunea cu privire la procedura de vot cu urna mobilă

Hotărârea nr. 1154 din 04.08.2023, în vigoare din 11.08.2023

Esența actului constă în stabilirea categoriilor de alegători care votează la locul aflării, termenele și condițiile de depunere a cererii cu privire la votarea la locul aflării, acțiunile membrilor biroului electoral referitoare la recepționarea cererilor privind votarea la locul aflării, deplasarea echipei de membri ai biroului electoral pentru a se efectua votarea la locul aflării alegătorului.

Instrucțiunea cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare

Hotărârea nr. 1186 din 18.08.2023, în vigoare din 06.09.2023

Principalele reglementări cuprind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească localul secției de votare și echipamentul de votare, responsabilitățile privind stabilirea localului secției de votare pentru organizarea votării, asigurarea secretului votului, amenajarea localului secției de votare, menținerea ordinii în secția de votare și asigurarea dotării tuturor secțiilor de votare cu echipamente și materiale necesare.

Instrucțiunea privind procedura de renumărare a buletinelor de vot

Hotărârea nr. 1188 din 18.08.2023, în vigoare din 14.09.2023

Actul stipulează procedura de renumărare a buletinelor de vot pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri, stabilește clar procesul de predare / recepționare a sacilor cu buletine de vot de la inspectoratele teritoriale de poliție, descrie procedura de renumărare a buletinelor de vot și rolul fiecărui

participant la această procedură, atât al membrilor organelor electorale, cât și al persoanelor autorizate să asiste la această procedură.

Instrucțiunea cu privire la aprobarea modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot
Hotărârea nr. 1212 din 06.09.2023, în vigoare din 15.09.2023

Documentul reglementează procedurile ce trebuie respectate de organele electorale privind aprobarea modelului și textului buletinelor de vot în funcție de tipul scrutinului, descrie modul de păstrare a buletinelor de vot de către organele electorale ierarhic inferioare, stabilește răspunderea funcționarilor electorali pentru păstrarea și integritatea buletinelor de vot care se află în gestiunea lor, pentru distrugerea / deteriorarea intenționată a buletinelor de vot, precum și scoaterea neautorizată a acestora din localul secției de votare.

Instrucțiunea privind particularitățile evidenței contabile în organele electorale, a cheltuielilor pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, aprobarea formularelor documentelor primare și managementul angajamentelor

Hotărârea nr. 1221 din 12.09.2023, în vigoare din 04.10.2023

Documentul conține reguli de îndeplinire a dărilor de seamă de către consiliile electorale de circumscripție privind devizul de cheltuieli pentru perioada electorală, reguli de arhivare a documentelor financiar-contabile în cadrul organelor electorale inferioare, obligațiile, drepturile și răspunderea contabilului-șef în perioada electorală, în general norme privitoare la particularitățile organizării evidenței contabile a executării mijloacelor financiare alocate și distribuite organelor ierarhic inferioare.

Instrucțiunea privind modul de sistematizare, împachetare, sigilare și transmitere a documentelor (materialelor) și a echipamentului electoral după închiderea secțiilor de votare

Hotărârea nr. 1305 din 21.09.2023, în vigoare din 04.10.2023

Instrucțiunea reglementează etapizat modul în care sunt sistematizate și transmise documentele electorale la alegeri și referendumuri. Documentul stabilește responsabilitățile birourilor electorale, ale consiliilor electorale, termenele de transmitere și recepționare a documentelor după sistematizare, de asemenea sunt enumerate actele ce se transmit Comisiei Electorale Centrale după sistematizare.

Total - 8, toate publicate într-o nouă redacție

Pe lângă cele arătate mai sus, aferent reglementărilor aplicabile în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie, în special dreptului de a fi ales, considerăm judicios de a reflecta în prezentul raport situația de ordin juridic apărută după intrarea în vigoare a noului Cod electoral.

La art. 16 alin. (2) din Codul electoral, adoptat prin Legea nr. 325 din 8 decembrie 2022, au fost stabilite interdicții de a candida pentru următoarele categorii de cetățeni:

„a) persoanele care îndeplinesc serviciul militar în termen;

b) persoanele prevăzute la alin. (1);

c) persoanele care sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă, precum și persoanele care au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție. Organele electorale sunt informate despre existența antecedentelor penale de către organele Ministerului Afacerilor Interne și/sau de către Autoritatea Națională de Integritate;

d) persoanele private de dreptul de a ocupa funcții de răspundere prin hotărâre judecătorească definitivă. Organele electorale sunt informate despre existența interdicției de către Ministerul Justiției, Autoritatea Națională de Integritate și/sau de către Ministerul Afacerilor Interne.”

Ulterior, examinând sesizarea depusă de Guvernul Republicii Moldova, Curtea Constituțională la 19 iunie 2023 a adoptat Hotărârea nr. 10 „Privind controlul constituționalității Partidului Politic „Șor”

(sesizarea nr. 184h/2022)”. Înalta Curte a admis sesizarea și, conform pct. 2 din hotărâre, a declarat neconstituțional Partidul Politic „Șor”, înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice cu nr. 21 [IDNO: 1016620006611]. De asemenea, s-a pronunțat și asupra modalității de exercitare a mandatelor obținute de către reprezentanții și membrii partidului vizat ca urmare a participării în alegeri.

Având la bază considerentele Curții Constituționale, legiuitorul la 31 iulie 2023 a adoptat Legea nr. 220 „Pentru modificarea unor acte normative (implementarea unor considerente ale Hotărârii Curții Constituționale nr.10/2023 privind controlul constituționalității Partidului Politic "Șor")”, în vigoare din 18 august 2023. Astfel, a fost completat art. 16 alin. (2) din Codul electoral cu o nouă literă „e”:

„e) persoanele care, la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unui partid politic, dețineau calitatea de membru al organului executiv al partidului politic declarat neconstituțional, precum și persoanele care ocupau funcții electiv din partea partidului politic declarat neconstituțional, pe o perioadă de 5 ani de la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale.”

Modificările au vizat și alte articole și legi, având scopul de corelare a reglementărilor.

Astfel, Comisia Electorală Centrală a luat act de modificările operate prin Legea nr. 220/2023 și a adus în concordanță actele sale normative ale căror reglementări au fost afectate de noile prevederi adoptate, după cum urmează: prin hotărârea nr. 1202/2023 a fost ajustat Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile locale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1103 din 21 iunie 2023, iar prin hotărârea nr. 1315/2023 prevederile Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1137/2023, și cele ale Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.

În consecutivitatea ideilor, notăm că modificările aduse art. 16 alin. (2) lit. e) din Codul electoral au fost supuse controlului de constituționalitate. În consecință, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 16 din 3 octombrie 2023 „Pentru controlul constituționalității articolului 16 alin. (2) lit. e) din Codul electoral (sesizarea nr.211a/2023)” a declarat neconstituțională norma vizată.

În legătură cu aceasta, organul legislativ a adoptat Legea nr. 280 din 4 octombrie 2023 pentru modificarea Codului electoral. Modificările operate presupun individualizarea interdicțiilor de a candida pe o perioadă de 3 ani de la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unui partid politic, pentru:

„f) persoanele care, la data pronunțării hotărârii Curții Constituționale privind declararea neconstituționalității unui partid politic, corespund cel puțin unuia dintre următoarele criterii ce au prezentat relevanță în contextul pronunțării hotărârii respective:

1) sunt bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate de săvârșirea unor infracțiuni care au fost menționate de către Curtea Constituțională ca argument în contextul declarării neconstituționalității partidului politic;

2) au fost excluse dintr-un scrutin anterior ca urmare a încălcării legislației electorale, iar acest fapt a fost reținut drept argument la declararea neconstituționalității partidului politic;

3) sunt culpabile de comiterea unor fapte ce au dus la includerea acestor persoane în listele de sancțiuni internaționale ale unor organizații internaționale sau ale unor state, iar acest fapt a fost reținut drept argument la declararea neconstituționalității partidului politic;

4) au realizat alte fapte care, fără a se încadra expres în acțiunile prevăzute la pct.1) – 3), au fost menționate ca argumente reținute în hotărârea Curții Constituționale de declarare a neconstituționalității partidului politic.”

Prin aceeași lege, articolul 16 a fost completat cu alineatele (2²) - (2⁴), după cum urmează:

„(2²) În vederea aplicării restricției prevăzute la alin. (2) lit.f), Inspectoratul General al Poliției, Centrul Național Anticorupție, Serviciul de Informații și Securitate și Procuratura Generală, în comun cu procuraturile specializate, prezintă Comisiei Electorale Centrale informația cu privire la persoanele care cad sub incidența criteriilor prevăzute la alin.(2) lit. f), cu menționarea expresă a criteriului respectiv. Comisia Electorală Centrală, în baza informațiilor prezentate, întocmește lista persoanelor care cad sub incidența restricției prevăzute la alin.(2) lit. f) și o comunică organelor electorale, care țin cont de aceasta în cazul aplicării restricției la înregistrarea concurenților electorali.

(2³) Restricția prevăzută la alin.(2) lit. f) nu se aplică persoanei care, încadrându-se în unul dintre criteriile prevăzute la litera respectivă, poate prezenta probe care demonstrează, în mod inechivoc, că aceasta, anterior declarării neconstituționalității partidului politic, a încercat să determine renunțarea în cadrul partidului politic la acțiunile care au determinat declararea neconstituționalității acestuia sau s-a disociat, în mod public, de aceste acțiuni.

(2⁴) În cazul în care persoana prevăzută la alin.(2) lit.f) pct.1) prezintă probe ce atestă scoaterea acesteia de sub urmărirea penală sau achitarea ei în cadrul procesului penal, pornit pe marginea infracțiunii care a fost menționată de către Curtea Constituțională ca argument în contextul declarării neconstituționalității partidului politic, acest fapt servește ca temei pentru neaplicarea în privința persoanei în cauză a restricției prevăzute de punctul respectiv.”

În același timp, Comisia pentru Situații Excepționale a emis Dispoziția nr. 86 din 4 octombrie 2023, conform căreia, prin derogare de la prevederile Capitolul VII al Codului electoral nr. 325/2022, în contextul războiului hibrid, în scopul asigurării proceselor democratice în cadrul scrutinului și excluderii pericolului la adresa securității statului și democrației, emanat de la persoane ale căror acțiuni au dus la declararea neconstituționalității unui partid politic, în cadrul alegerilor locale generate din 5 noiembrie 2023, nu vor putea participa persoanele care corespund cel puțin unuia dintre următoarele criterii (stabilite la pct. 1.1):

1) sunt bănuite, învinuite sau inculpate de săvârșirea infracțiunilor care au fost menționate ca argument la declararea neconstituționalității partidului politic;

2) au realizat nemijlocit acțiuni care au constituit argumente reținute în hotărârea Curții Constituționale de declarare a neconstituționalității partidului politic;

3) au fost excluse din scrutinele anterioare ca urmare a încălcării principiului finanțării transparente, iar acest fapt a constituit argument la declararea neconstituționalității partidului politic;

4) au fost incluse în sancțiunile internaționale reținute în cuprinsul hotărârii Curții Constituționale de declarare a neconstituționalității partidului politic.

Potrivit pct. 1.2 al Dispoziției, s-a pus în sarcina Inspectoratului General al Poliției, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Procuraturii Generale în comun cu procuraturile specializate să prezinte Comisiei Electorale Centrale informația cu privire la persoanele ce cad sub incidența criteriilor enumerate mai sus. În același timp, Comisiei Electorale Centrale, i s-a stabilit responsabilitatea de a întocmi lista persoanelor ce nu pot fi înregistrate în calitate de concurenți electorali în temeiul Dispoziției și de a o prezenta organelor electorale care vor respinge înregistrarea persoanelor respective în calitate de concurenți electorali sau vor anula înregistrarea concurentului, dacă aceasta s-a realizat între timp.

În vederea executării Dispoziției în cauză, Comisia a remis consiliilor electorale de circumscripție lista persoanelor care cad sub incidența pct. 1.1 din Dispoziția nr. 86 din 4 octombrie 2023 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pentru întreprinderea acțiunilor de rigoare.

Conform art.68 alin. (1¹) din Codul electoral nr. 325/2022, „*Candidatul care cade sub incidența restricției prevăzute la art. 16 alin. (2) lit. f) și care dorește să fie înregistrat în calitate de concurent electoral prezintă, suplimentar la documentele prevăzute la alin. (1) din prezentul articol, toate probele ce ar demonstra, în mod inechivoc, că acesta, anterior declarării neconstituționalității partidului politic, a încercat să determine renunțarea în cadrul partidului politic la acțiunile ce au determinat declararea neconstituționalității acestuia sau că acesta s-a disociat, în mod public, de aceste acțiuni.*”

Totodată, potrivit alin.(5¹) din același articol, „*În cazul candidaților prevăzuți la alin. (1¹) din prezentul articol, organul electoral competent, în situația în care acesta nu este nemijlocit Comisia Electorală Centrală, înregistrează sau refuză înregistrarea candidatului doar după aprobarea prealabilă de către Comisia Electorală Centrală, conform prevederilor art. 125 din Codul administrativ, care realizează, cu această ocazie, verificarea probelor prezentate de către candidat și oferă un răspuns motivat. Prin derogare de la art. 125 alin. (2) din Codul administrativ, Comisia Electorală Centrală comunică răspunsul la solicitarea de aprobare în cadrul termenului prevăzut la alin. (5) din prezentul articol. În cazul în care organul electoral competent să înregistreze sau să refuze înregistrarea candidatului este Comisia Electorală Centrală, aceasta efectuează, din oficiu, verificarea probelor prezentate de către candidat înainte de emiterea unei decizii pe marginea cererii acestuia. În contextul verificării probelor prezentate de către candidat, Comisia Electorală Centrală asigură audierea candidatului respectiv, care poate fi asistat și de un avocat*”.

Despre existența circumstanțelor stabilite la art. 68 alin. (1¹) și (5¹), Comisia Electorală Centrală a fost informată în 3 cazuri. Astfel, în vederea garantării dreptului potențialilor candidați de a prezenta dovezi plauzibile ce ar servi drept temei pentru excluderea din lista de interdicție pentru a candida la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia a invitat potențialii candidați la audieri, inclusiv a oferit posibilitatea de a participa prin platforma on-line, însă doar o singură persoană din cele trei a dat curs invitației.

Respectiv, în pofida faptului că au fost întreprinse mai multe măsuri pentru asigurarea realizării drepturilor electorale, rezultatul nu a fost în măsură să schimbe opinia organului electoral.

În privința modului de participare la vot a unor categorii de alegători și pentru a asigura exercitarea drepturilor electorale în cadrul alegerilor locale generale, Comisia Electorală Centrală a adoptat două hotărâri: nr. 1390/2023 „Cu privire la modul de participare a alegătorilor din comuna Chițcani, satele Cremenciug și Gîsca la alegerea consilierilor în Consiliul raional Căușeni în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023” și nr. 1538/2023 „Cu privire la condițiile speciale pentru exercitarea dreptului de vot la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023”.

Cu referire la modul de organizare și desfășurare de către grupurile de inițiativă, concurenții electorali a adunărilor, mitingurilor, întrunirilor cu alegătorii în perioada electorală au rămas valabile prevederile hotărârii nr. 2022/2018 „Privind condițiile de organizare a întrunirilor electorale”, în măsura în care nu contravin noilor reglementări ale legii electorale.

CAPITOLUL 2. CONSTITUIREA CIRCUMSCRIPTIILOR ELECTORALE, A SECȚIILOR DE VOTARE ȘI A ORGANELOR ELECTORALE IERARHIC INFERIOARE

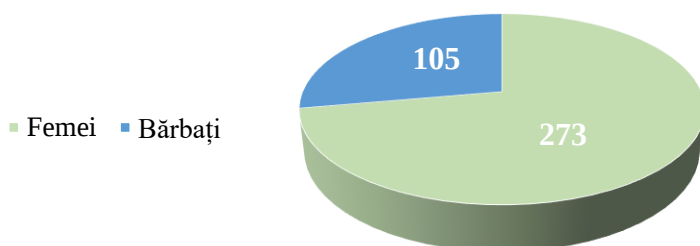
Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale [nr. 904 din 31 ianuarie 2023](#) au fost constituite circumscripțiile electorale de nivelul al doilea permanente, ale căror hotare corespund hotarelor unităților administrativ-teritoriale, prevăzute de [Legea nr. 764/2001](#) privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

În vederea executării art. 35 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, la data de 18 iulie 2023, Comisia Electorală Centrală a solicitat partidelor politice reprezentate în Parlament, judecătoriilor raionale, precum și autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, să înainteze candidaturi pentru constituirea consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea.

Astfel, Comisia Electorală Centrală, prin hotărârile nr. 1233-1267 din 16 septembrie 2023, a constituit 35 de consilii electorale ale circumscripțiilor electorale municipale/raionale și UTA Găgăuzia.

În total, în cadrul consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 și-au desfășurat activitatea 378 membri, dintre care 273 femei (72%) și 105 bărbați (28%). Componența de gen a consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea este prezentată în Figura nr. 1.

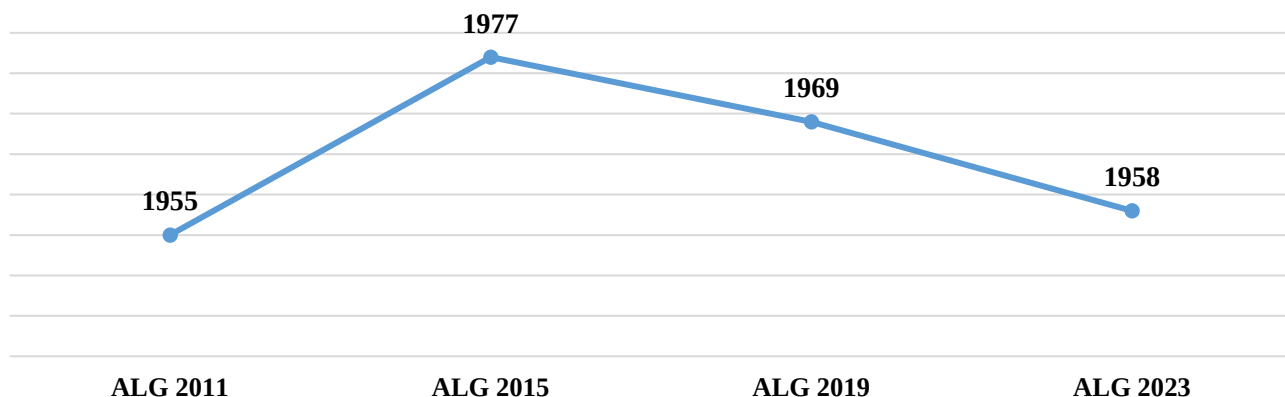
Fig. 1 Profilul de gen al consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea

Prin hotărârea [nr. 1323 din 22 septembrie 2023](#), Comisia Electorală Centrală a degrevat / convocat pe perioada activității în componența consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea, constituite pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, unii membri ai acestora.

În conformitate cu art. 38 alin. (2), (3), (7) și 157 alin. (3) din Codul electoral, pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 au fost constituite 1958 secții de votare (Figura 2). Cele mai multe secții de votare s-au regăsit în următoarele circumscripții electorale: Chișinău nr. 1, care cuprinde sectoarele și suburbiile capitalei – 305; Orhei – 83; Ungheni – 78; Soroca – 74 și Florești – 71. Cele mai puține secții de votare au fost constituite în circumscripțiile electorale: Basarabeasca – 15 și, respectiv, Dubăsari – 14.

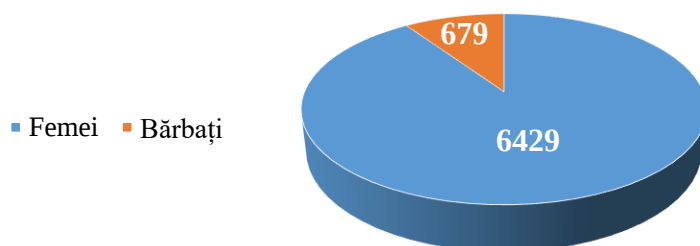
**Fig. 2 Numărul secțiilor de votare constituite la alegerile locale generale
(anii 2011 - 2023)**

Potrivit prevederilor art. 157 alin. (2) din Codul electoral, consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea au solicitat partidelor politice reprezentate în Parlament, precum și autorităților administrației publice locale de nivelul întâi să înainteze candidaturi pentru constituirea consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi.

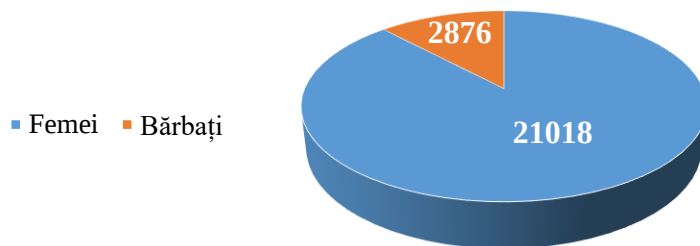
Până la data de 26 septembrie 2023, în conformitate cu art. 35 alin. (7), 37 alin. (1) lit. b), 157 alin. (2) și 158 din Codul electoral, consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea au constituit 896 consilii electorale de circumscripție de nivelul întâi. În consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi au activat 7108 membri ai organelor electorale ierarhic inferioare, dintre care 6429 femei (90%) și 679 bărbați (10%). Componența de gen a consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi este prezentată în Figura nr. 3.

Fig. 3 Profilul de gen al consiliilor electorale de circumscripție de nivelul întâi

În conformitate cu art. 37 alin. (1) lit. b), 38 alin. (9) și 157 alin. (3) din Codul electoral, pentru constituirea birourilor electorale ale secțiilor de votare în adresa consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea, au fost înaintate candidaturi de către partidele politice reprezentate în Parlament - a câte unei persoane și a câte trei persoane de către consiliile locale. Întrucât unii dintre subiecții cu drept de desemnare a candidaturilor nu le-au înaintat, numărul rămas de membri a fost completat de consiliul electoral de circumscripție din Registrul funcționarilor electorali. În birourile electorale ale secțiilor de votare au activat 23894 membri ai organelor electorale ierarhic inferioare, dintre care 21018 femei (88%) și 2876 bărbați (12%). Componența de gen a birourilor electorale ale secțiilor de votare este prezentată în Figura nr. 4.

Fig. 4 Profilul de gen al birourilor electorale ale secțiilor de votare

CAPITOLUL 3. DESEMNAREA ȘI ÎNREGISTRAREA CANDIDAȚILOR

Procedura de înregistrare a candidaților la alegerile locale este reglementată de [Codul electoral nr. 325/2022](#) în Titlul II „Dispoziții comune”, Capitolul 7 „Desemnarea și înregistrarea candidaților. Confirmarea reprezentanților concurenților electorali” și în Titlul V „Alegerile regionale și locale” (prevederi speciale), precum și de [Regulamentul](#) privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile locale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1103/2023.

La alegerile locale generale se aleg autoritățile administrației publice locale – consilii locale de nivelul întâi, consilii locale de nivelul al doilea și primari.

În conformitate cu art. 11 din [Legea nr. 436/2006](#) privind administrația publică locală, numărul de consilieri se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, în funcție de numărul de locuitori ai unității administrativ-teritoriale la data de 1 ianuarie a anului în care au loc alegerile, conform datelor din Registrul de stat al populației, prezentate de Agenția Servicii Publice. În acest sens, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea [nr. 1157 din 4 august 2023](#), prin care, în baza numărului de locuitori ai unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi la situația din 1 ianuarie 2023, a stabilit numărul de consilieri ce urmau a fi aleși în fiecare consiliu local la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

De asemenea, pornind de la prevederile [Legii nr. 764/2001](#) privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 alegătorii și-au dat votul pentru primarul general al municipiului Chișinău, primarul municipiului Bălți, precum și primarii celor 896 localități de nivelul întâi (municipii, orașe, comune și sate).

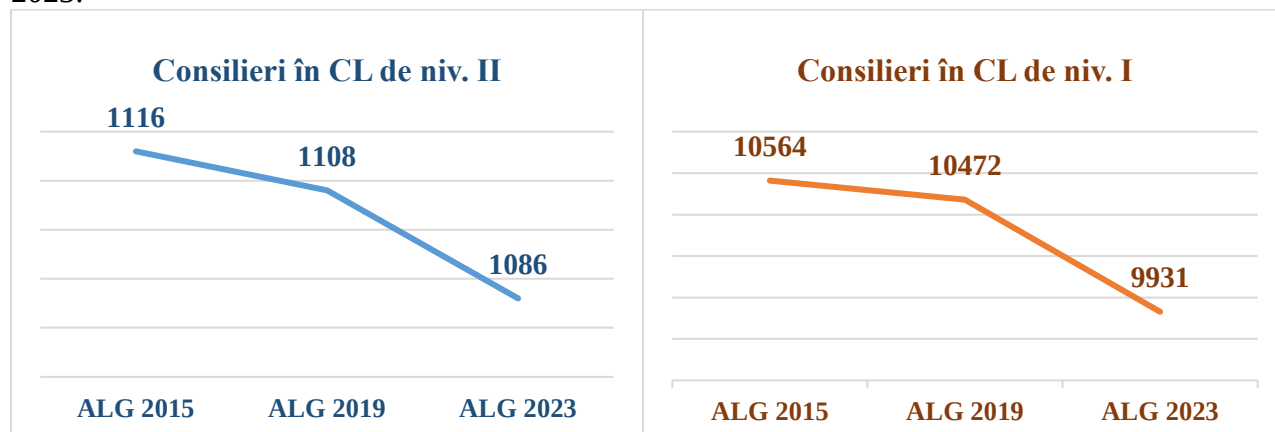
I. Astfel, în alegerile locale generale din anul 2023 voturile s-au dat pentru următoarele funcții electiv:

Nr. d/o	Denumirea funcției de ales local	Numărul de aleși locali
1.	Consilier în consiliul local de nivelul al doilea (<i>municipale Chișinău și Bălți/raionale</i>)	1086
2.	Consilier în consiliul local de nivelul întâi (<i>municipale/orășenești/comunale/sătești</i>)	9972
3.	Primar	898

Deci, în cele 32 de consilii raionale numărul de consilieri în fiecare a fost stabilit după cum urmează: 2 consilii raionale au în componența lor câte 35 de consilieri, 20 – câte 33, 10 – câte 27, iar cele 2 consilii municipale Chișinău și Bălți au fiecare în componența sa 51 de consilieri și, respectiv, 35 de consilieri.

De asemenea, pentru localitățile de nivelul întâi a fost stabilit numărul total de 9 972 de consilieri, unde în 6 localități componența numerică a fiecărui consiliu local este de 27 de consilieri, în 23 localități - câte 23 de consilieri, în 17 localități - câte 17 consilieri, în 19 localități - câte 15 consilieri, în 182 de localități - câte 13 consilieri, în 250 de localități - câte 11 consilieri și în 399 de localități - câte 9 consilieri.

Diagramele ce urmează prezintă dinamica numărului de consilieri stabilit în funcție de numărul de locuitori la data de 1 ianuarie a anului în care au avut loc alegerile locale generale din anii 2015, 2019 și 2023:

II. În temeiul prevederilor art. 32, 27 lit. g) și 63 alin. (2) lit. a) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală a dat publicității, în baza informației prezentate de Agenția Servicii Publice, lista celor 60 de partide politice, care potrivit statutelor acestora au dreptul să participe la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 (conform tabelului de mai jos).

Nr. d/o	Denumirea partidului politic
1.	Partidul Politic Partidul Social Democrat European
2.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova
3.	Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova
4.	Partidul Socialist din Moldova
5.	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”
6.	Partidul Popular Creștin Democrat
7.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”
8.	Partidul Liberal
9.	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii
10.	Partidul Social Democrat
11.	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”
12.	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”
13.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist
14.	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ
15.	Partidul politic „Partidul Nostru”
16.	Partidul Republican din Moldova
17.	Partidul Politic „NOI”
18.	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova
19.	Partidul European
20.	Partidul Politic Partidul Popular Democrat din Moldova
21.	Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”

22.	Partidul Conservator
23.	Partidul Național Liberal
24.	Partidul Politic „MOLDOVA MARE”
25.	Partidul Liberal Democrat din Moldova
26.	Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova
27.	Partidul „Patrioții Moldovei”
28.	Partidul politic „Partidul Stînga Europeană”
29.	Partidul Politic „REPUBLICA UNIRII”
30.	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova
31.	Partidul Politic „Democrația Acasă”
32.	Partidul Regiunilor din Moldova
33.	Partidul Popular Socialist din Moldova
34.	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa
35.	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”
36.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”
37.	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR
38.	Partidul Politic „PATRIA”
39.	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”
40.	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”
41.	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”
42.	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”
43.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”
44.	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”
45.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”
46.	Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova
47.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”
48.	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”
49.	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”
50.	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”
51.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”
52.	Partidul Politic „ȘANSĂ”
53.	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”
54.	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei
55.	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”.
56.	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare
57.	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională
58.	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc
59.	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor
60.	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA

III. Pe 12 septembrie 2023, la Comisia Electorală Centrală a fost depusă cererea și setul de documente privind înregistrarea Blocului electoral „Ruslan Codreanu” pentru participare la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

Conform documentelor prezentate, Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova” (procesul-verbal nr. 4 din 10 septembrie 2023 al ședinței Biroului Executiv al Partidului Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”) și Partidul Politic „Puterea Oamenilor” (procesul-verbal

din 10 septembrie 2023 al ședinței Consiliului Politic Național al Partidului Politic „Puterea Oamenilor”) au convenit asupra formării Blocului electoral „Ruslan Codreanu”.

În baza proceselor-verbale menționate, președinții ambelor partide politice au semnat Acordul de constituire a blocului electoral pentru a participa în comun la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, cu denumirea integrală: Blocul electoral „Ruslan Codreanu” și denumirea prescurtată: „Blocul Ruslan Codreanu”.

Blocul electoral „Ruslan Codreanu” a prezentat Comisiei Electorale Centrale simbolul electoral care a reprezentat denumirea blocului cu litere majuscule „RUSLAN CODREANU”, inserate într-un cerc.

IV. În conformitate cu prevederile art. 27 lit. b) din Codul electoral, Comisia Electorală Centrală a aprobat, prin hotărârea nr. [1150 din 2 august 2023](#), Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023. Capitolul IV al acestuia conține termenele pentru desemnarea și înregistrarea candidaților. Astfel, desemnarea candidaților la funcții electivă în autoritățile locale de nivelul al doilea s-a realizat în perioada 6 septembrie – 6 octombrie 2023, iar depunerea documentelor pentru înregistrarea acestora la organele electorale inferioare în perioada 19 septembrie – 6 octombrie 2023. Totodată, desemnarea candidaților la funcții electivă în autoritățile locale de nivelul întâi s-a efectuat în perioada 26 septembrie – 6 octombrie 2023, iar depunerea documentelor pentru înregistrare – între 29 septembrie și 6 octombrie 2023.

Astfel, în termenele stabilite au fost înregistrați candidații la toate cele trei tipuri de funcții electivă, desemnați de 35 de partide politice, precum și candidații independenți, care și-au desemnat propria candidatură, după cum urmează:

a) Candidații la funcția de consilier în consiliile locale de nivelul al doilea (municipale/raionale):

Nr. d/o	Partidul politic	Consilii locale de niv. II	F	B
1.	Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	51	25	26
2.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	26	12	14
3.	Partidul „Patrioții Moldovei”	44	24	20
4.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	639	281	358
5.	Partidul Liberal	252	119	133
6.	Partidul Liberal Democrat din Moldova	695	315	380
7.	Partidul Național Liberal	149	66	83
8.	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	0	0	0
9.	Partidul Politic „Democrația Acasă”	181	79	102
10.	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI	17	10	7
11.	Partidul Politic „NOI”	45	17	28
12.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1129	505	624
13.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	176	82	94
14.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	703	326	377
15.	Partidul politic „Partidul Nostru”	371	165	206
16.	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	0	0	0
17.	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	384	163	221
18.	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	955	418	537
19.	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	26	13	13
20.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	510	234	276
21.	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	124	58	66

22.	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	241	110	131
23.	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	367	157	210
24.	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	115	69	46
25.	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	240	110	130
26.	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	57	24	33
27.	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	292	133	159
28.	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	0	0	0
29.	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	516	235	281
30.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	66	31	35
31.	Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	27	11	16
32.	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	38	21	17
33.	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	0	0	0
34.	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	813	369	444
35.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	75	33	42
36.	Candidați independenți	77	7	70
TOTAL		9401	4222	5179

b) Candidații la funcția de consilier în consiliile locale de nivelul întâi (municipale/ orășenești/ comunale/ satești):

Nr. d/o	Partidul politic	Consilii locale de niv. I	F	B
1.	Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	18	9	9
2.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	23	10	13
3.	Partidul „Patrioții Moldovei”	54	27	27
4.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1810	844	966
5.	Partidul Liberal	441	210	231
6.	Partidul Liberal Democrat din Moldova	2607	1247	1360
7.	Partidul Național Liberal	373	178	195
8.	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	47	23	24
9.	Partidul Politic „Democrația Acasă”	427	201	226
10.	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI	22	9	13
11.	Partidul Politic „NOI”	28	12	16
12.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	8872	4264	4608
13.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	248	114	134
14.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	3012	1449	1563
15.	Partidul politic „Partidul Nostru”	1046	489	557
16.	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	26	13	13
17.	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	817	379	438
18.	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	6779	3212	3567
19.	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	16	6	10
20.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2031	980	1051
21.	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	144	66	78
22.	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	595	286	309
23.	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1100	508	592
24.	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	64	36	28
25.	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	703	326	377
26.	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	339	157	182
27.	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	851	405	446
28.	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	0	0	0

29.	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	1565	746	819
30.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	69	34	35
31.	Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	335	165	170
32.	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	30	17	13
33.	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	33	17	16
34.	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	3925	1905	2020
35.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	102	46	56
36.	Candidați independenți	778	171	607
TOTAL		39330	18561	20769

c) Candidații la funcția de primar în localitățile de nivelurile întâi (municipii, orașe, comune, sate) și doi (municipiile Chișinău și Bălți):

Nr. d/o	Partidul politic	Primari	F	B
37.	Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	2	0	2
38.	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	3	1	2
39.	Partidul „Patrioții Moldovei”	3	1	2
40.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	82	14	68
41.	Partidul Liberal	32	7	25
42.	Partidul Liberal Democrat din Moldova	203	57	146
43.	Partidul Național Liberal	19	4	15
44.	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	1	1	0
45.	Partidul Politic „Democrația Acasă”	34	4	30
46.	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI	2	1	1
47.	Partidul Politic „NOI”	2	0	2
48.	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	700	219	481
49.	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	22	5	17
50.	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	239	64	175
51.	Partidul politic „Partidul Nostru”	73	16	57
52.	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	1	0	1
53.	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	80	17	63
54.	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	531	144	387
55.	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	1	0	1
56.	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	164	62	102
57.	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	9	0	9
58.	Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	53	15	38
59.	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	88	20	68
60.	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	8	5	3
61.	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	53	14	39
62.	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	14	1	13
63.	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	80	25	55
64.	PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	1	0	1
65.	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	128	43	85
66.	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	8	2	6
67.	Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	21	8	13
68.	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	5	4	1
69.	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	1	0	1
70.	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	302	94	208
71.	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	8	1	7
72.	Candidați independenți	318	93	225

TOTAL	3291	942	2349
--------------	-------------	------------	-------------

V. La 3 noiembrie 2023, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova a adoptat Dispoziția nr. 92 din aceeași dată, potrivit căreia, prin derogare de la prevederile art. 72 alin. (4) și 102 alin. (2) și (5) din Codul electoral nr. 325/2022, a dispus anularea înregistrării concurenților electorali desemnați de Partidul Politic „ȘANSĂ” în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Tabelul ce urmează prezintă numărul de candidați desemnați de Partidul Politic „ȘANSĂ” cărora le-a fost anulat înregistrarea:

Nr. d/o	Denumirea funcției electiv	Numărul de candidați desemnați de Partidul Politic „ȘANSĂ”	F	B
1.	Consilier în consiliul local de nivelul al doilea	934	462	472
2.	Consilier în consiliul local de nivelul întâi	7012	3648	3364
3.	Primar	655	250	405

CAPITOLUL 4. ASIGURAREA LOGISTICII ELECTORALE. ACCESIBILITATEA PROCESULUI ELECTORAL PENTRU PERSOANELE CU NEVOI SPECIALE

În calitatea sa de organ de stat constituit pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, Comisia Electorală Centrală întreprinde toate măsurile în scopul asigurării condițiilor de participare neasistată la procesul electoral a persoanelor cu dizabilități, al implementării prevederilor [Regulamentului](#) cu privire la accesibilitatea procesului electoral pentru persoanele cu dizabilități, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 1187/2023 și ale [Instrucțiunii](#) cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobate prin hotărârea CEC nr. 1186/2023.

Astfel, respectând prevederile actelor normative sus-menționate, localurile secțiilor de votare au fost amenajate corespunzător rigorilor de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități, pentru ca acestea să aibă posibilitatea de a participa în mod egal la toate procesele electorale și conform Instrucțiunii cu privire la asigurarea infrastructurii secției de votare, aprobate prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1186/2023

Majoritatea sediilor secțiilor de votare au fost organizate în spații publice (instituții de învățământ, case de cultură etc.).

Pentru respectarea cadrului normativ vizat, Comisia în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, a realizat următoarele acțiuni:

- fiecare secție de votare, din cele 1958 constituite, a avut în dotare: plicuri-șablon în limbajul Braille, rigle electorale, lupe și, după caz a fost asigurată iluminarea suplimentară în cabina de vot.

Totodată, s-au întreprins și alte măsuri care au permis persoanelor cu dizabilități de vedere să poată vota neasistat:

- fiecare secție de votare a fost asigurată cu câte cel puțin o cabină de vot special concepută pentru alegătorii cu dizabilități locomotorii;

- la solicitarea autorităților publice locale, secțiile de votare au fost dotate cu echipament logistic suplimentar: 69 cabine de vot, 91 cabine de vot destinate persoanelor cu dizabilități, 5 urne staționare de 80 litri, 79 urne staționare de 45 litri și 66 urne mobile.

Comisia a transmis în gestiune atât consiliilor electorale (denumite abreviat CECE), cât și birourilor electorale (denumite abreviat BESV), pe perioada activității acestora, laptopuri conectate la sistemul

informațional SIAS „Alegeri”, cu ajutorul cărora operatorii au verificat arondarea alegătorilor la secțiile de votare și au marcat prezența acestora la vot.

Urnele de vot staționare au fost securizate prin intermediul sigiliilor cu inscripția „CEC” și marcate cu un cod format din 6 cifre. Pe sacii cu materialele electorale a fost aplicat același tip de sigiliu, iar plicurile au fost sigilate cu etichete de securizare. La turul întâi de scrutin Comisia a eliberat 53805 sigilii, care au fost aplicate pe urnele de vot și sacii din hârtie rezistentă cu buletine de vot, iar pentru cel de-al doilea tur de scrutin a eliberat, respectiv, 7197 sigilii.

CAPITOLUL 5. CONLUCRAREA CU AUTORITĂȚILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE, AUTORITĂȚILE PUBLICE LOCALE ȘI UNELE INSTITUȚII ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DESFĂȘURĂRII ÎN BUNE CONDIȚII A ALEGERILOR LOCALE GENERALE

Potrivit art. 28 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală conlucrează cu autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și cu unele entități care, în procesul de organizare și desfășurare a scrutinelor, au responsabilități suplimentare, conform domeniului de activitate.

Pentru a asigura condițiile pentru buna desfășurare a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 1288 din 19 septembrie 2023, prin care a stabilit că în perioada electorală autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și entitățile stabilite la art. 28 alin. (1) din Codul electoral, vor realiza responsabilitățile conform domeniului lor de activitate, prevăzute în respectivul articol.

Astfel, în procesul de organizare și desfășurare a scrutinelor, responsabilități suplimentare, conform domeniului de activitate, au:

- Ministerul Afacerilor Interne;
- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Biroul politici de reintegrare;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Ministerul Finanțelor;
- Banca Națională a Moldovei;
- Agenția Proprietății Publice;
- Agenția Servicii Publice;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației;
- Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică;
- Î.S. „Radiocomunicații”;
- S.A. „Moldtelecom”;
- Î.C.S. „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” S.A și S.A. „RED-Nord” în calitate de operatori ai sistemului de distribuție de energie electrică;
- autoritățile administrației publice locale.

Totodată, conform domeniului de activitate, pentru unele autorități ale administrației publice centrale și entități prin hotărârea vizată au fost stabilite responsabilități suplimentare celor enumerate expres de cod, după cum urmează:

Ministerul Afacerilor Interne – acordarea de asistență organelor electorale în vederea escortării buletinelor de vot împreună cu alte documente electorale către inspectoratele teritoriale de poliție pentru depozitare pe un termen de 3 luni; asigurarea nimicirii, după posibilitate prin reciclare, a buletinelor de vot împreună cu documentele/materialele transmise inspectoratelor teritoriale de poliție de către organele electorale inferioare după expirarea termenului de 3 luni de la confirmarea rezultatelor alegerilor; documentarea și examinarea cazurilor privind plasarea publicității politice, a afișajului electoral în locurile

neautorizate; documentarea cazurilor de corupere și transportare organizată a alegătorilor către secțiile de votare și informarea organelor electorale despre aceste cazuri;

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale – acordarea de sprijin autorităților publice locale în procesul de accesibilizare a sediilor secțiilor de votare;

Ministerul Educației și Cercetării – acordarea de sprijin Comisiei Electorale Centrale și Centrului de instruire continuă în domeniul electoral în organizarea și desfășurarea procedurii de certificare a funcționarilor electorali;

Serviciul Fiscal de Stat – desemnarea persoanelor din cadrul serviciului pentru acordarea suportului operațional și metodologic Comisiei Electorale Centrale la verificarea rapoartelor financiare în partea ce ține de donațiile persoanelor fizice și juridice, precum și detașarea unor funcționari la Comisia Electorală Centrală și / sau antrenarea în procesul electoral nemijlocit la sediul în care își exercită activitatea.

Potrivit pct. 3 din hotărârea nr. 1288/2023, autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și entitățile vizate, au informat Comisia Electorală Centrală despre executarea responsabilităților suplimentare, conform situației din 2, 16 și 30 octombrie 2023, precum și suplimentar la solicitarea Comisiei sau în caz de necesitate.

În cadrul ședințelor din 6 octombrie și 3 noiembrie 2023, Comisia a luat act de informațiile autorităților vizate cu privire la executarea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1288/2023.

Din partea Ministerului Afacerilor Interne executarea hotărârii nr. 1288/2023 a fost asigurată de Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

Astfel, Inspectoratul General al Poliției:

- a asigurat securitatea și ordinea publică la întrunirile electorale organizate și desfășurate pe teritoriul țării (în total 1480 de întruniri la care au participat cca 77903 de cetățeni), ordinea publică fiind asigurată de 2139 de angajați ai Inspectoratului General al Poliției¹;

- a înregistrat 466 de cazuri referitoare la diferite încălcări/incidente.

Inspectoratul General pentru Situații de Urgență:

- a emis Dispoziția nr. 283-d din 9 octombrie 2023 „Cu privire la asigurarea măsurilor specifice de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale în perioada electorală și în ziua desfășurării alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023”, prin care au fost trasate sarcini concrete subdiviziunilor teritoriale;

- subdiviziunile teritoriale au aprobat Planuri de măsuri cu privire la asigurarea apărării împotriva incendiilor și protecției civile în perioada electorală și în ziua desfășurării alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023;

- a desemnat, prin ordine interne, persoane responsabile pentru monitorizarea și asigurarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență în timpul desfășurării alegerilor;

- a desfășurat instruirea a 2937 de persoane privind măsurile de apărare împotriva incendiilor;

- a asigurat în ziua alegerilor capacitatea de intervenție a forțelor și mijloacelor din subordine pentru reacționare operativă în caz de incendiu și / sau în alte situații de urgență.

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale prin intermediul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică a transmis autorităților administrației publice locale solicitarea de a examina în cadrul ședințelor starea de apărare împotriva incendiilor la obiectivele unde își vor avea sediile secțiile de votare și desfășurate întâlnirile cu alegătorii, cu asigurarea respectării cerințelor de securitate la incendiu.

¹ Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a organizat 341 de întruniri; Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE” – 49; Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională – 44; Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 202; Partidul Politic „ȘANSĂ” – 346; Partidul politic „Partidul Nostru” – 33; Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – 73; candidați independenți – 115; altele - 277.

Ministerul Educației și Cercetării a întreprins măsurile necesare pentru acordarea spațiilor dotate cu calculatoare în vederea organizării și desfășurării examenelor de certificare a funcționarilor electorali.

Biroul politici de reintegrare în comun cu delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control au asigurat menținerea pe toate platformele de dialog agreeate în procesul de negocieri pentru reglementarea problemei liberei circulații și eliminării restricțiilor impuse de Tiraspol sub pretextul combaterii actelor de terorism în regiunea transnistreană.

Serviciul de Informații și Securitate a asigurat securitatea acțiunilor privind confecționarea matriței buletinelor de vot, tipărirea și distribuirea acestora, lichidarea matriței, neadmiterea accesului neautorizat la mijloacele tehnice, inclusiv la tipărirea buletinelor de vot și a altor documente electorale.

Ministerul Finanțelor a emis Ordinul nr. 88 din 29 septembrie 2023 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de acordare și rambursare a creditelor fără dobândă concurenților electorali, în vederea desfășurării campaniilor electorale, publicat în Monitorul Oficial nr. 376-378, art. 944, din 6 octombrie 2023.

Serviciul Fiscal de Stat s-a angajat să detașeze funcționarii fiscali din cadrul autorității pentru acordarea suportului operațional și metodologic Comisiei Electorale Centrale la verificarea rapoartelor financiare, în partea ce ține de donațiile persoanelor fizice și juridice, la solicitarea Comisiei Electorale Centrale.

Banca Națională a Moldovei a informat băncile comerciale despre obligația de a asigura acces liber și egal al concurenților electorali la serviciile bancare.

Agencia Proprietății Publice a informat în mod continuu Î.S. Editura „Universul”, Î.S. „Combinatul Poligrafic Chișinău” și Î.S. F.E.P. „Tipografia Centrală” despre întreprinderea tuturor măsurilor corespunzătoare în vederea prestării serviciilor de tipărire a buletinelor de vot pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

Agencia Servicii Publice:

- a asigurat actualizarea datelor despre cetățeni în Registrul de stat al populației în conformitate cu prevederile contractului nr. 114-WS de prestare a serviciilor informaționale din 16 noiembrie 2018 care se preiau în Registrul de stat al alegătorilor;

- a asigurat actualizarea săptămânală a Registrului de stat al populației;

- a plasat pe pagina web www.asp.gov.md un comunicat prin care a informat cetățenii Republicii Moldova despre programul de muncă al serviciilor de eliberare a actelor de identitate în ziua desfășurării scrutinului și despre modul de eliberare a actelor de identitate necesare votării;

- a eliberat în perioada 13 – 26 octombrie 2023 cetățenilor Republicii Moldova aflați în detenție în instituțiile penitenciare 73 de buletine de identitate, 9 buletine de identitate provizorii; cetățenilor Republicii Moldova reținuți sau aflați în arest preventiv – 25 de buletine de identitate provizorii; cetățenilor Republicii Moldova aflați în instituțiile medico-sanitare specializate, în instituțiile de asistență socială – 1 de buletin de identitate;

- a asigurat la 5 noiembrie 2023 activitatea tuturor serviciilor de eliberare a actelor de identitate din cadrul Direcției generale acte de identitate conform programului de lucru între orele 7.00 și 21.00 și eliberarea buletinelor de identitate și celor provizorii în mod gratuit.

Conform raportului statistic cu privire la actele de identitate eliberate, în perioada 7 august – 26 octombrie 2023, au fost eliberate 56943 de acte de identitate (52733 de buletine de identitate, 4210 de buletine de identitate provizorii).

Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) a monitorizat:

- executarea indicațiilor date furnizorilor de comunicații electronice S.A. „Moldtelecom”, Î.M. „Orange Moldova” S.A. și Î.M. „Moldcell” S.A. privind desemnarea prin ordin a persoanelor responsabile de procesul de asigurare a furnizării serviciilor de telefonie fixă și acces la internet în perioada alegerilor,

precum și informarea operativă a situației din rețelele de comunicații fixe și mobile în ziua alegerilor locale generale;

- asigurarea de către furnizorul de comunicații electronice S.A. „Moldtelecom” a serviciilor de telefonie fixă și acces la internet în secțiile de vot.

Î.S. „Radiocomunicații” a asigurat funcționarea continuă a echipamentului tehnic de televiziune și radiodifuziune care difuzează programele naționale de radio și televiziune, cu excepția cazurilor de sistare a difuzării programelor posturilor naționale de radio și televiziune conform „Planului de mentenanță la echipamentele RD Î.S. „Radiocomunicații” pe anul 2023” și „Planului de profilaxie a echipamentului tehnic de televiziune digitală DVB-T2 (MUX A) Î.S. „Radiocomunicații” pe anul 2023”.

S.A. „Moldtelecom” a asigurat în perioada electorală funcționarea fiabilă a rețelilor telefonice și a serviciilor de transport date (Internet) pentru consiliile electorale de circumscripție și secțiile de votare.

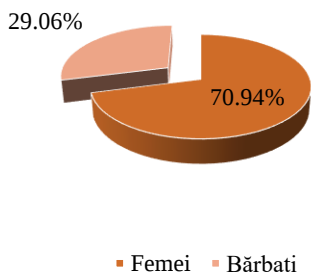
Î.C.S. „PREMIER ENERGY DISTRIBUTION” S.A și S.A. „RED-Nord” au desemnat prin ordin persoane responsabile de conlucrare cu Comisia Electorală Centrală și au întreprins toate măsurile pentru asigurarea alimentării fiabile cu energie electrică a sediilor consiliilor electorale de circumscripție și a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

CAPITOLUL 6. INSTRUIREA FUNCȚIONARILOR ELECTORALI ȘI A ALTOR SUBIECȚI IMPLICAȚI ÎN PROCESUL ELECTORAL

În data de 17 august 2023, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral (în continuare – CICDE) a aprobat [Planul de instruire pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023](#) în baza căruia au fost realizate activitățile de instruire a membrilor organelor electorale, dar și a altor grupuri de beneficiari.

Instruirea membrilor consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II a fost desfășurată în 2 etape, după cum urmează:

Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la seminarele de instruire organizate pentru CECE II

I etapă: 18 - 21 septembrie 2023 - [seminare față în față cu participarea membrilor din cadrul CECE II](#) în vederea transmiterii cunoștințelor și formării competențelor referitoare la realizarea următoarelor atribuții: înregistrarea concurenților electorali, finanțarea campaniilor electorale, constituirea și coordonarea activității consiliilor electorale de nivelul întâi și a birourilor electorale ale secțiilor de votare, colaborarea cu persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale,

examinarea contestațiilor electorale. La cele 33 de seminare desfășurate au participat 296 de persoane, dintre care 210 - femei și 68 - bărbați. Observăm că balanța de gen se înclină spre femei, raportul fiind de 70,94% femei și 29,06% bărbați.

II etapă: 26 octombrie 2023 - [seminar de instruire](#) față în față pentru președinții CECE II pe subiectul particularităților realizării atribuției CECE II privind confirmarea legalității alegerilor, atribuirea și validarea mandatelor primarului general al municipiului Chișinău și a primarului municipiului Bălți, a consilierilor municipali/raionali, confirmarea listelor candidaților supleanți, precum și sistematizarea,

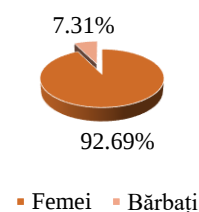
împachetarea, sigilarea și transmiterea documentelor (materialelor) și echipamentului electoral de către acest organ electoral. La seminar au participat 35 de persoane: 23 femei și 12 bărbați.

Instruirea membrilor consiliilor electorale de circumscripție de nivel I a fost desfășurată în 3 etape, după cum urmează:

Etapa I: 27-28 septembrie 2023 - conferințe live pe YouTube care au cuprins următoarele tematici: organizarea primei ședințe și modalitatea de activitate a CECE I, procedura de înregistrare a candidaților pentru funcția de primar/consilier local la alegerile locale generale. Au fost desfășurate 4 conferințe live, dintre care 3 în limba română și una în limba rusă, înregistrând un număr total de 5634 de vizualizări. Fișa personală a participantului la instruire a fost completată de către 2387 persoane.

Etapa II: 30 septembrie - 8 octombrie 2023 - seminare față în față cu participarea membrilor din cadrul CECE I la care au fost abordate următoarele subiecte: înregistrarea concurenților electorali, finanțarea campaniilor electorale, colaborarea cu persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale, examinarea contestațiilor electorale, atribuțiile CECE I în ziua alegerilor și centralizarea rezultatelor votării pe circumscripție. La cele 80 de seminare organizate au fost prezenți 2178 de funcționari electorali, dintre care 2019 - femei și 159 - bărbați (92,69% vs. 7,31%)

Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la seminarele de instruire organizate pentru CECE I

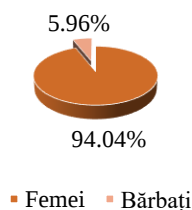

Etapa III: 28 octombrie - 3 noiembrie 2023 - seminare de instruire față în față pentru președinții CECE I, pe subiectul particularităților realizării atribuției CECE I privind confirmarea legalității alegerilor, atribuirea și validarea mandatelor primarilor aleși și ale consilierilor locali, confirmarea listelor candidaților supleanți, precum și sistematizarea, împachetarea, sigilarea și transmiterea documentelor (materialelor) și echipamentului electoral de către acest organ electoral. Cele 35 de seminare organizate au fost facilitate de președinții CECE II, în baza materialelor și instrucțiunilor metodice oferite de CICDE. Astfel, 2024 de membri ai acestor organe electorale au beneficiat de activități de instruire desfășurate pe subiectele menționate mai sus.

Instruirea membrilor birourilor electorale ale secțiilor de votare a fost desfășurată în 2 etape, după cum urmează:

Etapa I: 12-13 octombrie 2023 - conferințe live pe YouTube care au cuprins următoarele tematici: organizarea primei ședințe și modalitatea de activitate a BESV, calitatea de membru al BESV, lucrul cu liste electorale. Au fost desfășurate 4 conferințe live, dintre care 3 în limba română și una în limba rusă, înregistrând un număr total de 8664 de vizualizări. Fișa personală a participantului la instruire a fost completată de către 3144 persoane.

Analiza sub aspectul dimensiunii de gen a participanților la seminarele de instruire organizate pentru BESV

Etapa II: 14-25 octombrie 2023 - [seminare față în față](#) cu participarea membrilor din cadrul BESV la care au fost abordate următoarele subiecte: colaborarea cu persoanele autorizate să asiste la operațiunile electorale, pregătirea pentru votare și accesibilitatea procesului electoral în secția de votare, responsabilitățile BESV în ziua alegerilor, numărarea voturilor de către BESV și documentația electorală aferentă, sistematizarea, împachetarea, sigilarea și transmiterea documentelor (materialelor) și echipamentului electoral. Au fost

desfășurate 138 de seminare, în cadrul cărora 4744 de funcționari electorali au dobândit competențe de realizare a operațiunilor electorale. Balanța de gen și în cazul acestor organe electorale se înclină în favoarea femeilor, 4461 dintre participanți fiind femei și 283 – bărbați.

Instruirea operatorilor din cadrul consiliilor electorale de circumscripție de nivelul II s-a desfășurat on-line, prin intermediul platformei Zoom. Participanții la cele 4 webinare organizate au fost familiarizați cu modul de gestionare a informației în modulele SIAS „Alegeri” la care au avut acces. La aceste instruiți au fost prezenți și președinții CECE II. La fiecare webinar au participat câte 100 de persoane.

Instruirea operatorilor SIAS „Alegeri” a fost desfășurată pe data de 30 octombrie 2023 în cadrul a [2 conferințe live pe YouTube](#) (prima în limba română și a doua în limba rusă). Link-urile către conferințe au fost accesate de 10293 de ori. Fișa personală a participantului la instruire a fost completată de 2406 operatori.

În cadrul conferințelor au fost explicate atribuțiile operatorului privind înregistrarea în sistem a prezenței la vot, a informației din procesul-verbal privind rezultatele numărării voturilor, funcționarea sistemului de supraveghere video etc.

Instruirea persoanelor responsabile de gestionarea Registrului de stat al alegerilor (RSA)

În perioada 22-24 august 2023, CICDE a desfășurat [5 webinare pentru 404 registratori](#) care s-au înregistrat pentru participarea la instruire prin intermediul platformei [cursuri.cicde.md](#). Participanții au primit explicații privind modul de gestionare a informației despre alegători în listele electorale și au fost evidențiate particularitățile activității acestora care derivă din aplicarea cadrului legal electoral nou la alegerile locale generale.

Totodată, în cadrul alegerilor locale generale, CICDE a desfășurat seminare de instruire pentru alți actori electorali, după cum urmează:

Judecători. Pe data de 14 septembrie, CICDE în parteneriat cu Institutul Național de Justiție din Republica Moldova, Comisia Electorală Centrală și Consiliul Europei (în cadrul proiectului „Îmbunătățirea practicii electorale în Republica Moldova, faza a II-a”) au desfășurat [un seminar pentru 40 de judecători](#) privind procesul de examinare și soluționare a litigiilor electorale în cadrul alegerilor locale generale. Experții contractați de CICDE și instituțiile partenere au prezentat principiile directe, normele legale aplicabile, dar și practica națională și internațională privind soluționarea litigiilor electorale de către instanțele de judecată.

Polițiști. La solicitarea Inspectoratului General al Poliției, pe data de 5 octombrie 2023 au fost organizate [2 webinare cu tematica: „Asigurarea ordinii publice în procesul electoral”](#). Cei 372 de angajați ai subdiviziunilor teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne au fost familiarizați cu prevederile cadrului normativ privind organizarea și desfășurarea acestui scrutin, atribuțiile poliției în procesul electoral, normele legale privind răspunderea contravențională și penală pentru încălcările legislației electorale.

Carabinieri. Pe același subiect, în perioada 6 - 10 octombrie 2023 au fost desfășurate [4 seminare în or. Chișinău, Bălți și Comrat pentru 100 de carabinieri](#), ca răspuns la solicitarea Inspectoratului General de Carabinieri privind organizarea acestor activități de instruire adresat CICDE.

Studenți ai Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne (MAI). Pe subiectul „Asigurarea ordinii publice în procesul electoral” au fost desfășurate [2 seminare de instruire](#), la care au participat 63 de persoane, studenții anilor II și III de la programul de studii Administrația publică a

Facultății drept, administrație, ordine și securitate publică, implicați în cadrul acestui scrutin la paza sediilor secțiilor de votare.

Alegători. În contextul desfășurării alegerilor locale generale, persoanele înscrise pe platforma *cursuri.cicde.md*, au participat la 5 webinare pe următoarele tematici:

- „Introducere în alegeri” (44 de persoane);
- „Integritatea procesului electoral” (24 de persoane);
- „Accesibilitatea procesului electoral” (43 de persoane);
- „Sisteme electorale-teorie și practică” (38 de persoane);
- „Integrarea perspectivei de gen în procesele electorale” (32 de persoane).

Toți participanții la webinar au beneficiat de o prezentare a cadrului legal electoral aplicabil la alegerile locale generale, prin evidențierea modificărilor operate.

Pentru instruirea funcționarilor electorali și a altor subiecți implicați în alegeri au fost elaborate/actualizate, publicate/distribuite următoarele materiale metodico-didactice:

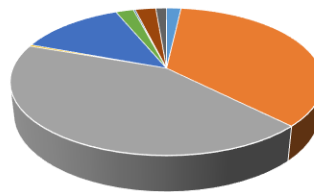
1. Manual pentru membrii Consiliilor electorale de circumscripție electorală de nivelul II la alegerile locale generale (limba română);
2. Manual pentru membrii Consiliilor electorale de circumscripție electorală de nivelul I la alegerile locale generale (limba română);
3. Manual pentru membrii Consiliilor electorale de circumscripție electorală de nivelul I la alegerile locale generale (limba rusă);
4. Manual pentru membrii Birourilor electorale ale secțiilor de votare la alegerile locale generale (limba română);
5. Manual pentru membrii Birourilor electorale ale secțiilor de votare la alegerile locale generale (limba rusă);
6. Poster: Axa timpului pentru membrii/ membrele CECE II la alegerile locale generale;
7. Poster: Axa timpului pentru membrii/ membrele CECE I la alegerile locale generale;
8. Poster: Axa timpului pentru membrii/ membrele BESV la alegerile locale generale;
9. Poster: Schema de împachetare și transmitere a documentelor (materialelor) electorale, CECE II;
10. Poster: Schema de împachetare și transmitere a documentelor (materialelor) electorale, CECE I;
11. Poster: Schema de împachetare și transmitere a documentelor (materialelor) electorale, BESV;
12. Poster: Pașii de numărare a voturilor;
13. Ghidul operatorului Sistemului Informațional Automatizat de Stat „Alegeri”;
14. Ghidul candidatului și candidatei la alegerile locale generale;
15. Manual operațional destinat funcționarilor Ministerului Afacerilor Interne: „Asigurarea ordinii publice în procesul electoral”;
16. Ghidul operatorului liniei telefonice de informarea alegătorului la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023;
17. Ghid/ îndrumar privind particularitățile evidenței contabile a alocațiilor din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale;
18. Filmul metodico-didactic: „Preziua și ziua alegerilor”;
19. Filmul metodico-didactic: „Numărarea voturilor”;
20. Filmul metodico-didactic: „Împachetarea și transmiterea documentelor (materialelor) electorale de către CECE II”;
21. Filmul metodico-didactic: „Împachetarea și transmiterea documentelor (materialelor) electorale de către CECE I”;

22. Filmul metodico-didactic: „Împachetarea și transmiterea documentelor (materialelor) electorale de către BESV”.

Toate produsele educaționale elaborate de CICDE în acest scrutin sunt disponibile în format electronic la următoarele link-uri: <https://cicde.md/2023/10/alegeri-locale-generale-din-05-noiembrie-2023/>
<https://cicde.md/2023/10/alti-subiecti/>
<https://www.youtube.com/watch?v=NrIC3VdOZDA>

În total, pentru buna desfășurare a scrutinului local general, în cadrul a 294 de seminare, 14 webinare, 10 videoconferințe pe YouTube, CICDE a instruit 18439 de persoane.

Categoriile de persoane instruite de CICDE la alegerile locale generale din 05.11.2023

- Membri CECE II (331)
- Membri BESV (7888)
- Operatori SIASA (2406)
- Judecători (40)
- Publicul larg (244)
- Membri CECE I (6589)
- Operatori CECE II (65)
- Registratori (404)
- Polițiști și carabinieri (472)

Certificarea funcționarilor electorali

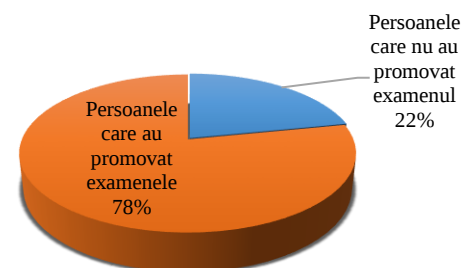
În temeiul prevederilor art. 33 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral a organizat procedura de certificare a formării/specializării în domeniul electoral pentru potențialii funcționari electorali în organele electorale la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023. Sesiunea de certificare a avut 3 etape:

- 6-8 septembrie și 14 septembrie 2023
- 21-23 septembrie 2023
- 9-10 octombrie 2023

În total, la examenele organizate de CICDE în perioada de referință au participat **2634** persoane, dintre care **2058** au promovat examenul, obținând certificat de calificare.

Toată informația privind certificarea funcționarilor electorali în sesiunea 2023 este disponibilă la următorul link: <https://cicde.md/category/certificare/>

Rezultatele sesiunii de certificare 2023

CAPITOLUL 7. INFORMAREA ȘI EDUCAȚIA ELECTORALĂ A ALEGĂTORILOR

În contextul organizării și desfășurării alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a desfășurat o amplă campanie de informare și educație electorală, cu genericul „Asumă-ți decizia! Votează responsabil!”.

Pe parcursul perioadei electorale, Comisia Electorală Centrală a venit cu o abordare modernă de informare a alegătorilor și a altor actori implicați în procesul electoral. În cadrul campaniei au fost elaborate spoturi video și audio, materiale informative, iar prin intermediul unor echipe mobile, au avut loc întâlniri cu alegătorii din toate raioanele țării. Mesajele au fost adaptate necesităților mai multor categorii de cetățeni.

Astfel, pentru ambele tururi de scrutin, au fost elaborate și difuzate **10 spoturi video** (3 motivaționale și 7 cu caracter informativ).

- Două spoturi anunță despre desfășurarea alegerilor locale generale pe data de 5 noiembrie 2023 și 19 noiembrie 2023 (turul doi) <https://www.youtube.com/watch?v=3FSyx0GSCRk> și <https://www.youtube.com/watch?v=Rr-nJZqiAlw>.
- Spot ce informează alegătorii despre actele în baza cărora pot vota - <https://www.youtube.com/watch?v=9rIWuDqkEjM>.
- Spot ce explică alegătorilor modalitățile de a verifica datele din listele electorale - <https://www.youtube.com/watch?v=RXPgXkicorc>.
- Spot privind descurajarea comportamentului fraudulos în alegeri - https://www.youtube.com/watch?v=et2l_qZVM4A.
- Spot ce explică procedura de vot - <https://www.youtube.com/watch?v=KeGo4pIHKQI>.
- Spot ce explică regulile de desfășurare a turului doi de scrutin - <https://www.youtube.com/watch?v=B3ok3QnXjp4>.
- Spot motivațional - <https://www.youtube.com/watch?v=FFYgprhUYEo>.
- Spot motivațional - <https://www.youtube.com/watch?v=98UFBfjclg4>.
- Spot motivațional - <https://www.youtube.com/watch?v=-8MyCaz8jPs>.

Spoturile video au fost elaborate în limba română, subtitrate în limba rusă și însoțite de interpretare în limbaj mimico-gestual. Acestea au fost publicate pe rețelele sociale ale Comisiei Electorale Centrale, inclusiv transmise surselor mass-media pentru difuzare.

În contextul prevederilor art. 90 alin. (14) din Codul electoral nr.325/2022 „*instituțiile mass-media fondate de autoritățile publice, care reflectă alegerile, publică gratuit, iar furnizorii de servicii media, publici și privați, ale căror declarații ale politicii editoriale au fost aprobate, difuzează gratuit, la solicitarea organelor electorale, mesaje de interes public*” Comisia Electorală Centrală a solicitat celor 40 de furnizori de servicii media angajați în reflectarea alegerilor din 5 noiembrie 2023 să difuzeze, cu titlu gratuit, spoturile elaborate în cadrul campaniei de informare și educație civică.

În tabelul de mai jos este calculat timpul de emisie a fiecărui spot în sursele mass-media (în baza informațiilor prezentate săptămânal de către furnizorii de servicii media):

Spoturi/perioada	02.10-08.10	09.10-15.10	16.10-22.10	23.10-29.10	30.10-05.11	Total
Spot Nr.1 (Informație generală ALG 2023)	2 h 19 min 15 sec	2 h 50 min 23 sec	2 h 10 min 23 sec	1 h 33 min 16 sec	1 h 27 min 11 sec	10 h 20 min 28 sec 46 sec
Spot Nr.2 (Actele în baza cărora se poate vota)		1 h 29 min 27 sec	1 h 27 min 38 sec	57 min 16 sec	1 h 27 min 25 sec	5 h 21 min
Spot Nr.3 (Verifică datele în lista electorală)			1 h 29 min 10 sec	1 h 4 min 53 sec	1 h 3 min 38 sec	3 h 37 min 41 sec
Spot Nr.4 (Motivațional – „Participă la vot!”)			1 h 10 min 1 sec	50 min 33 sec	1 h 15 min 12 sec	3 h 15 min 46 sec
Spot Nr.5 („Asta nu eu!”)				33 min 58 sec	45 min 2 sec	1 h 1 min
Spot Nr.6 (Descurajarea comportamentului fraudulos în alegeri)				34 min 28 sec	57 min 53 sec	1 h 32 min 21 sec
Spot Nr.7 (Reguli pentru a putea vota)					34 min 51 sec	34 min 51 sec

Totodată, în cadrul campaniei, au fost elaborate materiale informative: pliant informativ, „Ghidul alegătorului la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023” și „Ghidul observatorului la alegerile locale generale din 5 noiembrie”. În premieră, materialele informative pentru o campanie de educație electorală au fost realizate în 5 limbi ale minorităților etnice: rusă, ucraineană, găgăuză, bulgară și romani.

Ghidul și pliantele, în toate limbile menționate, sunt disponibile pe pagina web oficială a CEC www.cec.md, rubrica „Alegeri locale generale 2023” - <https://a.cec.md/ro/ghidul-alegatorului-la-alegerile-locale-generale-din-5-noiembrie-2023-15241.html>, https://a.cec.md/ro/pliant-informativ-alegeri-locale-generale-2023-2759_107838.html.

Totodată, în cadrul parteneriatului pe care îl are Comisia Electorală Centrală cu Alianța „INFONET”, a fost elaborat „Ghidul alegătorului la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023” în versiune sonoră, precum și în limbaj mimico-gestual. Acestea sunt disponibile la linkurile prezentate mai sus și pe canalul de Youtube al CEC - <https://www.youtube.com/watch?v=AaYsxuecb7U> și <https://www.youtube.com/watch?v=ihalhAWKjzs>.

Materialele informative elaborate au fost distribuite alegătorilor în întreaga țară prin intermediul echipelor mobile și al consiliilor electorale de circumscripție.

„Ghidul observatorului la alegerile locale generale” a fost elaborat în limbile română și engleză. Acesta conține informații despre regulile și responsabilitățile observatorilor naționali și internaționali în cadrul alegerilor locale generale. Ghidul a fost distribuit entităților care au solicitat acreditarea observatorilor, inclusiv pentru experții electorali din cadrul autorităților electorale de peste hotare.

Ghidul este disponibil pe site-ul Comisiei – www.cec.md, rubrica „Biroul de informare”, subrubrica „Alte informații” sau la linkul: https://a.cec.md/ro/ghidul-observatorului-la-alegerile-locale-generale-din-5-noiembrie-2023-2759_107828.html pentru limba română și https://a.cec.md/en/guideline-for-obsevers-for-the-general-local-elections-of-5-november-2023-2759_107828.html pentru limba engleză.

De asemenea, au fost elaborate și postere informative, care au fost distribuite secțiilor de votare din întreaga țară:

- Poster informativ cu logo-ul campaniei „Asumă-ți decizia! Votează responsabil!”, tipărit în limbile română și rusă - https://a.cec.md/ro/poster-voteaza-responsabil-14834_107745.html
- Poster informativ privind procedura de vot în limbile română, rusă, ucraineană, găgăuză și rusă - https://a.cec.md/ro/poster-procedura-de-vot-roru-14834_107835.html
- Poster privind drepturile și obligațiile observatorilor în limbile română și engleză - https://a.cec.md/ro/poster-drepturile-si-obligatiile-observatorilor-roeng-14834_107884.html
- Poster „Codul de conduită a funcționarilor electorali” - https://a.cec.md/ro/poster-codul-de-conduita-a-functionarilor-electorali-14834_107883.html
- Poster despre acțiunile interzise în secțiile de votare în limbile română, rusă, ucraineană, bulgară și găgăuză - https://a.cec.md/ro/poster-incalcari-la-sectia-de-votare-rorubg-14834_107967.html
- Poster elaborat pentru cabinele de vot cu regulile de aplicare a ștampilei „Votat” pe buletinul de vot.

Toate materialele informative au fost avizate și aprobate, în mod regulamentar, în cadrul ședințelor publice ale Comisiei.

Campania de informare s-a desfășurat pe canalele de comunicare ale Comisei (paginile web oficiale – www.cec.md și www.voteaza.md, Facebook, Instagram, Telegram, Youtube), atât prin intermediul surselor mass-media, cât și prin intermediul echipelor mobile care au distribuit materialele informative în toată țara.

Avizarea mesajelor de interes public în perioada electorală

În conformitate cu prevederile Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, „în perioada electorală a alegerilor generale sunt difuzate doar mesajele de interes public aprobate de Comisia Electorală Centrală”. Astfel, pe data de 4 august 2023, prin hotărârea nr. 1155/2023, Comisia Electorală Centrală a aprobat Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public. Ulterior, prin Dispoziția președintelui CEC nr.55-a din 28 august 2023, a fost creat Grupul de lucru pentru avizarea mesajelor de interes public. Pe parcursul perioadei electorale, membrii grupului de lucru s-au întrunit în 20 de ședințe, în cadrul cărora au fost analizate cele peste 130 de cereri de avizare a mesajelor de interes public. Majoritatea dintre acestea nu corespundeau prevederilor legale sau nu făceau obiectul mesajelor de interes public.

Grupul de lucru a examinat solicitări din partea Primăriei municipiului Chișinău, Primăriei orașului Durlăști, Primăriei orașului Sîngera, Primăriei comunei Măgdăcești, Primăriei orașului Ialoveni, Primăriei municipiului Comrat, Asociația Obștească „Primăria Mea”, UN Women, Centrul Național de Prevenire a Abuzului Față de Copii, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Asociația Obștească Centrul CONTACT, Asociația obștească „Promo-LEX”, Oficiul Consiliului Europei la Chișinău, Direcția comunicare, relații publice și mass-media din cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale.

Ca urmare a discuțiilor și analizei materialelor prezentate de către aceste entități, au fost avizate și aprobate 29 mesaje de interes public. Toate mesajele aprobate au fost plasate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md, la rubrica „Alegeri locale generale 2023”, subrubrica „Mesaje de interes public aprobate de către CEC” <https://a.cec.md/ro/mesaje-de-interes-public-aprobate-de-cec-14834.html>.

CAPITOLUL 8. MONITORIZAREA ALEGERILOR

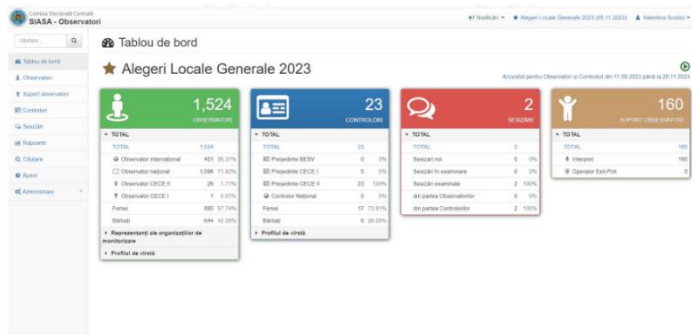
Pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a acreditat, în total, circa 1600 de observatori. Din acest număr, 1 118 de observatori naționali reprezintă 8 asociații obștești din țară. Cei mai mulți observatori au fost acreditați la solicitarea Asociației obștești „Promo-LEX”.

Totodată, Comisia Electorală Centrală a acreditat 401 de observatori internaționali. Aceștia au reprezentat 17 misiuni diplomatice acreditate în Republica Moldova (93 persoane), 13 autorități electorale străine (30 persoane), o asociație internațională (2 persoane), misiunea de observare a alegerilor din partea OSCE/ODIHR (235 de persoane), organizația ENEMO (11 persoane), Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (20 de persoane) și Parlamentul European (12 persoane).

Lista observatorilor acreditați de către Comisia Electorală Centrală este disponibilă pe pagina oficială a instituției www.cec.md, rubrica „Alegeri locale generale 2023”, compartimentul „Acreditarea observatorilor” <https://a.cec.md/ro/acreditarea-observatorilor-14818.html>.

Consiliile electorale de circumscripție electorală niv.II au acreditat pentru ALG 2023 în total - 26 de observatori naționali:

- CECE Ialoveni – 11;
- CECE Fălești – 5;
- CECE Glodeni – 5;
- CECE Edineț – 5.

soluționarea sesizărilor prin intermediul SIAS „Alegeri” – modulul „Observatorii”.

Observatorii acreditați au putut semnala, în regim on-line, încălcările comise în secția de votare în ziua alegerilor. Sesizările depuse prin intermediul paginii www.observator.cec.md au fost recepționate și examinate de către organele electorale, fiind date soluții în cel mai operativ mod. Membrii consiliilor electorale de circumscripție și ai birourilor electorale ale secțiilor de votare au fost instruiți despre utilizarea instrumentului cu privire la depunerea și

CAPITOLUL 9. REFLECTAREA ACTIVITĂȚII COMISIEI ELECTORALE CENTRALE ȘI A CAMPANIEI ELECTORALE ÎN MASS-MEDIA

Reflectarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 în mass-media

În conformitate cu prevederile art. 90 din Codul electoral nr.325/2022 și ale Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1137/2023, în primele 7 zile de la începerea perioadei electorale, furnizorii de servicii media depun la Consiliul Audiovizualului o declarație privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor sau o notificare prin care informează că nu participă la reflectarea alegerilor. Astfel, la Consiliul Audiovizualului au fost depuse declarații din partea a 40 de instituții media: 25 posturi TV și 17 posturi radio.

În perioada electorală, Consiliul Audiovizualului monitorizează modul în care furnizorii de servicii media respectă declarațiile politicii editoriale pentru reflectarea alegerilor. Totodată, fiecare furnizor de servicii media angajat în reflectarea alegerilor a elaborat și prezentat săptămânal, în ziua de luni, un raport. La fel, Consiliul Audiovizualului a prezentat Comisiei Electorale Centrale, săptămânal, rapoarte de monitorizare, iar în termen de două săptămâni după data scrutinului un raport final privind modul în care furnizorii de servicii media audiovizuale au reflectat alegerile.

Declarațiile privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor de către sursele mass-media de televiziune și radio, inclusiv rapoartele Consiliului Audiovizualului de monitorizare, sunt publicate pe pagina web oficială a Consiliului – www.consiliuaudiovizual.md, rubrica „Alegeri locale generale 2023” (<https://consiliuaudiovizual.md/elections/alegeri-locale-generale-2023/>).

Comunicarea Comisiei Electorale Centrale cu instituțiile mass-media s-a realizat prin asigurarea transparenței și reflectarea activității organelor electorale, transmisiunea live a ședințelor acestora, difuzarea anunțurilor și comunicatelor de presă, oferirea răspunsurilor la solicitările presei prin scrisori, email-uri sau telefon, inclusiv prin publicarea informațiilor relevante pe pagina web oficială a Comisiei și pe rețelele sociale (Facebook, Instagram, Telegram).

Astfel, în perioada de referință au fost elaborate 127 de comunicate de presă și 50 de anunțuri, în baza planului de comunicare pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023. În ziua alegerilor, atât în primul tur, cât și în cel de-al doilea tur de scrutin, pe pagina Comisiei Electorale Centrale au fost publicate și distribuite pe rețele de socializare și în mass-media 6 comunicate de presă, iar membrii Comisiei Electorale Centrale au susținut 4 conferințe de presă.

Toate comunicatele de presă au fost disponibile pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md, rubrica „Comunicate de presă”, precum și pe paginile instituției de pe rețelele sociale Facebook, Telegram și Instagram.

Confirmarea jurnaliștilor pentru reflectarea și monitorizarea alegerilor

În conformitate cu legislația în vigoare, presa are dreptul să reflecte alegerile liber de orice ingerință din partea autorităților publice, a concurenților electorali sau a altor entități, astfel încât să asigure informarea complexă, obiectivă și veridică a societății asupra procesului electoral la toate etapele acestuia. Pentru reflectarea generală a alegerilor (filmări de protocol, inclusiv în incinta organelor electorale cu acordul președintelui organului electoral, interviuri, reportaje etc.), jurnaliștii, inclusiv liberei profesioniști (bloggeri și vloggeri), își exercită atribuțiile fără a avea nevoie de vreun permis special.

Însă, ca urmare a noilor prevederi ale Codului electoral, reprezentanții mass-media care, pe lângă reflectarea generală, intenționează să facă uz de drepturile prevăzute de art. 89 alin. (6) din Codul electoral (monitorizarea procesului, acces la documente electorale etc.), urmau să obțină statut de observator.

Astfel, pentru reflectarea și monitorizarea procesului electoral pe întreg teritoriul țării, în toate consiliile electorale de circumscripție și la toate secțiile de votare în total au fost confirmați de către

Comisia Electorală Centrală 57 de jurnaliști, reprezentanți ai 12 instituții media. Pentru turul I de scrutin au fost confirmați 54 de jurnaliști de la 10 instituții media (I.P. „Radio Orhei”, „Bright Communications” S.R.L., P.P. „OBSERVATORUL DE NORD” S.R.L., „NEWS-MAKER” S.R.L., Postul regional de televiziune „ELITA TV”, „ECOUL NOSTRU” S.R.L., A.O. Pilgrim-Demo, Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L., „VOCEA MEDIA” S.R.L., „FILIALA SOCIETĂȚII ROMÂNE DE TELEVIZIUNE” S.R.L.), iar pentru turul al doilea au mai solicitat confirmarea încă 3 jurnaliști reprezentanți ai 2 instituții de presă (A.O. „Media Alternativă”, European PressPhoto Agency). Cât privește analiza din perspectiva de gen a jurnaliștilor confirmați pentru reflectarea și monitorizarea procesului electoral, 28 dintre aceștia au fost bărbați, iar 29 femei.

Totodată, jurnaliștii legitimați de instituțiile mass-media internaționale sau străine și/sau interpreții acestora au fost confirmați de către Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Moldova în baza Hotărârii Guvernului nr.359/1995 Cu privire la acreditarea jurnaliștilor străini în Republica Moldova.

Autorizarea sondajelor de opinie

La 1 ianuarie 2023, au intrat în vigoare prevederile art. 90 alin. (12) din Codul electoral nr. 325/2022, care stabilesc că, în perioada electorală, procedurile de organizare și desfășurare a sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor și a exit-pollurilor sunt stabilite prin regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală. Pot fi date publicității doar sondajele de opinii autorizate.

Prin hotărârea nr. 1138 din 28 iulie 2023, Comisia Electorală Centrală a aprobat Regulamentul privind organizarea și desfășurarea sondajelor de opinie și a exit-pollurilor în perioada electorală (<https://bit.ly/3KFi141>).

Pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, cererile pentru autorizarea sondajelor de opinie puteau fi depuse la Comisia Electorală Centrală până la 25 octombrie 2023, iar în cazul

exit-pollurilor – până la data de 28 octombrie 2023. În acest context, în perioada electorală, Comisia Electorală Centrală a recepționat 14 cereri din partea a 9 persoane juridice înregistrate în Republica Moldova. După examinarea setului de documente prezentat, Comisia a aprobat 14 hotărâri:

- ✓ 12 hotărâri prin care a fost autorizată efectuarea/publicarea a 19 sondaje de opinie publică;
- ✓ 1 hotărâre prin care a fost autorizată efectuarea a 3 sondaje de opinie publică, fără posibilitatea prezentării publice a rezultatelor acestora, conform solicitării organizației care a depus cererea de autorizare;
- ✓ 1 hotărâre prin care a fost refuzată autorizarea efectuării sondajului de opinie, pe motiv că organizația care a comandat și urma să finanțeze desfășurarea sondajului nu era înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova.

De asemenea, nu a fost dat curs unei cereri, deoarece a fost depusă cu depășirea termenului legal, fiind expediat un răspuns prin scrisoare. În cazul unei cereri, au fost solicitate informațiile lipsă, necesare pentru autorizarea sondajului de opinie, drept rezultat solicitantul și-a retras cererea.

În cazul altei cereri, solicitantul a fost informat că unul dintre cele două sondaje pentru care s-a cerut autorizarea nu se încadrează în definiția din regulament și nu este necesară autorizarea Comisiei Electorale Centrale.

Totodată, două organizații au fost atenționate de către Comisia Electorală Centrală, prin scrisoare, despre obligația de a respecta prevederile Codului electoral și ale Regulamentului privind organizarea și desfășurarea sondajelor de opinie și a exit-pollurilor în perioada electorală.

Cererile pentru desfășurarea exit-pollurilor în cadrul acestui scrutin nu au fost înregistrate.

La începutul perioadei electorale, pe pagina oficială a Comisiei www.cec.md, la compartimentul Alegeri locale generale 2023, a fost creat un sub-compartiment cu informații privind autorizarea efectuării sondajelor de opinie și a exit-pollurilor - <https://bit.ly/47F53LZ>.

CAPITOLUL 10. ACTUALIZAREA, ÎNTOCMIREA ȘI VERIFICAREA LISTELOR ELECTORALE

Registrul de stat al alegătorilor (RSA) reprezintă un sistem informațional unic integrat de evidență a alegătorilor din Republica Moldova, destinat colectării, stocării, actualizării și analizei informației referitoare la cetățenii Republicii Moldova care au atins vârsta de 18 ani și nu au interdicții legale de a alege. Registrul este un modul al Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, însă independent, întrucât funcționalitatea RSA nu depinde de SIAS „Alegeri”. Actualizarea datelor personale ale alegătorilor reprezintă un proces automatizat, continuu de modificare zilnică, prin intermediul modulului de import al datelor din Registrul de stat al populației, fără intervenția umană. Datele actualizate rămân intacte, nefiind posibilă modificarea acestora. Listele electorale, întocmite în baza RSA, sunt liste ce cuprind toți cetățenii cu drept de vot care domiciliază ori își au reședința în hotarele unei secții de votare. Alegătorul poate fi

înscris numai într-o singură listă electorală și numai la o singură secție de votare. Alegătorul care are și domiciliu, și reședință este înscris, în perioada valabilității reședinței, în lista electorală de la secția de votare în a cărei rază teritorială acesta își are reședința.

Pentru buna funcționare și actualizare a informației din RSA, Comisia Electorală Centrală în comun cu CICDE a organizat în decurs de 3 zile instruirea unui număr de aproximativ 400 de registratori din cadrul autorităților publice locale care au drept de acces la RSA. Grupul țintă a fost format din registratorii RSA nou-angajați în funcție și registratorii RSA care întâmpină dificultăți în exercitarea sarcinilor. Situațiile de conflict puteau afecta calitatea listelor electorale, deoarece exista probabilitatea ca alegătorii cu statut de „conflict” să se regăsească pe listele electorale tipărite, arondați la alte secții de votare decât cele la care ar fi trebuit să fie incluși. Conform datelor, Centrul de apel al Comisiei Electorale Centrale a primit aproximativ 284 de apeluri de la registratorii din cadrul APL responsabili de RSA și împreună cu operatorii au soluționat situațiile de conflict. Cele mai multe apeluri au fost înregistrate pe categoria operatori BESV, în număr de 1163. Cele mai multe apeluri, în număr de 560, recepționate ca subcategorie de problemă, s-au referit la funcționalitatea SIAS „Alegeri”.

Procesul de actualizare a datelor în RSA a durat până la 29 octombrie 2023, astfel la începutul perioadei electorale în RSA existau 13 376 înregistrări cu statut de conflict.

Data	Conflicte în RSA
23.06.2023	13.376
31.07.2023	8850
11.09.2023	7125
25.09.2023	3549
16.10.2023	2104

În listele electorale de bază ale secțiilor de votare, la momentul tipăririi, au fost incluși 2 758 810 alegători. Cu 22 zile înainte de ziua alegerilor, Comisia Electorală Centrală a transmis către APL de nivelul al doilea/preturilor Primăriei municipiului Chișinău listele electorale într-un singur exemplar, tipărite pe hârtie în format A4 pentru verificarea corectitudinii datelor din acestea, iar ulterior, cu 7 zile înainte de ziua alegerilor, au fost transmise în două exemplare, în format A3, listele electorale finale. Pe fiecare filă a listelor electorale de bază în format A3 s-a aplicat ștampila de securizare cu marcajul „LISTE ELECTORALE”. Consiliile raionale/preturile au transmis prin act de predare-recepționare listele electorale primite de la Comisia Electorală Centrală către primării, iar acestea, la rândul lor, le-au remis imediat birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a tipărit și a distribuit mai multe tipuri de liste electorale:

- liste electorale de bază;
- formulare pretipărite ale listelor electorale suplimentare;
- formulare pretipărite ale listelor electorale suplimentare pentru votarea la locul aflării;
- formulare pretipărite ale listelor electorale de bază pentru votarea la locul aflării.

Cu toate acestea, în 5 localități a fost nevoie de retipărirea listelor electorale. Cu 20 de zile înainte de ziua alegerilor, conținutul listelor electorale de bază a fost disponibil pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale prin aplicația „Verifică-te în RSA”. Prin intermediul aplicației se putea afla la ce secție

de votare este arondată o adresă sau, introducând IDNP-ul, se putea afla la care anume secție de votare este inclus în lista electorală alegătorul.

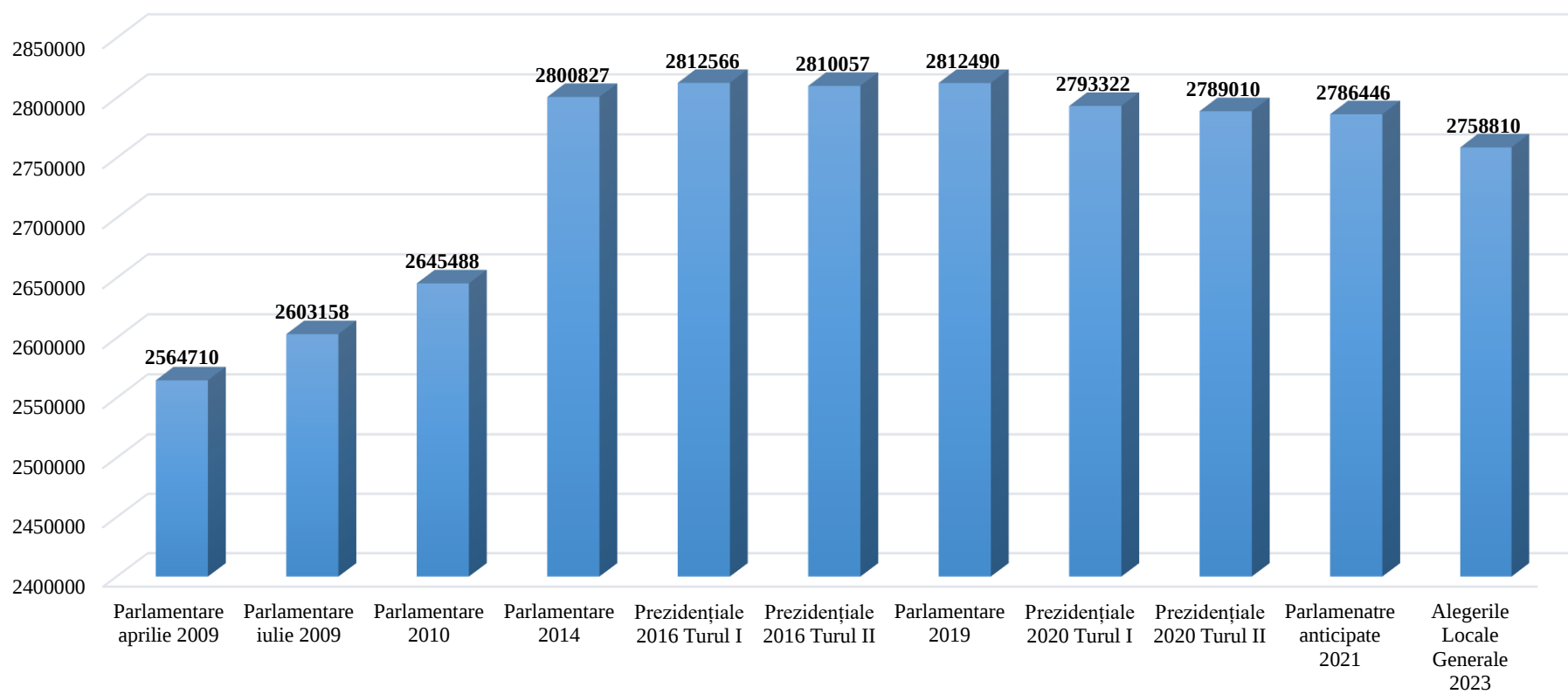
The screenshot shows the website of the Central Electoral Commission of the Republic of Moldova. The header includes the logo and the text "Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova". On the left, there are two links: "Verifică lista electorală" and "Află unde să votezi". The main content area is titled "* Introducere IDNP" and features a text input field labeled "IDNP – 13 cifre". Below the input field is a reCAPTCHA widget with the text "Я не робот" and "reCAPTCHA". At the bottom of the form, there are two buttons: "Caută" and "Unde să găsești IDNP-ul?".

Pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale puteau fi găsite toate adresele din listele electorale pentru orice secție de votare din țară.

The screenshot shows the same website, but with the "Află unde să votezi" link selected. The main content area is titled "* Raion / Municipiu" and features three dropdown menus: "mun. CHIȘINĂU", "sector BUIUCANI", and "Lupu Vasile str.". Below the dropdowns, there is a section titled "Lista de adrese" which displays a grid of buttons representing various addresses. The buttons are arranged in rows and columns, with each button containing a unique address code.

În afară de aceasta, listele electorale erau puse la dispoziția alegătorilor spre verificare în localurile secțiilor de votare.

■ Numărul de alegători incluși în listele electorale de bază și cele suplimentare (2009-2023)

După cum se vede, începând cu anul 2014, când a fost implementat RSA, numărul alegătorilor incluși în listele electorale de bază rămâne constant, iar numărul de alegători în listele suplimentare variază în funcție de numărul de alegători care au votat în afara țării și în secțiile de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului.

CAPITOLUL 11. ASIGURAREA INFORMAȚIONALĂ A PROCESULUI ELECTORAL

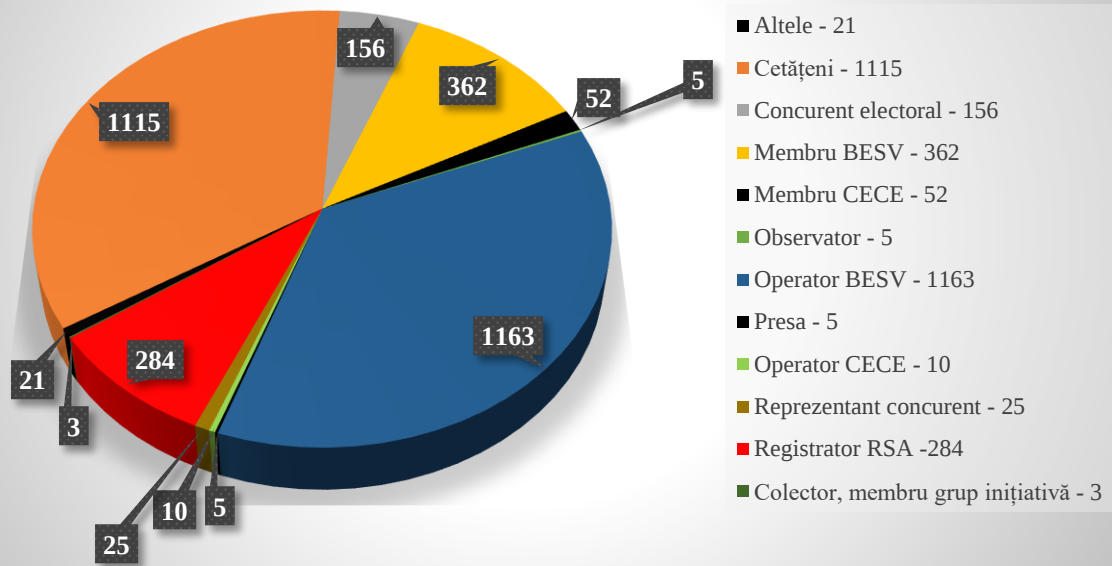
În scopul realizării activității consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea, acestea au fost dotate cu laptopuri și imprimante multifuncționale (copiator, imprimantă, scanner). În fiecare consiliu electoral de circumscripție au fost angajați câte 2 operatori și instruiți pentru: utilizarea echipamentului, efectuarea operațiilor în modulele SIAS „Alegeri” și asigurarea suportului tehnic și operațional atât membrilor CECE, cât și operatorilor BESV din teritoriu.

Comisia Electorală Centrală a lansat Centrul de apel care a activat din data de 18 septembrie 2023 până pe data de 21 noiembrie 2023 inclusiv. Operatorii liniei de informare a alegătorilor au avut ca sarcină de bază, pe întreagă perioadă de activitate, de a recepționa apeluri de intrare, precum și efectuarea apelurilor de ieșire în scopul furnizării unei anumite informații.

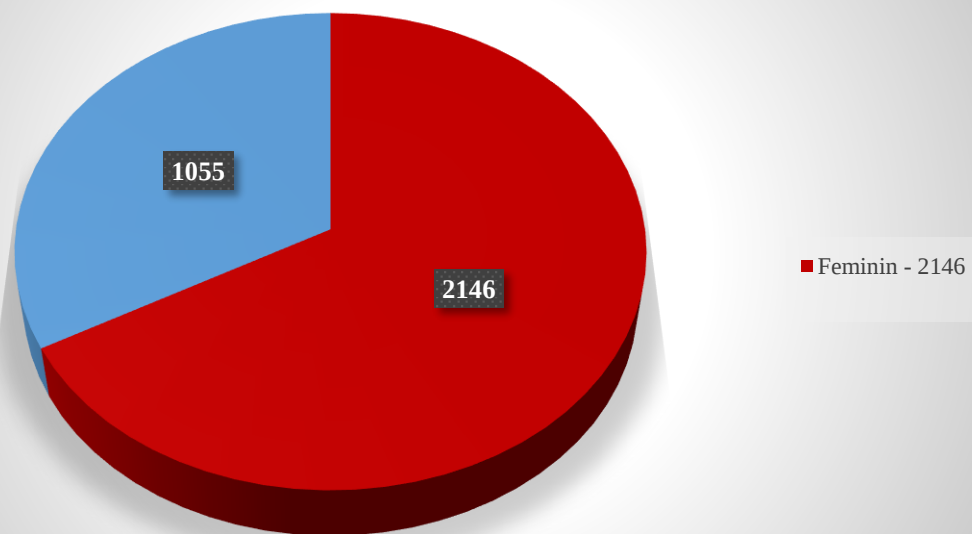
Perioada	Schimburi	Interval orar	Operatori CTIF
18.09.2023 – 06.10.2023	-	08:00 -17:00	4
07.10.2023 – 16.10.2023	-	08:00 -17:00	6
17.10.2023 – 26.10.2023	-	08:00 -17:00	4
27.10.2023 – 29.10.2023	-	08:00 - 17:00	6
30.10.2023 – 03.11.2023	-	08:00 -17:00	8
04.11.2023	Schimbul I	08:00 - 18:00	6
	Schimbul II	18:00 - 06:00	2
05.11.2023	Schimbul I	06:00 - 02:00	22
	Schimbul II	02:00 - 08:00	2
06.11.2023 – 12.11.2023	-	08:00 - 17:00	2
13.11.2023 – 17.11.2023	-	08:00 - 17:00	4
18.11.2023	Schimbul I	08:00 - 18:00	4
	Schimbul II	18:00 - 06:00	2
19.11.2023	Schimbul I	06:00 - 02:00	18
	Schimbul II	02:00 - 08:00	2
20.11.2023 – 21.11.2023	-	08:00 – 17:00	2

În perioada de prestare a serviciilor de organizare a campaniei de informare a alegătorilor (linia telefonică de informare în contextul campaniei de informare a alegătorilor cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor locale din 5 noiembrie 2023) au fost înregistrate în total 3201 tichete.

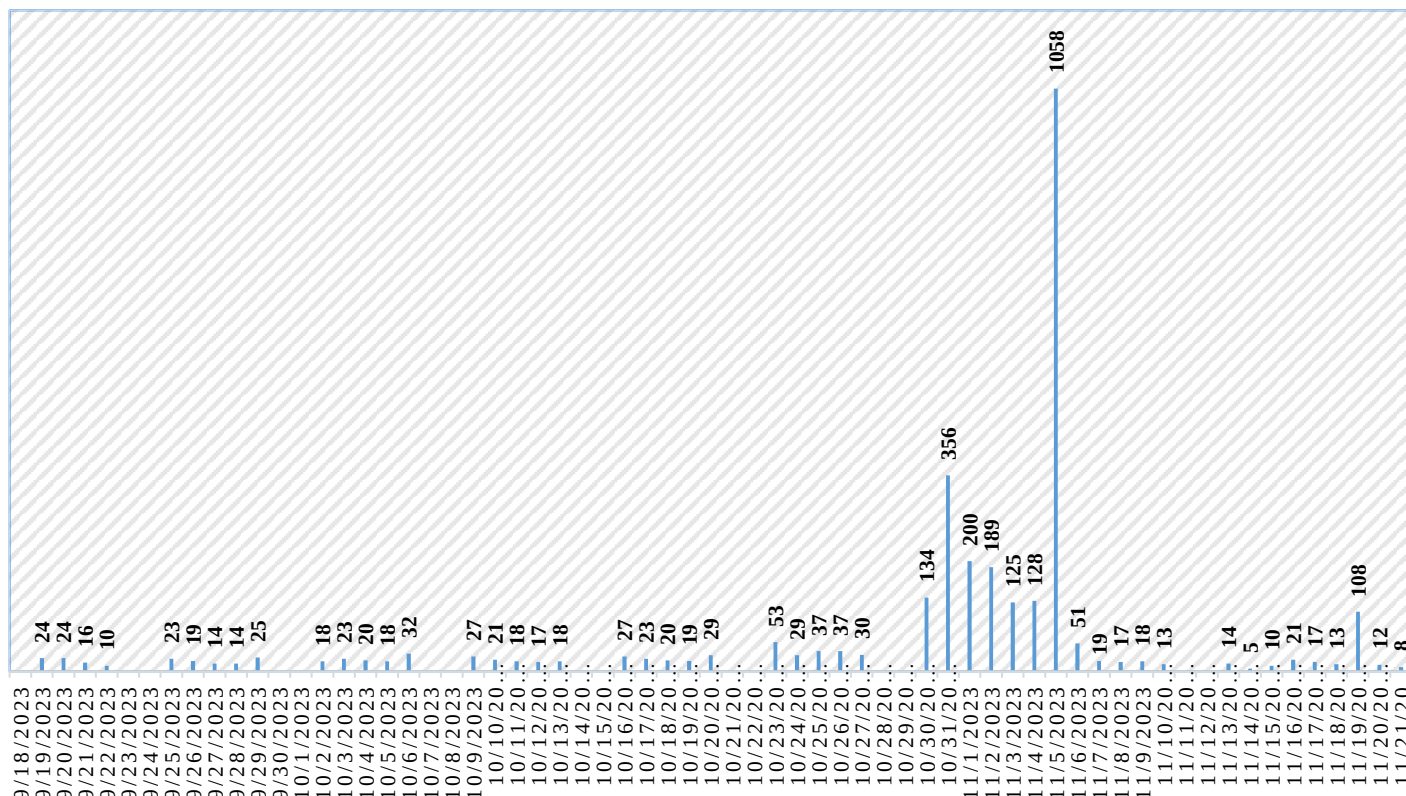
Analiza grafică după categorie

Analiza grafică după gen

DINAMICA ZILNICĂ A TICHETELOR

Nr. d/o	Categoria	Cantitatea
1	Tichete	3201
2	Apeluri de intrare	3551
3	Apeluri de ieșire	1698
4	Apeluri de ieșire productive	1436

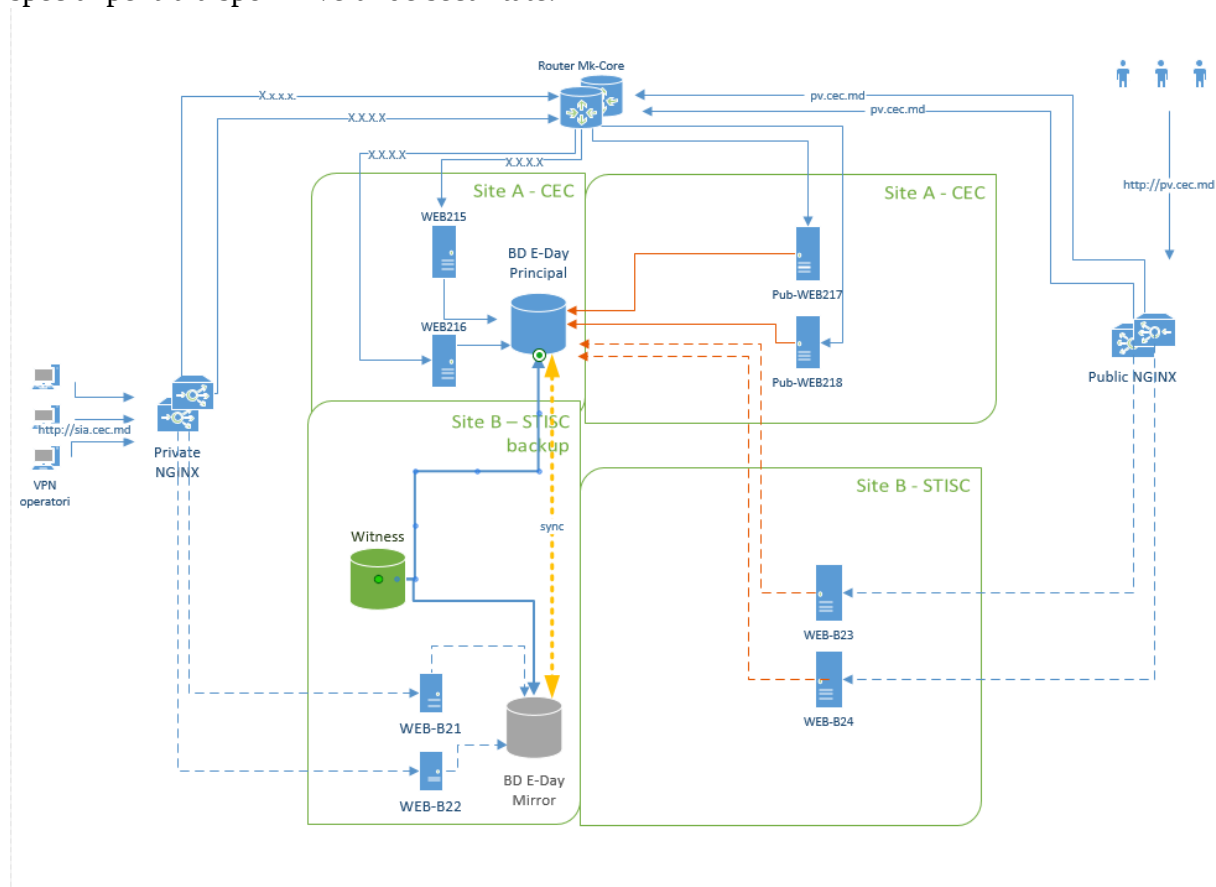
În cadrul securizării suplimentare a procesului electoral și în vederea implementării Legii nr. 101/2008 cu privire la Concepția Sistemului informațional automatizat de stat „Alegeri”, pentru alegerile locale generale Comisia Electorală Centrală a aplicat la nivel național, în cele 1958 secții de votare deschise, modulul „Prezența la vot și procese-verbale” al SIAS „Alegeri”.

Pentru a facilita activitatea birourilor electorale, au fost procurate 2300 de laptopuri care ulterior au fost pregătite și configurate pentru buna desfășurare a scrutinului și, respectiv, au fost verificate circa 2100 camere video, iar softurile dedicate asigurării securității sistemului fiind reinstalate și reconfigurate după necesitate. În aceeași perioadă au fost reparate calculatoarele defecte și au fost testate conexiunile securizate asigurate de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC). Au fost pre-configurate conexiunile la internet în toate secțiile de votare, astfel încât fiecare secție să fie dotată cu 2 surse de internet de la furnizori diferiți. Pentru toate secțiile de votare au fost angajați câte 2 operatori. Toate măsurile menționate urmau să asigure continuitatea procesului de verificare a IDNP-urilor în ziua alegerilor în situații excepționale (lipsa curentului electric, căderea conexiunilor unui operator

de internet, deteriorarea unui set de echipament, incapacitatea de muncă a unuia dintre operatorii de calculator în ziua alegerilor ș.a.).

Ulterior, calculatoarele, modemele 3G și camerele video au fost pregătite spre distribuire, Comisia Electorală Centrală asigurând logistica necesară pentru ca echipamentul să fie repartizat fiecărui consiliu electoral de circumscripție, ulterior secțiilor de votare, cu evidența ținută până la număr de serie a echipamentului pentru fiecare secție de votare, ceea ce a asigurat nu doar evidența și buna păstrare a bunurilor, dar și o măsură de securizare suplimentară, care permitea reducerea timpului de reacție în caz de incidente de securitate pe componenta tehnologiilor informaționale și controlul securității sistemului informațional utilizat pe fiecare calculator în parte.

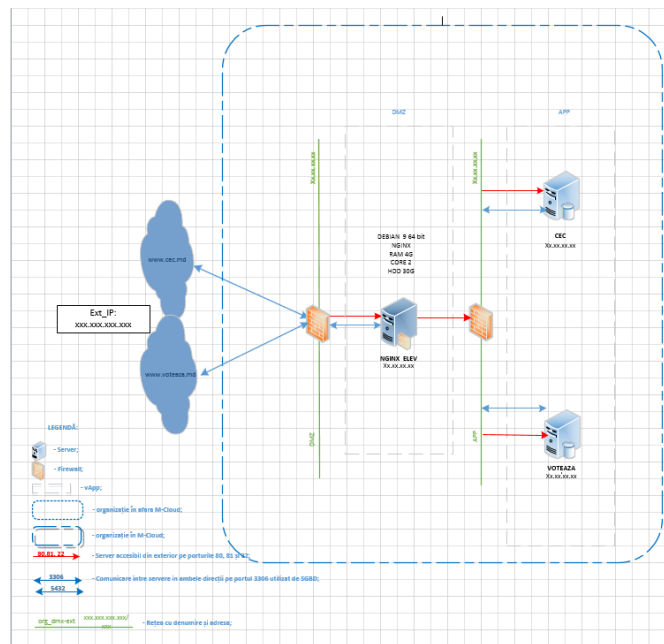
În paralel cu activitatea de logistică și de pregătire a infrastructurii pentru ziua alegerilor extinse până la secțiile de votare, au fost desfășurate și activități de pregătire a infrastructurii interne, astfel în cadrul centrului de date al Comisiei Electorale Centrale au fost delimitate 9 servere de performanță înaltă, destinate exclusiv zilei alegerilor, care au fost configurate în mod special pentru a spori nivelul de securitate.

Infrastructura disponibilă în cadrul Comisiei Electorale Centrale a fost interconectată la resursele STISC pentru a asigura continuitatea procesului de vot în caz de calamități sau situații excepționale la sediul său.

Astfel, continuitatea procesului de monitorizare în regim real a derulării procesului de vot și transmiterea rezultatelor preliminare putea fi realizată fără întreruperi chiar și în situații extreme de cădere a unuia sau a mai multor servere, deteriorarea fizică a rețelelor de comunicație, deconectarea tuturor surselor de curent și a generatorului.

De asemenea, a fost prevăzută infrastructură dedicată și pentru paginile oficiale ale Comisiei www.cec.md și www.voteaza.md pentru a spori timpul de răspuns și a face față solicitărilor sporite în ziua alegerilor.

Totodată, similar scrutinelor anterioare, pentru afișarea prezenței la vot și a rezultatelor preliminare, Comisia a lansat platforma <https://pv.cec.md/>.

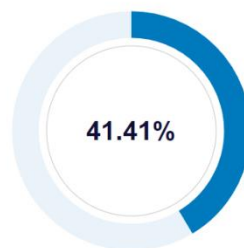
Alegeri Locale în Republica Moldova 2023 ▲

Rezultate preliminare

Prezența la vot

Prezența la vot

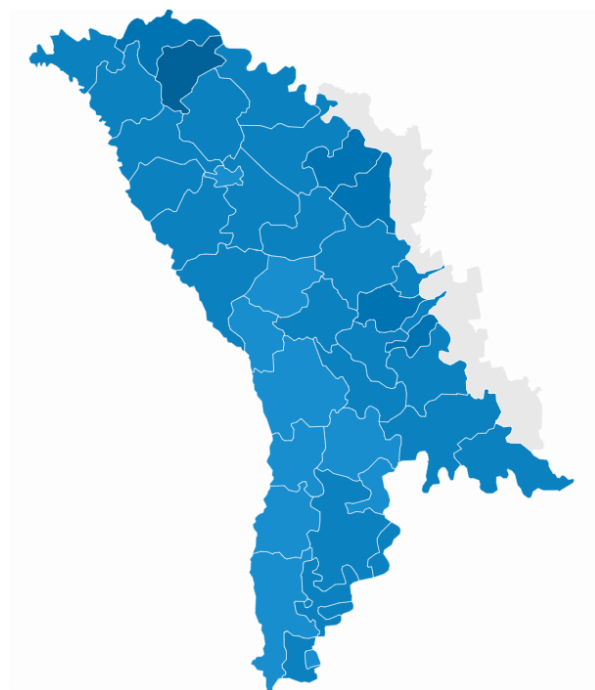
1147610

Platforma „Prezența la vot” <https://pv.cec.md/> a permis tuturor cetățenilor urmărirea în timp real a prezenței la vot și a ratei de participare a alegătorilor la secțiile de votare.

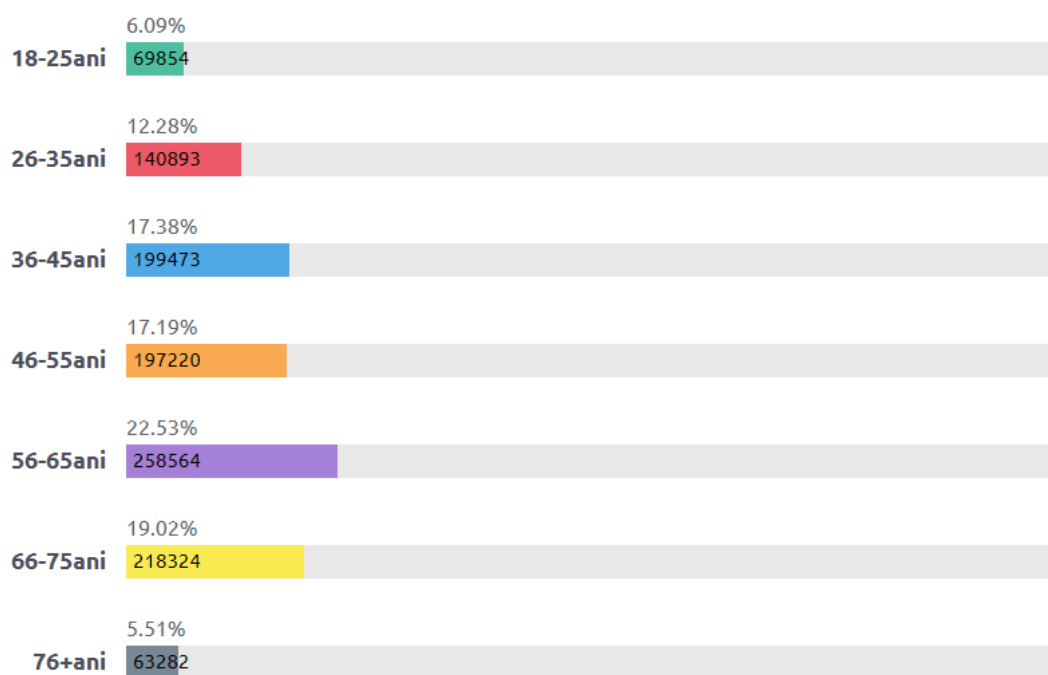
Afișarea datelor a fost posibilă prin intermediul unor infografice generate conform mai multor criterii:

- fiecare raion;
- fiecare primărie;
- fiecare din cele 5 sectoare ale orașului Chișinău;
- toate suburbiile municipiului Chișinău.

Pentru alegătorii prezenți la vot a fost realizată distribuția datelor după sex și grupa de vârstă (calculat din numărul total de alegători prezenți la urne), distribuite atât pe unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, cât și conform circumscripțiilor, incluzând și rata participării.

Total Prezența la vot

Total Prezența la vot raportată la fiecare categorie de vârstă

18-25ani

268360 26.03%

9.71%

69854

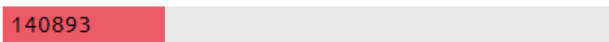

26-35ani

528231 26.67%

19.12%

140893

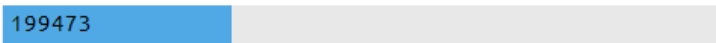

36-45ani

621211 32.11%

22.48%

199473

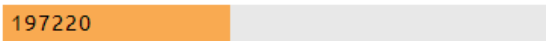

46-55ani

472780 41.71%

17.11%

197220

56-65ani

440696 58.67%

15.95%

258564

66-75ani

319108 68.42%

11.55%

218324

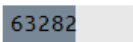

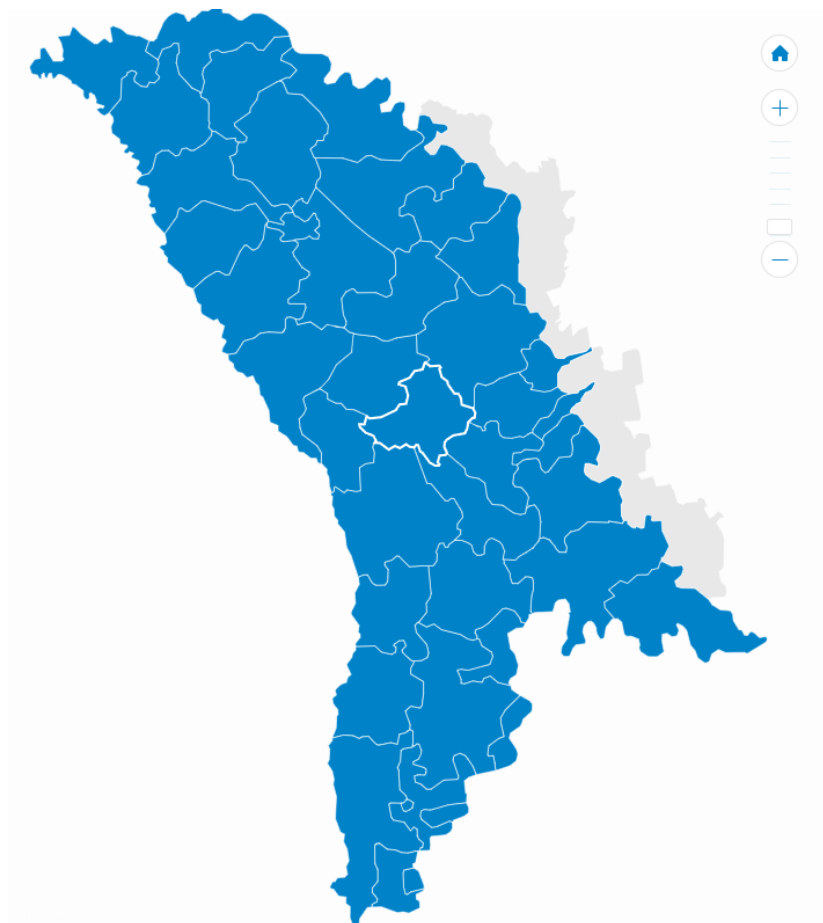
76+ani

112782 56.11%

4.08%

63282

Rezultate preliminare

Strășeni

Consilieri raionali

Consilieri locali

Primari locali

Procese verbale prelucrate: 48 din 48

Toate localitățile

PAS
47.91% (13950)

PSRM
10.05% (2927)

PLDM
7.94% (2312)

PDCM
6.56% (1910)

PPSDE
6.25% (1819)

PCRM
4.53% (1318)

PPCUB
4.31% (1255)

PPPN
3.87% (1126)

PNL
2.46% (716)

PPVP
1.29% (375)

PPPS
1.27% (369)

PL
1.10% (321)

PPALDE
1.07% (312)

Candidat independent
MIHAIL CUPCEA
0.99% (288)

PPN
0.40% (117)

PPȘ (RETRAS)
0% (0)

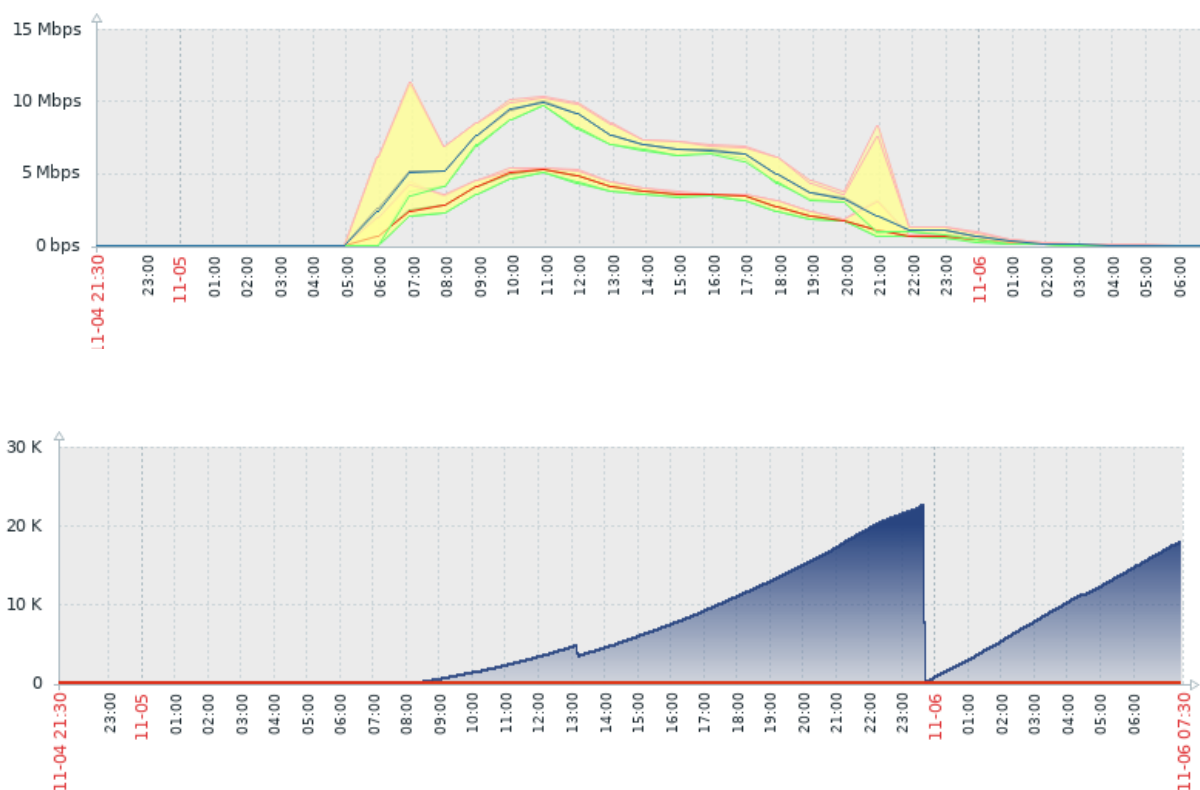
Prezenta la vot și procesarea proceselor-verbale pe țară.

De asemenea, după încheierea procesului de vot, au putut fi urmărite în timp real rezultatele preliminare obținute de candidați.

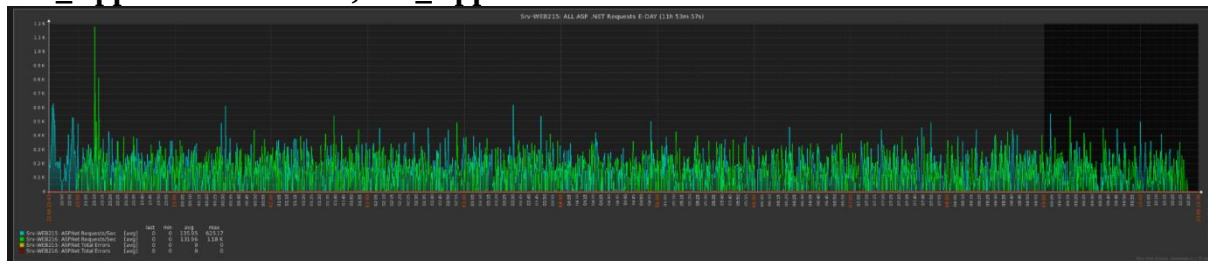
Concomitent cu activitățile de logistică și configurare a sistemelor și platformelor tehnologice, în cadrul Comisiei Electorale Centrale și cu suportul STISC au fost realizate activități de testare a resurselor informaționale, în special au fost testate la sarcini înalte (load și stress test) pagina web a Comisiei www.cec.md, modulul „Prezența la vot și procese-verbale” și platforma de afișare a derulării procesului de vot și a rezultatelor preliminare <https://pv.cec.md/>

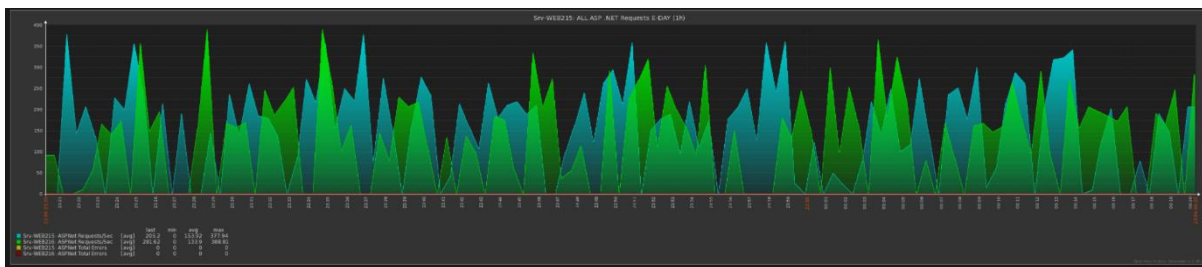
Pentru modulul „Prezența la vot” acțiunea de căutare după IDNP timpul de răspuns a fost de 576 mls, și pe durata a 4 ore au avut loc peste 2,1 mln. de căutări de IDNP și peste 1,4 votări efectuate.

Pe partea de prezentare a rezultatelor au fost efectuate peste 50 mln. de clickuri și accesări pe raioane în decurs de aproximativ 4 ore. Ca urmare a testelor, a fost identificată o serie de ne regularități critice care puneau în pericol rularea sistemului în cele 1958 de secții de votare, unul dintre servere indicând anomalii în activitate, fapt inadmisibil pentru ziua alegerilor:

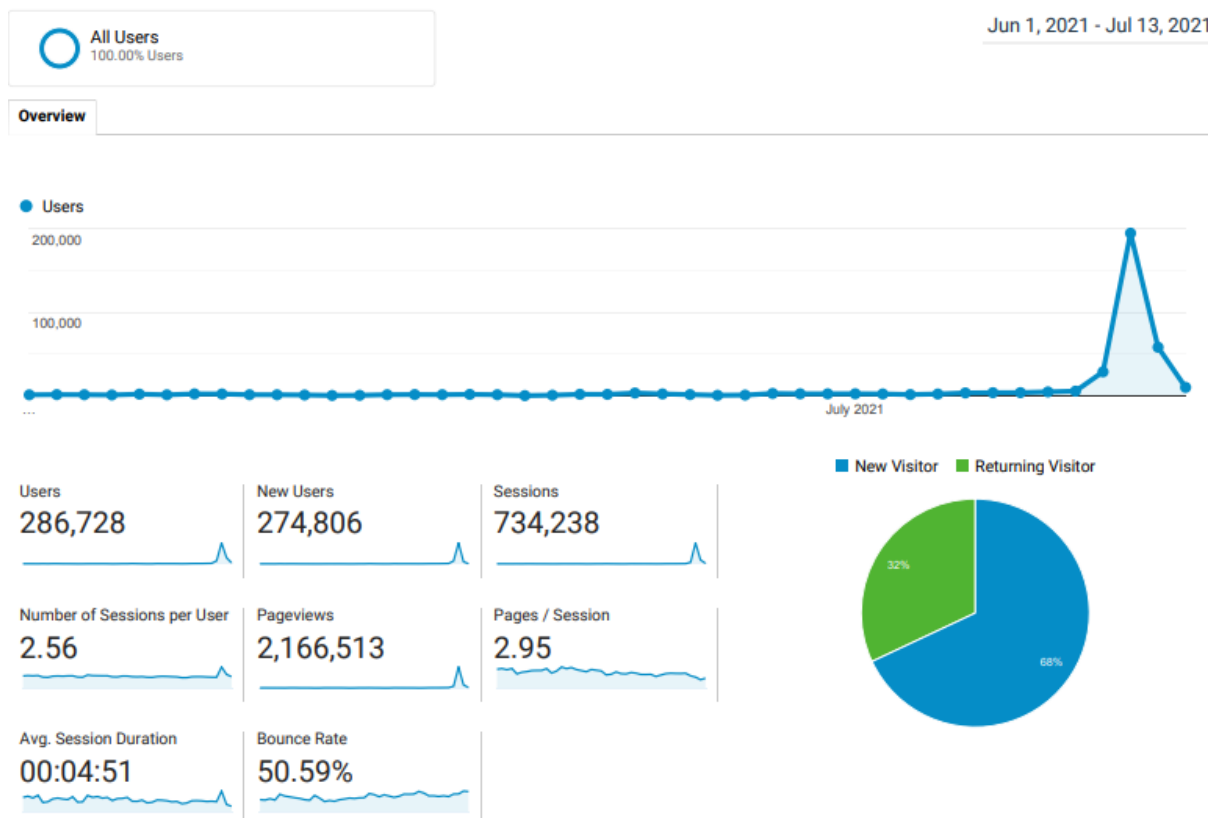

215_AppServer Hits / sec, 216_AppServer Hits / sec

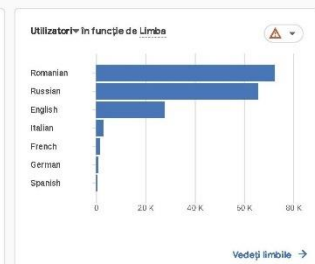
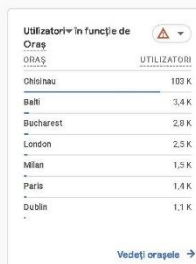
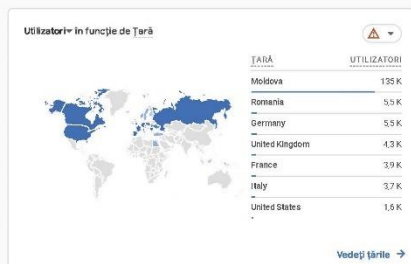

După o serie de lucrări de ameliorare, problemele au fost remediate și ca urmare a lucrărilor de pregătire și configurare a infrastructurii, capacitatea necesară a fost atinsă.

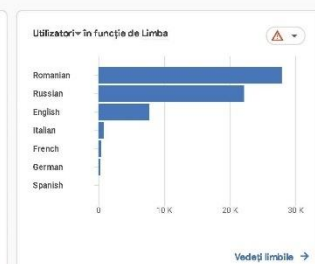
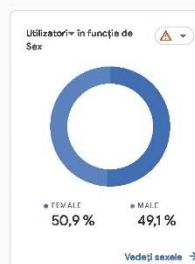
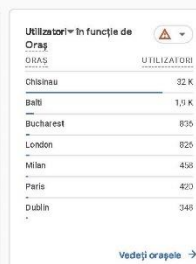
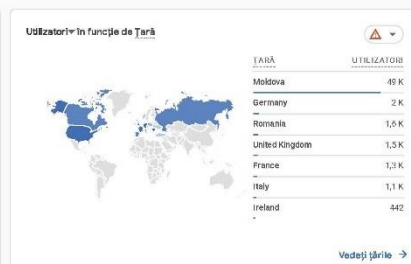

Statistica accesărilor site-ului oficial www.cec.md în ziua alegerilor locale generale din 05.11.2023.

Prezentare generală a raportului Atributele utilizatorului

Prezentare generală a raportului Atributele utilizatorului

CAPITOLUL 12. SUSȚINEREA FINANCIARĂ A CAMPANIEI ELECTORALE LA ALEGERILE LOCALE GENERALE DIN 5 NOIEMBRIE 2023

Pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 și în corespundere cu prevederile Codului electoral, Comisia Electorală Centrală:

- a stabilit cuantumul creditului fără dobândă acordat de stat concurenților electorali la alegerile locale generale din data de 5 noiembrie 2023, pentru fiecare partid politic, bloc electoral și, respectiv, pentru fiecare candidat independent, prin hotărârea nr. 1217/2023;

- a stabilit plafonul mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Destinat grupului de inițiativă” pentru susținerea candidatului independent în cadrul alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023, prin hotărârea nr. 1218/2023;

- a stabilit plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral” și utilizate de concurenți electorali pe fiecare circumscripție în cadrul alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023, prin hotărârea nr. 1219/2023.

Potrivit art. 53 din Codul electoral nr. 325/2022 și pct.21 subpct. 1) - 3) din Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1185/2023 (denumit în cuprinsul Capitolului 12 - *regulament*), plafonul general la nivel național al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral” constituie 0,1% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul respectiv. Plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă” se stabilește de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit de Comisie la numărul maxim de semnături necesare a fi colectate de către grupul de inițiativă pentru susținerea unui candidat la o funcție electivă; plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Fond electoral” se stabilește de către Comisia Electorală Centrală prin înmulțirea coeficientului stabilit la numărul maxim de alegători din circumscripția respectivă; coeficientul se calculează prin împărțirea plafonului general al mijloacelor financiare pe țară la numărul total de alegători din țară. Datele privind numărul de alegători sunt determinate la data adoptării hotărârii privind stabilirea plafonului general al mijloacelor financiare ce pot fi virate în contul „Destinat grupului de inițiativă”/„Fond electoral”.

Astfel, conform art. 1 alin. (1) din Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, modificat prin Legea nr. 168/2023 (Monitorul Oficial Nr. 223-226 art.388 din 30.06.2023), veniturile la bugetul de stat pentru anul 2023 au fost aprobate în sumă de 66 274 579,0 mii de lei. Plafonul general la nivel național în mărime de 0,1% din veniturile prevăzute în legea bugetului de stat pentru anul 2023 constituie 66 274 579,00 lei.

Ca bază de raportare pentru stabilirea coeficientului s-a luat plafonul general pe țară de 66 274 579,00 lei împărțit la numărul total de alegători (2 761 852), coeficientul stabilit fiind de 23,996426673 lei pentru un alegător.

În corespundere cu art. 58 din Codul electoral nr. 325/2022, pct. 15 din regulament și pct. 54 - 55 din Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1150/2023, concurenții electorali prezintă, prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, iar la solicitarea Comisiei Electorale Centrale – și pe suport de hârtie, rapoarte privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate în campania electorală, săptămânal, după deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral”, în zilele de 06.10.2023, 13.10.2023, 20.10.2023, 27.10.2023, 03.11.2023 și în termen de 3 zile după ziua votării (ziua de miercuri) pentru întreaga campanie electorală (raport final). În cazul stabilirii celui de-al doilea tur de scrutin, săptămânal, după deblocarea contului cu mențiunea „Fond electoral”, în zilele de 10 și 17 noiembrie 2023, precum și în termen de 3 zile după ziua votării – 22 noiembrie 2023, pentru întreaga campanie electorală (raport final).

Conform art. 1 în coroborare cu art. 68 și 162 din Codul electoral, indiferent de tipul scrutinului, campania electorală începe la data înregistrării concurentului electoral, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării, și se încheie la data anulării înregistrării concurentului electoral sau în ziua de vineri înainte de ziua votării. Astfel, imediat ce candidații înaintați de către

partidele politice sunt înregistrați, partidele politice obțin statutul de concurent electoral și pot desfășura campania electorală.

Potrivit hotărârilor consiliilor electorale de circumscripție de nivelurile întâi și al doilea, au fost înregistrate în calitate de concurenți electorali 36 de partide politice:

- 1) Partidul Politic Partidul Social Democrat European;
- 2) Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
- 3) Mișcarea Profesionistilor „Speranța - Надежда”;
- 4) Partidul Liberal;
- 5) Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”;
- 6) Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”;
- 7) PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ;
- 8) Partidul politic „Partidul Nostru”;
- 9) Partidul Politic „NOI”;
- 10) Partidul Național Liberal;
- 11) Partidul Liberal Democrat din Moldova;
- 12) Partidul „Patrioții Moldovei”;
- 13) Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova;
- 14) Partidul Politic „Democrația Acasă”;
- 15) Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”;
- 16) Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”;
- 17) Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
- 18) Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”;
- 19) Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
- 20) Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;
- 21) Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”;
- 22) Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova;
- 23) Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”;
- 24) Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”;
- 25) Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
- 26) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”;
- 27) Partidul Politic „ȘANSĂ”;
- 28) Partidul Politic „Partidul Progresului Național”;
- 29) Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei;
- 30) Partidul Politic „Bugeacul Nostru”;
- 31) Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare;
- 32) Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională;
- 33) Partidul politic Partidul Național Moldovenesc;
- 34) Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor;
- 35) Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA;
- 36) Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.

Din cei 36 de concurenți electorali înregistrați, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 au fost depuse conform programului calendaristic prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar” de către 32 de concurenți electorali.

Doi concurenți electorali, Partidul Politic „Partidul Progresului Național” și Partidul Politic „Bugeacul Nostru”, au informat despre nedeschiderea contului „Fond electoral” și desfășurarea campaniei electorale fără implicarea mijloacelor financiare.

În cazul concurentului electoral Partidul politic Noua Opțiune Istorică, acesta a prezentat o informație privind lipsa conturilor bancare, însă fără a preciza că ar fi cu mențiunea „Fond electoral”.

Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova nu a prezentat nici rapoarte cu privire la finanțarea campaniei electorale și nicio informație privind deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral”.

Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, primul tur de scrutin, Comisia Electorală Centrală a adoptat **6 hotărâri: nr. 1495 din 26 octombrie 2023, nr. 1541 din 3 noiembrie 2023, nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, 1589 din 17 noiembrie 2023, nr. 1632 din 27 noiembrie 2023.**

Prin hotărârea nr. 1546 din 8 noiembrie 2023, Comisa Electorală Centrală a stabilit pentru data de 19 noiembrie 2023 turul doi al alegerilor locale generale în 273 de circumscripții electorale. În turul doi au participat 23 de concurenți electorali, după cum urmează:

1. Partidul Politic Partidul Social Democrat European;
2. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
3. Partidul Liberal;
4. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”;
5. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”;
6. Partidul politic „Partidul Nostru”;
7. Partidul Național Liberal;
8. Partidul Liberal Democrat din Moldova;
9. Partidul Politic „Democrația Acasă”;
10. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”;
11. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”;
12. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
13. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
14. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;
15. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”;
16. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova;
17. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
18. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”;
19. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare;
20. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională;
21. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor;
22. Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA;
23. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.

Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în turul doi, Comisia a adoptat hotărârea **nr. 1817 din 12 decembrie 2023.**

Din cei 23 concurenți electorali, participanți în turul al doilea de scrutin, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale pentru turul al doilea au fost depuse la Comisia Electorală Centrală prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar” de către 22 concurenți electorali.

Nu a prezentat rapoarte privind finanțarea campaniei electorale și nici informație despre faptul că va desfășura activități ce nu implică cheltuieli financiare în cel de-al doilea tur de scrutin **Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.**

În cazul concurentului electoral **Partidul Național Liberal**, Comisia a constatat divergențe între informațiile furnizate de instituția bancară în care a avut deschis cont special și datele privind veniturile obținute și cheltuielile operate din raportul prezentat pentru săptămâna a 7-a.

Ulterior, prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a constatat că Partidul Național Liberal nu a prezentat rapoartele pentru primul tur corectate conform celor indicate în hotărârile anterioare și nici rapoartele pentru săptămâna a 6-a și cel final. Fiind de nenumărate ori somat telefonic, dar și prin adresa nr. CEC-8/4111 din 15 ianuarie 2024, Comisia i-a solicitat să prezinte rapoartele privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 pe suport de hârtie, iar ulterior să se conformeze și să le prezinte și în format electronic, prin SSI „Control Financiar”. În acest sens, partidul nu și-a onorat obligația. În consecință, Comisia a conchis judicios să-i aplice partidului sancțiunea sub formă de avertisment, somându-l să depună rapoartele în termen de 3 zile de la data adoptării hotărârii nr. 2354 din 7 martie 2024.

Prin aceeași hotărâre nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a constatat că **Partidul politic Partidul Național Moldovenesc** a indicat în raportul final privind finanțarea campaniei electorale cheltuieli totale în sumă de 61 963,00 lei, iar această sumă nu coincide cu totalul cheltuielilor

arătate pe circumscripții în mărime de 15 800,00 lei. Astfel, Comisia a considerat judicios de a atenționa partidul și de a-l obliga să prezinte, în termen de 3 zile de la data adoptării hotărârii respective, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale.

Potrivit art. 57 alin. (4) din Codul electoral, plafoanele donațiilor pentru o campanie electorală constituie 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv din partea persoanelor fizice. Totodată, suma donațiilor nu poate depăși: a) 30% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare), înregistrat pentru anul calendaristic precedent; b) un salariu mediu lunar pe economie pe anul respectiv, în cazul cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază de venituri doar din burse sau alte prestații sociale; c) 10% din venitul anual al donatorului (venitul îndreptat spre achitare), în cazul cetățenilor Republicii Moldova cu statut de persoane cu funcții de demnitate publică, de funcționari publici, inclusiv cu statut special, sau de angajați în organizații publice în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. Donațiile făcute de o persoană juridică unui concurent electoral în perioada electorală nu pot depăși cumulativ 12 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv.

În conformitate cu art. 57 – 59 din Codul electoral nr. 325/2022 și pct. 40 din regulament, donațiile ce depășesc 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv se verifică de Comisia Electorală Centrală sub aspectul declarării surselor de venit sau obligațiilor fiscale. În cazul existenței bănuielilor rezonabile privind nerespectarea legislației fiscale, Comisia Electorală Centrală face verificări și, dacă e cazul, întreprinde măsuri pentru tragerea la răspundere contravențională și/sau, după caz, sesizează Serviciului Fiscal de Stat pentru a fi efectuate verificări în limitele competențelor funcționale. Prin urmare, prin platforma de interoperabilitate MConnect, Comisia a verificat existența surselor de venit în privința mai multor donatori indicați în rapoartele concurenților electorali.

Astfel, în primul tur, în corespundere cu hotărârea Comisiei nr. 1495 din 26 octombrie 2023, au fost verificați 3 donatori ce figurează în raportul financiar prezentat de către **Partidul Liberal Democrat din Moldova** și 2 donatori indicați în raportul **Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”**.

Donațiile oferite concurentului electoral **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** de către persoana fizică Cichir Sergiu în sumă de 33 000,00 lei au depășit cu 11 400,00 lei limita de 30% din venitul acesteia înregistrat pentru anul calendaristic precedent. La data de 2 noiembrie 2023, prin adresa nr. 48 din 1 noiembrie 2023, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/9455 din 2 noiembrie 2023, partidul a înștiințat despre executarea virării la bugetul de stat a sumei percepute peste plafonul stabilit.

În privința celorlalți donatori în folosul **Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** și **Partidului Liberal Democrat din Moldova**, potrivit verificării, plafonul stabilit de lege a fost respectat.

Adițional, conform art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament, persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova pot face donații în numerar în valoare de până la un salariu mediu pe economie stabilit pe anul respectiv. Donațiile făcute în numerar pot fi utilizate doar după depunerea lor în contul cu mențiunea „Fond electoral”.

În context, ca urmare a verificării rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale depuse de concurenții electorali, Comisia a constatat depășirea plafonului donației în cazul **Partidului Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare**, care a primit donații în numerar în sumă de 12 000,00 lei, deci cu 300,00 lei peste plafon. În corespundere cu pct. 2 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1541 din 3 noiembrie 2023, Comisia a constatat că partidul a executat dispozițiile hotărârii nr. 1495 din 26 octombrie 2023 și și-a onorat obligația față de organul electoral.

Potrivit hotărârii Comisiei nr. 1541 din 3 noiembrie 2023, a fost verificată existența surselor de venit ce vizează 1 donator care figurează în raportul financiar prezentat de **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”**, 2 donatori din raportul **Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”**, 1 donator din raportul **Partidului Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare**, 1 donator din raportul **Blocului electoral „Ruslan Codreanu”**, 1 donator din raportul **Partidului Politic Partidul „RENAȘTERE”** și 3 donatori care figurează în raportul **Partidului Liberal Democrat din Moldova**.

Astfel, concurentul electoral **Blocul electoral „Ruslan Codreanu”** a primit ca donație de la persoana fizică Sîli Eugenia o sumă de 42 000,00 lei, aceasta depășind cu 41 247,06 lei limita de 30% din venitul ei înregistrat pentru anul calendaristic precedent. Conform pct. 1 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, Comisia a constatat că Blocul electoral „Ruslan Codreanu” nu a vărsat la buget suma primită peste plafon. Potrivit pct. 2 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, Comisia a conchis că va întreprinde măsuri pentru tragerea la răspundere contravențională a blocului pentru neexecutarea somației. Ulterior, prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a somat repetat Blocul electoral „Ruslan Codreanu” să verse în bugetul de stat suma primită peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 41 247,06 lei în termen de 3 zile de la data adoptării respectivei hotărâri, cu informarea despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate. În cazul neexecutării acestei obligații, Comisia urmează să suspende plata alocației de la bugetul de stat către partidele constituente ale Blocului electoral „Ruslan Codreanu” – Partidul Politic „Puterea Oamenilor”, până la atingerea sumei de 20 623,53 lei, și Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială”, până la atingerea aceleiași sume de 20 623,53 lei, în condițiile menționate în partea descriptivă a respectivei hotărâri.

De asemenea, prin aceeași hotărâre nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia i-a aplicat sancțiunea de bază sub formă de avertisment Blocului electoral „Ruslan Codreanu” și sancțiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat, pe o perioadă de 2 luni, începând cu 1 aprilie 2024, partidelor politice constituente ale Blocului electoral „Ruslan Codreanu” – Partidul Politic „Puterea Oamenilor” și Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială” – pentru neprezentarea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și extraselor corespunzătoare conform celor arătate în partea descriptivă a respectivei hotărâri.

Concurentul electoral **Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare** a acceptat de la persoana fizică Pascari Grigore donația în sumă de 42 000,00 lei, ceea ce este cu 30 036,00 lei peste limita de 30% din venitul acestuia înregistrat pentru anul calendaristic precedent. Prin adresa înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11123 din 30 noiembrie 2023, partidul a informat că persoana vizată a beneficiat de venituri în anul 2022, anexând în acest sens copia contractului de vânzare-cumpărare a unui teren pentru construcții cu prețul de 25 000,00 euro (echivalentul estimat de notar la cca 501 990,00 lei), fiind întocmit la 25 noiembrie 2022. Respectiv, prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a revocat pct. 9 din partea dispozitivă a hotărârii nr. 1541 din 3 noiembrie 2023, în partea ce vizează partidul în cauză.

În cazul concurenților electorali **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE” și Partidul Liberal Democrat din Moldova**, după efectuarea verificării, s-a constatat respectarea plafonului donațiilor stabilit de lege.

Ca urmare a verificării rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale depuse de concurenții electorali, în conformitate cu art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament, Comisia a constatat depășirea plafonului donației în cazul **Partidului Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa**, care a primit donații în numerar în sumă de 20 000,00 lei, deci cu 8 300,00 lei peste plafon. Conform pct. 1 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, Comisia a constatat că partidul nu a prezentat nicio notă informativă despre măsurile întreprinse și documente ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.

Tot prin hotărârea nr. 1541 din 3 noiembrie 2023, Comisia a constatat depășirea plafonului donației și în cazul **Partidului Politic Partidul „RENAȘTERE”**, care a primit donații în numerar în sumă de 15 000,00 lei, peste plafon fiind 3 300,00 lei. Ulterior, în pct. 1 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, se menționează că partidul a prezentat ordinul de plată care dovedește virarea la bugetul de stat a sumei de 3 300,00 lei.

Conform aceleiași hotărâri nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, Comisia a verificat existența surselor de venit ce vizează 1 donator care figurează în raportul financiar prezentat de **Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”** și 1 donator din raportul **Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”**.

Astfel, prin aceeași hotărâre nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, Comisia a constatat acceptarea de către concurentul electoral **Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”**

a donației din partea persoanei fizice Kavruk Dmitrii în mărime de 69 000,00 lei, considerând că este cu 49 461,79 lei peste limita de 30% din venitul acestuia înregistrat pentru anul calendaristic precedent. Însă, fiindu-i prezentată, la solicitarea sa, de către Serviciul Fiscal de Stat informația actualizată în privința donatorului vizat, Comisia a modificat hotărârea nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, adoptând hotărârea nr. 1627 din 24 noiembrie 2023, prin care a înlocuit suma de 49 461,79 lei cu suma de 19 538,21 lei. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” a prezentat documente suplimentare privind veniturile înregistrate pentru anul 2022 ale donatorului Kavruk Dmitrii, care demonstrează că plafonul stabilit de lege a fost respectat în cadrul efectuării donației respective. În acest sens, Comisia s-a pronunțat prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, revocând pct. 1 subpct. 1) din partea dispozitivă a hotărârii nr. 1627 din 24 noiembrie 2023.

Prin aceeași hotărâre nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, Comisia a constatat acceptarea de către concurentul electoral **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** a unei donații din partea persoanei fizice Boboglo Alexandr în sumă de 42 141,00 lei, calculând că este cu 24 285,70 lei peste limita de 30% din venitul acesteia înregistrat pentru anul calendaristic precedent. Partidul s-a adresat instanței pentru controlul de legalitate a hotărârii respective a Comisiei. Examinând cererea, Curtea de Apel Chișinău a dispus anularea punctelor 9, 10 și 42 ale hotărârii în cauză ce vizează concurentul reclamant. Prin hotărârea nr. 1627 din 24 noiembrie 2023, Comisia a modificat hotărârea sa anterioară nr. 1551 din 8 noiembrie 2023, revocându-și anexa nr. 32 la aceasta și excluzând din pct. 42 al părții descriptive, precum și din pct. 9 și 10 ale părții dispozitive textul „Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei””, conform cărora se constata depășirea plafonului și se dispunea ca partidul să vireze suma respectivă în bugetul de stat.

Tot astfel, ca urmare a verificării rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale depuse de concurenții electorali, în conformitate cu art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament, Comisia a constatat depășirea plafonului donației în cazul **Partidului Politic „ȘANSĂ”**, care a primit donații în numerar în sumă de 15 000,00 lei, deci cu 3 300,00 lei peste plafon. În acest sens, prin răspunsul înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/10134.1 din 10 noiembrie 2023, Partidul Politic „ȘANSĂ” a prezentat ordinul de plată nr. 40 din 3 noiembrie 2023 prin care s-a confirmat virarea sumei de 3 300,00 lei.

Potrivit hotărârii nr. 1589 din 17 noiembrie 2023, Comisia a verificat existența surselor de venit ce vizează 1 donator care figurează în raportul financiar prezentat de **Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”** și 2 donatori din raportul **Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”**. Totodată, având în vedere că pe parcursul campaniei electorale au fost prezentate rapoarte corectate, și anume pentru situația din 20 octombrie 2023, Comisia a revizuit datele din acestea, identificând donatori care au oferit 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv. În raportul **Partidului politic „Partidul Nostru”** figurează 4 astfel de donatori, al **Partidului Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare** - 1 donator și al **Blocului electoral „Ruslan Codreanu”** - 1 donator.

Așadar, concurentul electoral **Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”** a primit donații de la persoana fizică Panaghiu Sergiu în sumă de 50 000,00 lei, depășind în acest fel cu 48 631,50 lei limita de 30% din venitul acesteia înregistrat pentru anul calendaristic precedent.

La solicitarea Comisiei nr. CEC-8/3929 din 7 decembrie 2023, concurentul electoral Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, prin răspunsul înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/11385 din 8 decembrie 2023, a prezentat adeverința eliberată de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind salariul obținut de angajatul său Panaghiu Sergiu pe parcursul anului 2022. Astfel, s-a constatat respectarea plafonului legal al donației.

Concurentul electoral **Partidul politic „Partidul Nostru”** a primit de la donatorul Usatii Renato suma de 68 885,00 lei, depășind în acest fel cu 68 053,80 lei limita de 30% din venitul acestuia înregistrat pentru anul calendaristic precedent.

În contextul necesității de a documenta mai detaliat cazurile de depășire a plafoanelor, pentru a verifica legalitatea donațiilor și dacă persoanele au avut alte venituri decât cele declarate autorităților competente de reglementare fiscală, Comisia a solicitat prezentarea actelor suplimentare ce ar confirma legalitatea acestor donații, iar asupra acestor cazuri a decis să se pronunțe ulterior.

Astfel, la solicitarea Comisiei nr. CEC-8/3926 din 7 decembrie 2023, Partidul politic „Partidul Nostru”, prin adresa înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11552 din 13 decembrie 2023, a prezentat unele acte necesare confirmării legalității donației efectuate de donatorul Usatii Renato. Prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a constatat că actele prezentate de partid nu confirmă legalitatea donației și l-a somat repetat să transfere în bugetul de stat suma de 68 053,80 lei primită contrar legii, în termen de 3 zile de la data adoptării respectivei hotărâri, cu informarea despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate. În cazul neexecutării acestei obligații în termenul stabilit, Comisia urmează să suspende plata alocației de la bugetul de stat către partid, până la atingerea sumei de 68 053,80 lei primită contrar legii.

În privința celorlalți donatori în folosul Partidului Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”, Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”, Partidului politic „Partidul Nostru”, Partidului Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare și Blocului electoral „Ruslan Codreanu” s-a constatat respectarea plafonului stabilit de lege.

De asemenea, prin hotărârea nr. 1589 din 17 noiembrie 2023, în cazul **Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** Comisia a constatat depășirea plafonului donației, acesta primind donații în numerar depuse la sediul instituției bancare de la 5 donatori, fapt pentru care a considerat necesar de documentat mai detaliat cazurile de depășire a plafoanelor, pentru a verifica legalitatea donațiilor.

Conform hotărârii nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, Comisia a verificat existența surselor de venit ale **1** donator care figurează în raportul financiar prezentat de **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** și ale **2** donatori din raportul **Partidului Liberal Democrat din Moldova**.

În pct. 40 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1632 din 27 noiembrie 2023 se arată că donațiile făcute concurentului electoral **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** de către donatorul Gaștea Ruslan în sumă de 69 000,00 lei au depășit cu 50 994,60 lei limita de 30% din venitul acestuia înregistrat pentru anul calendaristic precedent.

În consecință, prin adresa nr. CEC-7/11095 din 29 noiembrie 2023, partidul a prezentat acte suplimentare ce atestă existența veniturilor donatorului menționat. În acest sens, Comisia s-a pronunțat prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, fiind confirmată legalitatea donației respective.

Donațiile făcute concurentului electoral **Partidul Liberal Democrat din Moldova** de către persoana fizică Ciontoloî Ion în sumă de 70 000,00 lei au depășit cu 2 145,74 lei limita de 30% din venitul acesteia înregistrat pentru anul calendaristic precedent. În privința celui de-al doilea donator în folosul Partidului Liberal Democrat din Moldova s-a constatat că plafonul stabilit de lege a fost respectat. La solicitarea Comisiei nr. CEC-8/3928 din 7 decembrie 2023 referitor la depășirea plafonului donațiilor cu 2 145,74 lei de către persoana fizică Ciontoloî Ion, concurentul electoral Partidul Liberal Democrat din Moldova, în răspunsul înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/11481 din 12 decembrie 2023, a informat că persoana vizată a obținut venituri în anul 2022 inclusiv de la Compania Națională de Asigurări Sociale în sumă totală de 130 379,61 lei. Asupra acestui caz, Comisia s-a pronunțat prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, fiindu-i acceptate documentele prezentate.

Conform hotărârii nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, în cazul concurentului electoral **Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** Comisia a constatat depășirea plafonului donațiilor, care a primit donații depuse la sediul instituției bancare de la 31 donatori. Totuși, Comisia a conchis că este necesar de documentat mai detaliat cazurile de depășire a plafoanelor pentru a verifica legalitatea donației, iar asupra faptelor dacă persoanele au avut alte venituri decât cele declarate autorităților competente de reglementare fiscală și care ar confirma legalitatea acestor donații Comisia se va pronunța după examinarea mai detaliată a spețelor.

Prin hotărârea nr. 1632 din 27 noiembrie 2023 Comisia a identificat persoane care au donat 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv în cazul **Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** unde în raportul său figurează **1** donator, **Partidului Liberal Democrat din Moldova** cu **2** donatori și **Partidului Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare** cu **1** donator.

Ca urmare a verificărilor făcute în privința donatorilor în folosul **Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** și **Partidului Liberal Democrat din Moldova**, Comisia a constatat că plafonul stabilit de lege a fost respectat.

În ceea ce privește concurentul electoral **Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare**, s-a constatat că donatorul Lutcan Daniela nu a avut înregistrate venituri pe teritoriul Republicii Moldova. Comisia a considerat necesar să documenteze mai detaliat cazul de depășire a plafonului, pentru a verifica legalitatea donației. În acest sens a precizat că se va pronunța după examinarea mai detaliată a speței. Astfel, la solicitarea Comisiei nr. CEC-8/3927 din 7 decembrie 2023, partidul a anexat la răspunsul înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/11687 din 18 decembrie 2023 adeverința privind veniturile obținute de către donatorul Lutcan Daniela în anul 2022, ce confirmă respectarea plafonului legal al donației.

De asemenea, Comisia a constatat, prin hotărârea nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, depășirea plafonului donației și în cazul concurentului electoral **Partidul Politic Partidul Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa**, care a primit donații în numerar în sumă de 20 000,00 lei, deci cu 8 300,00 lei peste plafon. Ulterior, la pct. 6.5 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1817 din 12 decembrie 2023 se menționează că partidul a notificat, prin adresa înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11098 din 30 noiembrie 2023, despre onorarea obligației de a vărsa la bugetul de stat suma primită peste plafon, anexând ordinul de plată. Comisia a constatat respectiv că partidul s-a conformat rigorilor legale.

Comisia a mai constatat că 3 donatori pentru concurentul electoral **Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”** au depășit plafonul în total cu 29 900,00 lei și, conform art.57 alin. (5) din Codul electoral nr. 325/2022, această sumă partidul trebuie să o verse în bugetul de stat. În pct. 6.6 din partea descriptivă a hotărârii nr. 1817 din 12 decembrie 2023 se arată că, prin adresa înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11077 din 29 noiembrie 2023, partidul a informat că a deschis cont cu mențiunea „Fond electoral” pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023. Toate operațiunile aferente finanțării campaniei electorale au fost efectuate prin intermediul acestui cont și care, potrivit art. 56 alin. (15) din Codul electoral nr. 325/2022, a fost închis de B.C. „FinComBank” S.A. la solicitarea partidului, în termenul stabilit de lege. Totodată, a declarat că referitor la contul bancar curent al partidului, acesta este în imposibilitate de a-l folosi în urma deciziilor B.C. „Eximbank” S.A. cu care se află în litigiu de natură civilă la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Conform aceleiași declarații, instituția bancară nu acceptă nicio tranzacție bancară și refuză să-i administreze contul bancar, în acest context i-a solicitat Comisiei de a specifica modalitățile de executare a respectivei obligații. În răspunsul nr. CEC-8/4377 din 16 februarie 2024, Comisia a intervenit cu mențiunea că partidul are posibilitatea să-și deschidă cont și la alte bănci din țară. În privința circumstanțelor descrise, Comisia urma să se pronunțe ulterior.

Astfel, luând în considerare circumstanțele descrise, prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a somat repetat Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE” să vireze suma menționată la bugetul de stat, în termen de 3 zile de la data adoptării respectivei hotărâri, iar în cazul neexecutării acestei obligații Comisia îi va suspenda plata alocațiilor de la bugetul de stat de care el beneficiază, până la atingerea sumei în mărime de 29 900,00 lei.

În corespundere cu hotărârea nr. 1817 din 12 decembrie 2023, Comisia a verificat existența surselor de venit ale 1 donator ce figurează în raportul concurentului electoral **Partidul politic „Partidul Nostru”**.

Având în vedere că pe parcursul campaniei electorale au fost prezentate rapoarte corectate, Comisia a revizuit datele din acestea, identificând 2 donatori care au oferit concurentului electoral **Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** 3 salarii medii pe economie stabilite pentru anul respectiv.

Verificând existența surselor de venit ale donatorilor care au oferit bani acestor doi concurenți, Comisia a constatat respectarea plafonului stabilit de lege.

Totodată, Comisia a constatat că în cazul **Partidului Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”** donațiile din partea a 3 persoane s-au efectuat în numerar la sediul instituției bancare prin intermediul operațiunilor bancare, dar nu depuse la sediul concurentului electoral. Comisia, atestând că prevederile legale nu descriu detaliat aceste cazuri, a conchis că este necesar de documentat mai detaliat aceste situații de încasare a donațiilor din perspectiva conformității

acestora cu prevederile cadrului normativ, respectiv se va pronunța doar după examinarea mai detaliată a spețelor.

De asemenea, prin hotărârea nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, **Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”** a fost atenționat asupra necesității de a respecta prevederile art. 54 alin. (5) lit. f) din Codul electoral și somat să verse în bugetul de stat suma în mărime de 72 000,00 lei primită contrar legii, cu informarea despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.

Prin adresa înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11425 din 8 decembrie 2023, partidul a comunicat că S.A. „Baza de Transport Auto nr. 18”, care a făcut donații în beneficiul partidului, nu deține capital de stat, anexând lista acționarilor înregistrați. Fiind recepționată adresa, Comisia a conchis că este necesar de documentat mai detaliat această situație. Ulterior, prin scrisoarea înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/11618 din 15 decembrie 2023, partidul a remis repetat lista acționarilor societății pe anul 2021, reiterând că aceasta nu deține capital de stat.

În cadrul ședinței publice din 7 martie 2024, trezorerul Partidului Politic „FORȚA DIASPOREI” a menționat că actualizarea datelor în registrele publice durează timp îndelungat și, pentru acest motiv, a solicitat termen suplimentar de 2 luni pentru prezentarea documentelor justificative privind existența capitalului de stat la S.A. „Baza de Transport Auto nr. 18”.

Ca urmare, prin hotărârea nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia i-a acordat un termen suplimentar de 2 luni pentru prezentarea informației suplimentare privind donația în sumă de 72 000,00 lei. La pct. 7 din hotărârea menționată se precizează că, în cazul neexecutării acestei obligații, Comisia va suspenda plata alocațiilor de la bugetul de stat de care beneficiază partidul până la atingerea sumei de 72 000,00 lei.

Conform hotărârii nr. 2354 din 7 martie 2024, Comisia a atras atenția asupra faptului că în campania electorală concurentul electoral **Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”** a beneficiat de donații în sumă de 70 000,00 lei din partea persoanei fizice Prisacari Stepan. Verificând veniturile acesteia înregistrate pentru anul 2022, Comisia a constatat că plafonul donației de 30% din venitul său pentru anul 2022 este depășit cu cca 57 943,63 lei.

În cadrul ședinței publice din 7 martie 2024, la care s-a adoptat hotărârea nr. 2354, trezorerul Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a prezentat copia declarației de avere și interese ale donatorului Prisacari Stepan pe parcursul anului 2022, înregistrată sub nr. CEC-7/13012 din 7 martie 2024, care demonstrează venituri ale acestuia suficiente pentru a efectua donațiile în limita plafonului stabilit de lege.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2168 din 26 ianuarie 2024 „*Cu privire la efectele executării Deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2023 (dosarul nr. 3a-1467/23)*”, au fost declarate nule rezultatele alegerilor pentru funcția de primar al comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, desfășurate în cadrul alegerilor locale generale din 5 (primul tur) și 19 noiembrie 2023 (turul doi), fiind stabilită pentru data de 11 februarie 2024 votarea repetată pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, în baza aceluiași date din listele electorale, cu includerea în buletinul de vot a candidaților care au participat în turul întâi de scrutin, în ordinea stabilită de Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Bubuieci nr. 1/8, cu excepția candidatului Leonid Umanet din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională.

Prin hotărârea nr. 3 din 1 februarie 2023, Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Bubuieci nr. 1/8 a anulat înregistrarea doamnei Tatiana Vișanu în calitate de candidat din partea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда” la funcția de primar al comunei Bubuieci, municipiul Chișinău.

Astfel, în cadrul votării repetate pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, din 11 februarie 2024, au participat candidați din partea următoarelor partide politice:

1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
2. Partidul Liberal;
3. Partidul Liberal Democrat din Moldova;
4. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
5. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
6. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

Din cele 6 partidele enumerate, doar Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a informat Comisia despre deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral”, alți 4 concurenți electorali, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova, Partidul Liberal, Partidul Liberal Democrat din Moldova și Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, au comunicat în termen că nu vor deschide conturile respective. Cât privește Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII, acesta nu a prezentat nicio informație în acest sens.

În ceea ce privește raportarea veniturilor și cheltuielilor în cadrul campaniei electorale pentru votarea repetată din comuna Bubuieci, municipiul Chișinău, din 11 februarie 2024, concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” a prezentat rapoartele financiare în corespundere cu Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a votării repetate din 11 februarie 2024, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2180 din 31 ianuarie 2024.

Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în cadrul campaniei electorale pentru votarea repetată din comuna Bubuieci, municipiul Chișinău, din 11 februarie 2024, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 2302 din 27 februarie 2024.

În temeiul art. 55 din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia confirmă trezorerul desemnat de concurentul electoral. Până la adoptarea hotărârii de confirmare a trezorerului, Comisia prin aceeași platformă de interoperabilitate MConnect a verificat dacă persoana desemnată îndeplinește condițiile de admisibilitate. Astfel, în vederea confirmării trezorerilor desemnați de concurenți electorali în campania electorală, Comisia a adoptat 33 de hotărâri referitoare la următorii concurenți electorali:

1. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” – 2 hotărâri (nr. 1371 din 30.09.2023 și nr. 1418 din 7.10.2023);
2. Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA – 1 hotărâre (nr. 1372 din 30.09.2023);
3. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – 1 hotărâre (nr. 1373 din 30.09.2023);
4. Partidul Liberal Democrat din Moldova – 1 hotărâre (nr. 1374 din 30.09.2023);
5. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – 2 hotărâri (nr. 1375 din 30.09.2023; nr. 2228 din 06.02.2024);
6. Blocul electoral „Ruslan Codreanu” – 1 hotărâre (nr. 1384 din 3.10.2023);
7. Partidul Politic „Partidul Acțiuni Comune – Congresul Civic” – 1 hotărâre (nr. 1397 din 6.10.2023);
8. Partidul politic „Partidul Nostru” – 1 hotărâre (nr. 1398 din 6.10.2023);
9. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa – 1 hotărâre (nr. 1405 din 6.10.2023);
10. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională – 1 hotărâre (nr. 1406 din 6.10.2023);
11. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare – 1 hotărâre (nr. 1407 din 6.10.2023);
12. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – 1 hotărâre (nr. 1408 din 6.10.2023);
13. Partidul Liberal – 1 hotărâre (nr. 1409 din 6.10.2023);
14. Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale” – 1 hotărâre (nr. 1410 din 6.10.2023);
15. Partidul Politic „ȘANSĂ” – 1 hotărâre (nr. 1411 din 6.10.2023);
16. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 1 hotărâre (nr. 1412 din 6.10.2023);
17. Partidul Social Democrat European – 1 hotărâre (nr. 1413 din 6.10.2023);
18. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc – 1 hotărâre (nr. 1421 din 9.10.2023);
19. Partidul „Patrioții Moldovei” – 1 hotărâre (nr. 1422 din 9.10.2023);
20. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE” – 1 hotărâre (nr. 1430 din 10.10.2023);
21. Partidul Politic „Democrația Acasă” – 1 hotărâre (nr. 1436 din 12.10.2023);
22. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist – 1 hotărâre (nr. 1437 din 12.10.2023);
23. Partidul Politic „NOI” – 1 hotărâre (nr. 1438 din 12.10.2023);
24. Partidul Național Liberal – 1 hotărâre (nr. 1439 din 12.10.2023);

25. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” – 1 hotărâre (nr. 1440 din 12.10.2023);
26. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI” – 1 hotărâre (nr. 1452 din 13.10.2023);
27. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда” – 1 hotărâre (nr. 1466 din 17.10.2023);
28. PARTIDUL NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ – 1 hotărâre (nr. 1467 din 17.10.2023);
29. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor – 1 hotărâre (nr. 1484 din 24.10.2023);
30. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova – 1 hotărâre (nr. 1506 din 27.10.2023);
31. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” – 1 hotărâre (nr. 1509 din 28.10.2023).

Analizând rapoartele concurenților electorali, Comisia a constatat venituri din mijloace financiare provenite atât din donații de la persoane fizice și juridice, cât și din alte surse private și/sau publice. Tabelele de mai jos prezintă informația despre venituri și datele cu privire la cheltuielile concurenților electorali pentru finanțarea campaniei electorale.

Date generalizatoare privind veniturile în campania electorală a concurenților electorali la alegerile generale locale din 5 noiembrie 2023 și campania electorală aferentă votării repetate pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, din 11 februarie 2024.

Nr. d/o	Denumirea concurentului electoral	Mijloace financiare proprii din surse private	Mijloace financiare proprii din surse publice	Mijloace financiare provenite din donații de la persoane fizice				Mijloace financiare provenite din donații de la persoane juridice	Credite fără dobândă de la stat	Venituri din donații de la persoane fizice sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, evaluate în lei	Venituri din donații de la persoane juridice sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață, evaluate în lei	Total donații în campania electorală (lei)
				Mijloace financiare provenite din donații de la persoane fizice membri de partid	Mijloace financiare primite din partea altor persoane fizice cu venituri din țară	Mijloace financiare primite din partea altor persoane fizice cu venituri din afara țării	Mijloace financiare primite din partea altor persoane cu statut special, în sensul Legii nr.133/2016					
1	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	0.00	690000.00	439451.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	73562.84	216000.00	1419014.54
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	90000.00	131783.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	221783.00
3	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	0.00	7000.00	13000.00	5500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	25500.00
4	Partidul Liberal	0.00	40000.00	138000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	178000.00
5	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	0.00	3391275.00	163000.00	1055665.00	20000.00	371250.00	0.00	0.00	936136.00	0.00	5937326.00
6	Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”	0.00	21973.07	4900.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	26873.07
7	Partidul politic „Partidul Nostru”	15423.01	1965780.00	144885.00	283450.00	0.00	53000.00	70000.00	0.00	112729.22	53850.00	2699117.23
8	Partidul Politic „NOI”	0.00	0.00	27000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	27000.00
9	Partidul Național Liberal	13550.00	39000.00	74000.00	2000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	128550.00
10	Partidul Liberal Democrat din Moldova	69218.19	85000.00	933030.00	0.00	0.00	112000.00	70000.00	0.00	0.00	0.00	1269248.19
11	Partidul „Patrioții Moldovei”	0.00	1500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1500.00
12	Partidul Politic „Democrația Acasă”	0.00	0.00	25412.00	0.00	0.00	9103.50	0.00	0.00	19000.00	0.00	53515.50

13	Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”	750.00	0.00	131450.00	0.00	0.00	0.00	10000.00	0.00	0.00	0.00	142200.00
14	Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	0.00	0.00	1946500.00	328000.00	0.00	60500.00	200000.00	0.00	22000.00	0.00	2557000.00
15	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	0.00	600000.00	385410.00	87500.00	0.00	10000.00	5000.00	0.00	4500.00	3000.00	1095410.00
16	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	0.00	28506.50	0.00	0.00	0.00	0.00	72000.00	0.00	0.00	0.00	102000.00
17	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	3246201.21	1900000.00	510960.00	799039.00	29350.00	722970.00	1761400.00	0.00	478000.00	22290.00	9470210,21
18	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	0.00	43000.00	9500.00	3000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	55500.00
19	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	0.00	0.00	157350.00	65450.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	222800.00
20	Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova	0.00	0.00	173200.00	10000.00	6590.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	189790.00
21	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2600.00	0.00	2600.00
22	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	0.00	0.00	18435.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	18435.00
23	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	15000.00	0.00	323150.00	148000.00	0.00	0.00	23000.00	0.00	0.00	0.00	509150.00
24	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	6939.17	0.00	638700.00	379295.00	0.00	308261.00	0.00	50000.00	13158.34	1705.37	1398058.88
25	Partidul Politic „ȘANSĂ”	33690.00	0.00	2999773.50	0.00	0.00	161200.00	0.00	0.00	549932.40	0.00	3744595.90
26	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11163.00	0.00	11163.00
27	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	0.00	0.00	273465.00	151559.00	51599.00	23550.00	385000.00	0.00	0.00	0.00	885173.00
28	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	0.00	0.00	127500.00	2483680.00	19950.00	173200.00	50000.00	50000.00	39770.12	28045.59	2972145.71
29	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	30000.00	0.00	29000.00	0.00	59000.00
30	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	0.00	0.00	127950.00	43600.00	0.00	0.00	73000.00	0.00	0.00	0.00	244550.00
31	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	0.00	0.00	455700.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	19738.00	0.00	475438.00
32	Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	0.00	0.00	121000.00	0.00	0.00	0.00	100000.00	0.00	158795.66	0.00	379795.66

* Concurentul electoral Partidul Național Liberal nu a prezentat raportul final privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale (ambele tururi de scrutin), astfel cifrele din tabel sunt rezultate din însumarea veniturilor indicate în rapoartele periodice depuse pe parcursul campaniei electorale;

** Blocul electoral „Ruslan Codreanu” nu a prezentat raportul final privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale (ambele tururi de scrutin), astfel cifrele din tabel sunt rezultate din însumarea veniturilor indicate în rapoartele periodice depuse pe parcursul campaniei electorale.

Date generalizate privind cheltuielile concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 și campania electorală aferentă votării repetate pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, din 11 februarie 2024.

Nr. d/o	Concurent electoral	Cheltuieli pentru locațiunea, întreținerea și funcționarea sedilor	Cheltuieli pentru retribuirea muncii (cheltuieli de personal)	Cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/agitatorilor	Cheltuieli pentru consultanță politică și electorală	Cheltuieli pentru materiale promoționale	Cheltuieli pentru producția și difuzarea de spoturi publicitare	Cheltuieli pentru organizarea activităților cu caracter politic și electoral	Cheltuieli de deplasare în străinătate	Cheltuieli pentru telecomunicații și dezvoltarea aplicațiilor sau a paginilor web necesare activității concurentului electoral	Cheltuieli de protocol, birocratică și comision bancar	Cheltuieli pentru combustibili/carburanți și transport	Cheltuieli pentru consultanță juridică, achitarea onorariilor avocaților, ale executorilor și ale experților	Cheltuieli pentru sondaje de opinie naționale și locale	Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și/sau cursuri de instruire desfășurate pe teritoriul țării	Alte cheltuieli	Cheltuieli din donații sub formă de proprietăți, bunuri, mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii gratuite ori în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială sau de piață	Total (lei)
1	Partidul Politic Partidul Social Democrat European	0.00	0.00	0.00	0.00	964408.78	118429.14	0.00	0.00	0.00	229.50	0.00	0.00	0.00	46384.28	0.00	289562.84	1419014.54
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	0.00	0.00	0.00	0.00	126560.00	0.00	0.00	0.00	53213.00	40.00	38000.00	0.00	0.00	0.00	3967.50	0.00	221780.50

3	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	0.00	1436.06	0.00	0.00	6258.00	10368.00	0.00	0.00	0.00	75.00	0.00	0.00	0.00	0.00	7362.94	0.00	25500.00
4	Partidul Liberal	1277.00	0.00	0.00	0.00	135890.00	24051.50	0.00	0.00	0.00	345.50	16436.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	178000.00
5	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	0.00	7665.45	0.00	0.00	3938351.33	612798.98	129119.9 2	0.00	0.00	16431.50	179507.51	0.00	0.00	55849.90	61465.41	936136.0 0	5937326.00
6	Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”	1000.00	0.00	0.00	0.00	17830.00	0.00	0.00	0.00	0.00	69.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	18899.50
7	Partidul politic „Partidul Nostru”	24000.0 0	7750.00	60000.0 0	0.00	764605.00	1519083.28	8500.00	0.00	13095.4 0	13814.33	110090.00	0.00	0.00	0.00	11600.00	166579.2 2	2699117.23
8	Partidul Politic „NOI”	0.00	12028.00	0.00	0.00	12930.00	0.00	0.00	0.00	0.00	41.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	24999.20
9	Partidul Național Liberal	0.00	0.00	0.00	0.00	5225.00	500.00	0.00	0.00	0.00	87.90	10000.00	0.00	0.00	0.00	112516.37	0.00	128329,27
10	Partidul Liberal Democrat din Moldova	62791.1 9	0.00	0.00	0.00	771005.00	380348.43	24927.15	0.00	5510.00	866.42	13000.00	0.00	0.00	10800.00	0.00	0.00	1269248.19
11	Partidul „Patrioții Moldovei”	0.00	0.00	0.00	0.00	1400.00	0.00	0.00	0.00	0.00	5.50	94.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1500.00
12	Partidul Politic „Democrația Acasă”	0.00	0.00	0.00	0.00	24939.00	7620.00	0.00	0.00	0.00	1052.00	19904.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	53515.50
13	Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”	17556.0 0	0.00	0.00	0.00	76161.64	21500.00	0.00	0.00	0.00	861.57	0.00	0.00	0.00	0.00	21537.60	0.00	137616.81
14	Partidul Politic Partidul „RENAȘTER E”	50486.5 4	5704.00	0.00	0.00	1769507.99	646360.79	4450.00	0.00	0.00	42854.60	0.00	0.00	0.00	12300.00	3336.08	22000.00	2557000.00
15	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	1000.00	0.00	0.00	0.00	555080.50	348272.27	1700.00	0.00	0.00	585.30	10000.00	0.00	0.00	170740.0 0	0.00	7500.00	1094878.07
16	Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	0.00	0.00	0.00	0.00	90500.00	10000.00	0.00	0.00	0.00	6.50	0.00	0.00	0.00	0.00	1493.50	0.00	102000.00
17	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	1136.36	513566.9 4	0.00	200000.0 0	3931833.38	3071002.62	0.00	0.00	9680.00	20224.11	357629.44	0.00	19400.0 0	795447.3 6	50000.00	500290.0 0	9470210,21

18	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	7200.00	0.00	0.00	0.00	37804.00	347.00	0.00	0.00	1280.00	1355.00	5000.00	0.00	0.00	2500.00	0.00	0.00	55486.00
19	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	5.38	0.00	0.00	0.00	195281.00	26394.12	0.00	0.00	1060.00	59.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	222800.00
20	Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova	0.00	0.00	0.00	0.00	189755.00	0.00	0.00	0.00	0.00	24.50	0.00	0.00	0.00	0.00	10.50	0.00	189790.00
21	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2600.00	2600.00
22	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	0.00	0.00	0.00	0.00	18265.00	0.00	0.00	0.00	0.00	160.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	18425.00
23	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII ”	5000.00	0.00	0.00	0.00	343752.08	120250.00	3280.00	0.00	0.00	280.00	25000.00	0.00	0.00	10800.00	787.92	0.00	509150.00
24	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	0.00	0.00	0.00	0.00	779174.66	588399.72	0.00	0.00	0.00	1476.00	0.00	0.00	0.00	0.00	32100.87	14863.71	1401151.25
25	Partidul Politic „ȘANSĂ”	0.00	8060.00	0.00	0.00	2332819.70	759718.40	25000.00	0.00	0.00	150.00	0.00	5000.00	0.00	26100.00	26811.90	549932.40	3733592.40
26	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	11163.00	11163.00
27	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	13068.45	0.00	0.00	0.00	433163.07	424366.27	0.00	0.00	0.00	1704.51	0.00	0.00	0.00	10800.00	300.00	0.00	883402.30
28	Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	12498.39	17415.46	0.00	0.00	1764528.56	1020780.91	17326.40	0.00	32240.00	6186.82	0.00	0.00	0.00	15000.00	750.00	67815.71	2954542.25
29	Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	0.00	0.00	10800.00	9700.00	20450.00	21000.00	0.00	0.00	0.00	13.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	61963.00
30	Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	0.00	0.00	0.00	0.00	51015.00	15054.00	1700.00	0.00	600.00	84.50	0.00	0.00	0.00	0.00	175427.00	0.00	243880.50

31	Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	4830.53	0.00	0.00	0.00	419881.99	30000.00	82.48	0.00	0.00	105.00	0.00	0.00	0.00	800.00	0.00	19738.00	475438.00
32	Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	0.00	0.00	0.00	0.00	64225.00	141668.10	4394.60	0.00	0.00	59.50	6100.00	0.00	0.00	0.00	0.00	158795.6 6	375242.86

* Concurentul electoral Partidul Național Liberal a prezentat raportul final privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale (ambele tururi de scrutin), astfel cifrele din tabel sunt rezultate din însumarea veniturilor indicate în rapoartele periodice depuse pe parcursul campaniei electorale;

** Blocul electoral „Ruslan Codreanu” nu a prezentat raportul final privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile locale generale (ambele tururi de scrutin) astfel cifrele din tabel sunt rezultate din însumarea veniturilor indicate în rapoartele periodice depuse pe parcursul campaniei electorale.

Prin hotărârile menționate mai sus, **nr. 1495 din 26 octombrie 2023**, **nr. 1541 din 3 noiembrie 2023**, **nr. 1551 din 8 noiembrie 2023**, **nr. 1589 din 17 noiembrie 2023**, **nr. 1632 din 27 noiembrie 2023**, **nr. 1817 din 12 decembrie 2023**, precum și **nr. 2171 din 26 ianuarie 2024**, **nr. 2302 din 27 februarie 2024** și **nr. 2354 din 7 martie 2024**, Comisia Electorală Centrală a aplicat măsuri și sancțiuni, după cum urmează:

1. Pentru nerespectarea prevederilor legale cu privire la informarea, în termenul stabilit, despre deschiderea sau nedeschiderea contului și/sau despre inexistența tranzacțiilor financiare, inclusiv cu privire la respectarea graficului de raportare prevăzut de programul calendaristic:

- 49 atenționări.

2. Pentru utilizarea mijloacelor financiare înainte de declararea acestora Comisiei Electorale Centrale:

- 25 atenționări.

3. Pentru nerespectarea art. 51 alin. (10) din Codul electoral:

- 1 atenționare și 2 avertismente.

4. Pentru nerespectarea art. 54 alin. (5) lit. d) din Codul electoral:

- 2 atenționări.

5. Pentru nerespectarea art. 55 alin. (5) din Codul electoral:

- 1 atenționare.

6. Pentru nerespectarea art. 56 alin. (4)-(5) din Codul electoral și ale pct. 15 din regulament:

- 1 atenționare și 4 avertismente.

7. Pentru nerespectarea art. 56 alin. (5) din Codul electoral:

- 3 avertismente.

8. Pentru nerespectarea art. 56 alin. (9) din Codul electoral și pct. 63 din regulament:

- 4 atenționări.

9. Pentru nerespectarea art. 57 alin. (3) din Codul electoral:

- 2 atenționări și 3 avertismente.

10. Pentru nerespectarea art. 57 alin. (4) din Codul electoral:

- 11 atenționări.

11. În conformitate cu art. 102 alin. (2) din Codul electoral:

- 3 lipsiri de alocații.

12. În conformitate cu art. 102 alin. (4) din Codul electoral:

- 3 lipsiri de alocații.

13. Pentru nerespectarea pct. 75 din regulament:

- 1 atenționare, 3 avertismente și 2 lipsiri de alocații.

14. Pentru nerespectarea pct. 77 din regulament:

- 7 atenționări.

15. Pentru nerespectarea pct. 79 din regulament:

- 62 atenționări și 1 avertisment.

16. Pentru nerespectarea hotărârilor Comisiei Electorale Centrale:

- 10 atenționări.

Informația sistematizată privind măsurile și sancțiunile aplicate prin hotărârile enumerate mai sus, cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali, este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. d/o	Numărul și data HCEC de sancționare	Sanctiunea / măsura aplicată	Entitatea sancționată	Referințe
---------	-------------------------------------	------------------------------	-----------------------	-----------

1	HCEC nr.1495 din 26 octombrie 2023	Atenționare	1. Partidul Național Liberal; 2. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 3. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”; 4. Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 5. Partidul Politic „ȘANSĂ”; 6. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 7. Partidul Politic Partidul Național Moldovenesc; 8. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 9. Partidul „Patrioții Moldovei”; 10. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.	Atenționate asupra necesității de a respecta prevederile legale cu privire la informarea, în termenul stabilit, despre deschiderea sau nedeschiderea contului și/sau despre inexistența tranzacțiilor financiare, inclusiv de a respecta graficul de raportare prevăzut de programul calendaristic.
		Atenționare Somare	1. Partidul politic „Partidul Nostru”; 2. Partidul Liberal Democrat din Moldova; 3. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare.	Atenționate în legătură cu utilizarea mijloacelor financiare înainte de declararea acestora Comisiei Electorale Centrale conform situației din 6 octombrie 2023. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 31 octombrie 2023, declarația privind mijloacele bănești depuse în contul „Fond electoral”.
		Somare	1. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”; 2. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare.	Somate să prezente, până la ora 17:00 a zilei de 31 octombrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 6 octombrie 2023.
		Atenționare Somare	1. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova; 2. Și toți ceilalți concurenți electorali care nu și-au desemnat trezorerul	Atenționate asupra obligației de a executa prevederile art. 55 alin. (5) din Codul electoral. Somate să înainteze organului electoral cererea de confirmare a persoanei responsabile de finanțe (trezorer) pentru perioada campaniei electorale a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.	Atenționat asupra necesității de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. a) din Codul electoral și pct.31 subpct.1) din regulament, care interzic depășirea plafonului donațiilor. Somat să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 11

				400,00 lei, cu informarea până ora 17:00 a zilei de 31 octombrie 2023 despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare.	Atenționat asupra necesității de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct.32 din regulament care interzic depășirea plafonului donațiilor. Somat să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 300,00 lei, cu informarea până la ora 17:00 a zilei de 31 octombrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Somare	1. Partidul politic „Partidul Nostru”; 2. Partidul Liberal Democrat din Moldova; 3. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare.	Somate să prezinte extrasele bancare privind rulajul din contul cu mențiunea „Fond electoral” la situația din 6 octombrie 2023.
		Atenționare	1. Instituțiile bancare în care își au deschis cont cu mențiunea „Fond electoral” concurenții electorali: - Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; - Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”; - Partidul „Patrioții Moldovei”; - Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; - Partidul politic „Partidul Nostru”; - Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; - Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova; - Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; - Partidul Politic „ȘANSĂ”; - Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională; - Partidul Politic Partidul Național Moldovenesc; - Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor; - Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.	Atenționate asupra obligației de a prezenta în termen extrasele bancare privind rulajul mijloacelor bănești și soldul din conturile bancare respective.
2	HCEC	Atenționare	1. PARTIDUL POLITIC NOUA	Atenționate asupra obligației de

	nr.1541 din 3 noiembrie 2023		OPȚIUNE ISTORICĂ; 2. Partidul Politic „Partidul Progresului Național”; 3. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova; 4. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”; 5. Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 6. Partidul Politic „Partidul Progresului Național”; 7. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei; 8. Partidul Politic „Bugeacul Nostru”. 9. Partidul Politic Partidul Social Democrat European; 10. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 11. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”; 12. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”; 13. Partidul politic „Partidul Nostru”; 14. Partidul Liberal Democrat din Moldova; 15. Partidul „Patrioții Moldovei”; 16. Partidul Politic „Democrația Acasă” - peste termenul stabilit, la data de 21.10.23; 17. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 18. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa - peste termenul stabilit, la data de 17.10.23; 19. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; 20. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI” - peste termenul stabilit, la data de 20.10.23; 21. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; 22. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” - peste termenul stabilit, la data de 24.10.23; 23. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; 24. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova; 25. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII;	a respecta prevederile legale cu privire la informarea, în termenul stabilit, despre deschiderea sau nedeschiderea contului și/sau despre inexistența tranzacțiilor financiare, precum și de a urma graficul de raportare prevăzut de programul calendaristic.
--	---------------------------------------	--	---	--

			26. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”; 27. Partidul Politic „ȘANSĂ” – peste termenul stabilit, la data de 14.10.23; 28. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare; 29. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională; 30. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc – peste termenul stabilit, la data de 16.10.23; 31. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor; 32. Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA; 33. Blocul electoral „Ruslan Codreanu” – peste termenul stabilit, la data de 22.10.23.	
	Atenționare Somare	1. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 2. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 3. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 4. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; 5. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; 6. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 7. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; 8. Partidul politic Partidul Democrat Modern; 9. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 10. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	Atenționate asupra interdicției de a utiliza mijloacele financiare din contul „Fond electoral” înainte de declararea acestora Comisiei Electorale Centrale pentru situația din 13 octombrie 2023. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 4 noiembrie 2023, declarația privind mijloacele bănești depuse în contul „Fond electoral”.	
	Somare	1. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 2. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 3. Partidul Politic „Democrația Acasă”; 4. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”.	Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 4 noiembrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 13 octombrie 2023.	
	Atenționare Somare	1. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova.	Atenționat asupra obligației de a respecta pct. 75 din regulament. Somat să prezinte organului electoral, sub semnătura persoanelor responsabile,	

			rapoartele corectate privind finanțarea campaniei electorale.
	Atenționare Somare	1. Partidul Politic „ȘANSA”.	Atenționat asupra obligației de a respecta pct. 79 din regulament. Somat să prezinte organului electoral raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 13 octombrie 2023.
	Atenționare Somate	1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”; 2. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	Atenționate asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. a) din Codul electoral și pct. 31 subpct.1) din regulament. Somate să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 41 247,06 lei și, respectiv, 30 036,00 lei (constatate în pct. 38 din partea descriptivă a prezentei hotărâri), cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 6 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
	Atenționare Somare	1. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 2. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”.	Atenționate asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament. Somate să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 8 300,00 lei și, respectiv, 3 300,00 lei (constatate în pct. 39 din partea descriptivă a prezentei hotărâri), cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 6 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
	Somare	1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 2. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 3. Partidul politic Partidul Democrat Modern; 4. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;	Somate să prezinte extrasele bancare privind rulajul din contul cu mențiunea „Fond electoral” la situația din 13 octombrie 2023.

3	HCEC nr.1551 din 8 noiembrie 2023		5. Partidul „Patrioții Moldovei”; 6. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc; 7. Partidul Politic „ȘANSĂ”; 8. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 9. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.	
		Atenționare	1. Instituțiile bancare în care își au deschis cont cu mențiunea „Fond electoral” concurenții electorali: - Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; - Partidul „Patrioții Moldovei”.	Atenționate asupra obligației de a prezenta în termen extrasul bancar privind rulajul mijloacelor bănești și soldul din conturile bancare respective.
		Atenționare	1. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova; 2. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”; 3. Partidul Politic „Partidul Progresului Național”; 4. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei; 5. Partidul Politic „Bugeacul Nostru”. 6. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”.	Atenționate asupra obligației de a respecta prevederile legale cu privire la informarea, în termenul stabilit, despre deschiderea sau nedeschiderea contului și/sau despre inexistența tranzacțiilor financiare.
		Atenționare Somare (parțială)	1. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 2. Partidul „Patrioții Moldovei”; 3. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”.	Atenționate supra necesității de a respecta art. 51 alin. (10) din Codul electoral - Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” și art. 57 alin. (3) din Codul electoral - Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”, Partidul Patrioții Moldovei. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist” și Partidul „Patrioții Moldovei” somate să prezinte până la ora 17:00 a zilei de 10 noiembrie 2023 raportul privind gestiunea financiară la data începerii campaniei electorale.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa; 2. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 3. Partidul Liberal; 4. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 5. Partidul Național Liberal; 6. Partidul Patrioții Moldovei;	Atenționate asupra interdicției de a utiliza mijloacele financiare din contul „Fond electoral” înainte de declararea acestora Comisiei Electorale Centrale pentru situația din 20 octombrie 2023. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 10 noiembrie

			7. Partidul Politic „Democrația acasă”; 8. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 9. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; 10. Partidul politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 11. Partidul Politic „ȘANSĂ”; 12. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	2023, declarația privind mijloacele bănești depuse în contul „Fond electoral”.
		Atenționare Somare	1. Partidul Național Liberal; 2. Partidul Politic „Democrația acasă”; 3. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”; 4. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 5. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; 6. Partidul Politic Forța Diasporei”; 7. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; 8. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 9. Partidul politic Partidul Democrat Modern; 10. Partidul politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 11. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 12. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”; 13. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională; 14. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc; 15. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor și Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	Atenționate asupra necesității de a respecta prevederile pct. 79 din regulament. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 10 noiembrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 20 octombrie 2023.
		Avertisment	1. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 2. Partidul Patrioții Moldovei; 3. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”.	Sanctiunea avertismentului aplicată concurenților electorali Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist” și Partidul Patrioții Moldovei pentru nerespectarea art. 57 alin. (3), iar concurentului electoral Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” pentru nerespectarea art. 51 alin. (10) din Codul electoral.

		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; 2. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.	Atenționate asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. a) din Codul electoral și pct. 31 subpct. 1) din regulament. Somate să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 49 461,79 lei și, respectiv, 24 285,70 lei, cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 10 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „ȘANSA”	Atenționate asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament. Somate să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 3 300,00 lei, cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 10 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” 2. Instituția bancară – în care își are deschis contul „Fond electoral”, Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”.	Atenționate asupra necesității de a respecta art. 56 alin. (11) din Codul electoral, referitoare la prezentarea informațiilor bancare zilnice privind rulajul în contul cu mențiunea „Fond electoral”. Somate să prezinte extrasele bancare privind rulajul mijloacelor bănești la situația din 20 octombrie 2023.
4	HCEC nr.1589 din 17 noiembrie 2023	Atenționare	1. Partidul Național Liberal; 2. Partidul Politic „Democrația acasă”; 3. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 4. Partidul Politic Forța Diasporei”; 5. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 6. Partidul politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 7. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 8. Partidul politic Partidul Național	Atenționate asupra obligației de a respecta dispozițiile Comisiei Electorale Centrale privind prezentarea raportului financiar (nedepunerea raportului financiar reprezintă încălcare a legislației și este pasibilă de răspunderea contravențională potrivit art. 48¹ alin. (5) din Codul contravențional).

			Moldovenesc, 9. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor; 10. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	
	Avertisment		1. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova; 2. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”; 3. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei..	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea art. 56 alin. (5) din Codul electoral.
	Avertisment Somare		1. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”.	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea art. 51 alin. (10) și 57 alin. (3) din Codul electoral. Somat să prezinte, până la ora 10:00 a zilei de 20 noiembrie 2023 raportul privind gestiunea financiară la data începerii campaniei electorale.
	Atenționare Somare		1. Partidul Liberal; 2. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 3. Partidul Politic „Democrația acasă”; 4. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”; 5. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 6. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; 7. Partidul politic Partidul Democrat Modern; 8. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”; 9. Partidul Politic „ȘANSĂ”; 10. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională; 11. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc; 12. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor, 13. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	Atenționate asupra necesității de a respecta pct. 79 din regulament. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 20 noiembrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 27 octombrie 2023.
	Atenționare		1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”; 2. Instituția bancară – în care își are deschis contul „Fond electoral”, Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	Atenționate asupra obligației de a prezenta extrasele bancare privind rulajul mijloacelor bănești în contul cu mențiunea „Fond electoral” la situația din 27 octombrie 2023.

		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.	Atenționat asupra obligației de a respecta art. 54 alin. (5) lit. d) din Codul electoral. Somat să verse în bugetul de stat suma în mărime de 50 000,00 lei primită contrar legii, cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 20 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Atenționare Somare	1. Partidul politic Noua Opțiune Istorică.	Atenționat asupra obligației de a respecta art. 56 alin. (4)-(5) din Codul electoral și pct. 15 din regulament. Somat să prezinte până la ora 17:00 a zilei de 20 noiembrie 2023, conform graficului de raportare prevăzut de programul calendaristic, rapoartele restante privind finanțarea campaniei electorale.
5	HCEC nr.1632 din 27 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova; 2. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei.	Sanțiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea art. 56 alin. (4)-(5) din Codul electoral.
		Avertisment	1. Partidul politic Noua Opțiune Istorică.	Sanțiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea art. 56 alin. (4)-(5) din Codul electoral.
		Atenționare Somare	1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 2. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”; 3. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 4. Partidul Național Liberal; 5. Partidul Politic „Democrația acasă”; 6. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”; 7. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 8. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”; 9. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; 10. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”; 11. Partidul politic „Pentru Oameni,	Atenționate asupra necesității de a respecta pct. 79 din regulament. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 30 noiembrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale pentru situația din 3 noiembrie 2023.

			Natură și Animale”; 12.Partidul politic Partidul Național Moldovenesc; 13.Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor; 14.Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	
	Somare	1. Partidul „Patrioții Moldovei”.		Somat să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 30 noiembrie 2023, raportul privind gestiunea financiară la data începerii campaniei electoral corectat împreună cu extrasele bancare privind rulajul din contul aferent perioadei de raportare.
	Atenționare Somare	1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.		Atenționat asupra necesității de a respecta pct. 77 din regulament. Somat să prezinte extrasele bancare privind rulajul mijloacelor bănești la situația din 3 noiembrie 2023.
	Atenționare Somare	1. Instituția bancară în care își are deschis cont cu mențiunea „Fond electoral” concurentul electoral Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”		Atenționată asupra necesității de a respecta art. 56 alin. (11) din Codul electoral. Somată să prezinte extrasele bancare privind rulajul mijloacelor bănești la situația din 3 noiembrie 2023.
	Atenționare Somare	1. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”.		Atenționat asupra obligației de a respecta art. 54 alin. (5) lit. f) din Codul electoral. Somat să verse în bugetul de stat suma în mărime de 72 000,00 lei primită contrar legii, cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 30 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
	Atenționare Somare	1. Partidul Politic Partidul Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa.		Atenționat asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament. Somat să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 8 300,00 lei, cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 30 noiembrie 2023, despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor ce confirmă

				virarea în bugetul de stat a sumei menționate.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”.	Atenționat asupra obligației de a respecta art. 57 alin. (4) pct. 1) lit. e) din Codul electoral și pct. 32 din regulament. Somat să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 29 900,00 lei (constatate în pct. 42 din partea descriptivă a prezentei hotărâri), cu informarea, până la ora 17:00 a zilei de 30 noiembrie
6	HCEC nr.1817 din 12 decembrie 2023	Atenționare	1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 2. Mișcarea Profesiioniștilor „Speranța - Надежда”; 3. Partidul Liberal; 4. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”; 5. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 6. Partidul politic „Partidul Nostru”; 7. Partidul Național Liberal; 8. Partidul Politic „Democrația Acasă”; 9. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa”; 10. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”; 11. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; 12. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; 13. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 14. Partidul politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 15. Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională; 16. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor; 17. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc.	Atenționate asupra necesității de a respecta pct. 79 din regulament. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 15 decembrie 2023, raportul corectat privind finanțarea campaniei electorale.
		Atenționare Somare	1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova 2. Partidul Liberal Democrat din Moldova 3. Partidul Politic „Alianța Liberalilor și Democraților pentru	Atenționate asupra necesității de a respecta art. 56 alin. (9) din Codul electoral și pct. 63 din regulament. Somate să prezinte declarațiile privind mijloacele

			Europa” 4. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	bănești depuse în contul „Fond electoral”.
		Avertisment Somare	1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	Sanțiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea pct. 77 și 79 din regulament. Somat să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 15 decembrie 2023, raportul privind finanțarea campaniei electorale și extrasele bancare privind rulajul în contul cu mențiunea „Fond electoral”.
		Atenționare Somare	1. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” 2. Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova 3. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	Atenționate asupra obligației de a respecta pct. 77 din regulament. Somate să prezinte, până la ora 17:00 a zilei de 15 decembrie 2023, extrasele bancare privind rulajul în contul cu mențiunea „Fond electoral”.
7	HCEC nr. 2302 din 27 februarie 2024	Avertisment	1. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	Sanțiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea art. 56 alin. (4)-(5) din Codul electoral.
8	HCEC nr. 2171 din 26 ianuarie 2024	Lipsire de alocații de la bugetul de stat	1. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova 2. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE” 3. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	Sanțiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat aplicată în baza art. 102 alin. (2) lit. c) din Codul electoral. a. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova, pe un termen de 4 luni, începând cu 1 mai 2024; b. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”, pe un termen de 4 luni, începând cu 1 ianuarie 2024; c. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei, pe un termen de 9 luni, începând cu 1 ianuarie 2024.
9	HCEC nr. 2354 din 7 martie 2024	Somare	1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova; 2. Mișcarea Profesionistilor „Speranța - Надежда”; 3. Partidul Liberal; 4. Partidul Politic „Democrația Acasă”; 5. Partidul Politic „Alianța	Somate să prezinte rapoartele corectate privind finanțarea campaniei electorale.

			Liberalilor și Democraților pentru Europa” ; 6. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”; 7. Partidul politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”; 8. Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor ; 9. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”; 10. Blocul electoral „Ruslan Codreanu”.	
		Revocare	1. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare; 2. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.	Revocat pct. 9 al hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1541/2023 în partea ce vizează Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare și pct. 1 subpct. 1) din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1627/2023 în partea ce se referă la Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”.
		Avertisment Somare	1. Partidul Național Liberal	Sancțiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea pct. 75 și 79 din regulament. Somat să prezinte, în termen de 3 zile de la data adoptării hotărârii, rapoartele privind finanțarea campaniei electorale.
		Atenționare Somare	1. Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	Atenționat în legătură cu necorespunderea sumei cheltuielilor totale din raportul final privind finanțarea campaniei electorale cu cheltuielile indicate pentru circumscripțiile electorale. Somat să prezinte, în termen de 3 zile de la data adoptării hotărârii, raportul corectat.
		Somare	1. Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	Somat să transfere în bugetul de stat suma de 29 900,00 lei primită contrar legii.
		Somare	1. Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	Somat să transfere în bugetul de stat suma de 72 000,00 lei primită contrar legii. Prin hotărârea nr. 2354 din 7.03.2024, i s-a acordat un termen de 2 luni pentru prezentarea informației

				suplimentare Comisiei Electorale Centrale privind donația în sumă de 72 000,00 lei, În cazul neexecutării acestei obligații, Comisia va suspenda plata alocațiilor de la bugetul de stat de care beneficiază Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI” până la atingerea sumei de 72 000 lei.
		Avertisment Lipsire de alocații de la bugetul de stat	1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu” a) Partidul Politic „Puterea Oamenilor” b) Partidul Politic „Uniunea Creștin –Socială”	Sancțiunea de bază sub formă de avertisment aplicată Blocului electoral „Ruslan Codreanu” și sancțiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat, pe o perioadă de 2 luni, începând cu 1 aprilie 2024, partidelor politice constituate ale Blocului electoral „Ruslan Codreanu” - Partidul Politic „Puterea Oamenilor” și Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială” -, pentru neprezentarea rapoartelor privind finanțarea campaniei electorale și extraselor corespunzătoare.
		Somare	1. Blocul electoral „Ruslan Codreanu” a) Partidul Politic „Puterea Oamenilor” b) Partidul Politic „Uniunea Creștin –Socială”	Somat repetat Blocul electoral „Ruslan Codreanu” să verse la bugetul de stat suma primită peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 41 247,06 lei în termen de 3 zile de la data adoptării hotărârii, cu informarea despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumei menționate. În cazul neexecutării acestei obligații, Comisia va suspenda plata alocației de la bugetul de stat către Partidul Politic „Puterea Oamenilor” până la atingerea sumei de 20 623,53 lei și către Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială” până la atingerea aceleiași sume de 20 623,53 lei.
		Somare	1. Partidul politic „Partidul Nostru”	Somat să vireze în bugetul de stat suma de 68 053,80 lei

				primită contrar legii, în temeiul art. 54 alin. (7) din Codul electoral și art. 28 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.
		Lipsire de alocații de la bugetul de stat	1. Partidul Politic „Partidul Verde Ecologist”; 2. PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ; 3. Partidul „Patrioții Moldovei”.	Sanctiunea complementară sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat aplicată în baza art. 102 alin. (4) din Codul electoral, pe o perioadă de 2 luni, începând cu 1 aprilie 2024.

În afară de hotărârile cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărâri în legătură cu sesizări ce vizau atât finanțarea partidelor politice și a campaniei electorale, cât și alte aspecte, precum: *nr. 1286 din 19.09.2023 și nr. 1317 din 22.09.2023, nr. 1463 din 17.10.2023, nr. 1477 din 20.10.2023, nr. 1483 din 24.10.2023, nr. 1520 din 31.10.2023, nr. 1535 din 1.11.2023, nr. 1536 din 1.11.2023, nr. 1542 din 3.11.2023, nr. 1543 din 3.11.2023, nr. 1560 din 9.11.2023, nr. 1588 din 17.11.2023, nr. 1643 din 28.11.2023, nr. 1644 din 28.11.2023 și nr. 1708 din 4.12.2023.*

Prin aceste hotărâri, Comisia a aplicat măsuri și sancțiuni, după cum urmează:

1. Pentru nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la activitățile politice și electorale, inclusiv privind condițiile și modulul de susținere a acestor activități în perioada electorală:

- 1 atenționare și 1 avertisment.

2. Pentru nerespectarea interdicției de a utiliza materialele de publicitate politică în calitate de materiale de agitație electorală:

- 1 atenționare.

3. Pentru nerespectarea interdicției de a utiliza resursa administrativă în perioada lansării în campania electorală:

- 1 atenționare.

4. Pentru încălcarea art. 54 alin. (6) lit. c) și d) din Codul electoral:

- 1 avertizare.

5. Pentru încălcarea art. 54 alin. (5)-(6) din Codul electoral:

- 2 avertismente, 1 lipsire de alocații de la bugetul de stat și 1 anulare a înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier.

6. Pentru încălcarea art. 56 alin. (5) din Codul electoral:

- 1 avertisment și 1 lipsire de alocații de la bugetul de stat.

7. Pentru încălcarea art. 56 alin. (8) din Codul electoral nr.325/2022 și pct. 98 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.

- 1 atenționare și 3 avertismente.

8. Pentru nerespectarea pct. 19, 83 și 84 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023:

- 1 avertisment.

9. Pentru neexecutarea conformă a hotărârii organului electoral:

- 1 avertisment.

10. În vederea executării Dispoziției nr. 92 din 3 noiembrie 2023 a Comisiei pentru Situații Excepționale, prin care a fost anulată înregistrarea concurenților electorali desemnați de Partidul Politic „ȘANSA” în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023:

- revocarea, conform celor dispuse prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1543 din 3 noiembrie 2023, de către consiliile electorale de circumscripție și birourile electorale ale secțiilor de votare, a hotărârilor ce vizează confirmarea reprezentanților și a persoanelor de încredere ale concurenților electorali din partea Partidului Politic „ȘANSA” și aplicarea

ștampilei „Retras” pe toate buletinele de vot în dreptul concurenților electorali desemnați de acesta.

Informația sistematizată privind măsurile și sancțiunile aplicate prin hotărârile enumerate mai sus este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. d/o	Numărul și data HCEC de sancționare	Sancțiunea / măsura aplicată	Entitatea sancționată	Referințe
1	HCEC nr.1286 din 19 septembrie 2023	Atenționare	1. Partidul Politic „Partidul Schimbării”	Atenționat asupra obligației de a respecta dispozițiile legale referitoare la activitatea politică și electorală, inclusiv privind condițiile și modul de susținere a acestei activități în perioada electorală.
2	HCEC nr.1317 din 22 septembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic Partidul Social Democrat European	Sancțiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea prevederilor legislației electorale și celei cu privire la publicitate.
3	HCEC nr.1463 din 17 octombrie 2023	Atenționare	1. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	Atenționat asupra obligației de a respecta interdicția utilizării materialelor de publicitate politică în calitate de materiale de agitație electorală.
4	HCEC nr.1477 din 20 octombrie 2023	Atenționare	1. Candidatul la funcția de primar general al municipiului Chișinău desemnat din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională, domnul Ion Ceban	Atenționat asupra obligației de a respecta interdicția utilizării resurselor administrative în perioada lansării în campania electorală.
5	HCEC nr.1483 din 24 octombrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic „ȘANSĂ”	Sancțiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea art. 56 alin. (8) din Codul electoral.
		Avertisment	1. Partidul Politic „RENAȘTERE”	Sancțiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea art. 54 alin. (6) lit. c) și d) din Codul electoral.
6	HCEC nr.1520 din 31 octombrie 2023	Lipsire de alocații de la bugetul de stat pe un termen de un an începând cu 1 ianuarie 2024 și până la 31 decembrie 2024	1. Partidul Politic „ȘANSĂ”	Sancțiunea lipsirii de alocații de la bugetul de stat aplicată pentru încălcarea art. 54 alin. (5)-(6) din Codul electoral.
		Anularea înregistrării candidaților	1. Partidul Politic „ȘANSĂ”	Sancțiunea anulării înregistrării aplicată pentru încălcarea art. 54 alin. (5)-(6) din Codul electoral.

		desemnați la funcția de primar și consilier		
7	HCEC nr.1535 din 1 noiembrie 2023	Atenționare	2. Partidul Social Democrat European	Atenționat în legătură cu distribuirea și difuzarea materialelor publicitare produse la echipament propriu, contrar pct. 98 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.
8	HCEC nr.1536 din 1 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic „ȘANSĂ”	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea art. 56 alin. (8) din Codul electoral (distribuie și difuzarea în continuare a materialelor publicitare produse începând cu 12 octombrie 2023 la echipament propriu, contrar pct. 98 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1155/2023).
9	HCEC nr.1542 din 3 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru nerespectarea pct. 19, 83 și 84 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.
10	HCEC nr.1543 din 3 noiembrie 2023	Revocarea reprezentanților or din organele electorale și aplicarea ștampilei „Retras”	1. Partidul Politic „ȘANSĂ”.	Sanctiunea revocării aplicată prin Dispoziția nr. 92 din 3 noiembrie 2023 a Comisiei pentru Situații Excepționale, prin care a fost anulată înregistrarea concurenților electorali desemnați de Partidul Politic „ȘANSĂ” în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.
11	HCEC nr.1560 din 9 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”.	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea art. 54 alin. (6) lit. c)- d) și art. 56 alin. (5) din Codul electoral.
12	HCEC nr.1588 din 17 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”.	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru încălcarea pct. 98 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1155/2023.
13	HCEC nr.1644 din 28 noiembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic „RENAȘTERE”	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru neexecutarea conformă a hotărârii organului electoral.

14	HCEC nr.1708 din 4 decembrie 2023	Avertisment	1. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	Sanctiunea avertismentului aplicată pentru utilizarea mijloacelor financiare, altor decât din contul cu mențiunea „Fond electoral” și folosirea fondurilor materiale, cu declararea tardivă a acestora în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale.
		Lipsire de alocații de la bugetul de stat pe un termen de 4 luni, începând cu 1 ianuarie 2024	1. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	Sanctiunea lipirii de alocații de la bugetul de stat aplicată pentru încălcarea repetată a art. 54 alin. (6) lit. c)-d) și 56 alin. (5) din Codul electoral.

Prin hotărârea **nr. 1550 din 8 noiembrie 2023**, Comisia a aprobat inițierea efectuării misiunii de control complex privind finanțarea companiei electorale a concurentului electoral Partidul Politic „ȘANSĂ”.

În baza Dispoziției nr. 105-a a președintelui Comisiei Electorale Centrale din 13 noiembrie 2023, în perioada 17.11.2023 - 17.01.2024, s-a efectuat controlul complex respectiv.

Conform rezultatelor controlului efectuat, Comisia a pornit 71 procese contravenționale în temeiul art. 48³ alin. (1) din Codul contravențional în privința unui număr de 71 persoane fizice, pentru finanțarea ilegală a concurentului electoral Partidul Politic „ȘANSĂ” prin depășirea plafonului donației stabilite de lege. Alte 4 procese contravenționale au fost pornite în temeiul art. 48¹ alin. (6) și 49 alin. (1) din Codul contravențional și vizează conducătorul și trezorierul Partidului Politic „ȘANSĂ”.

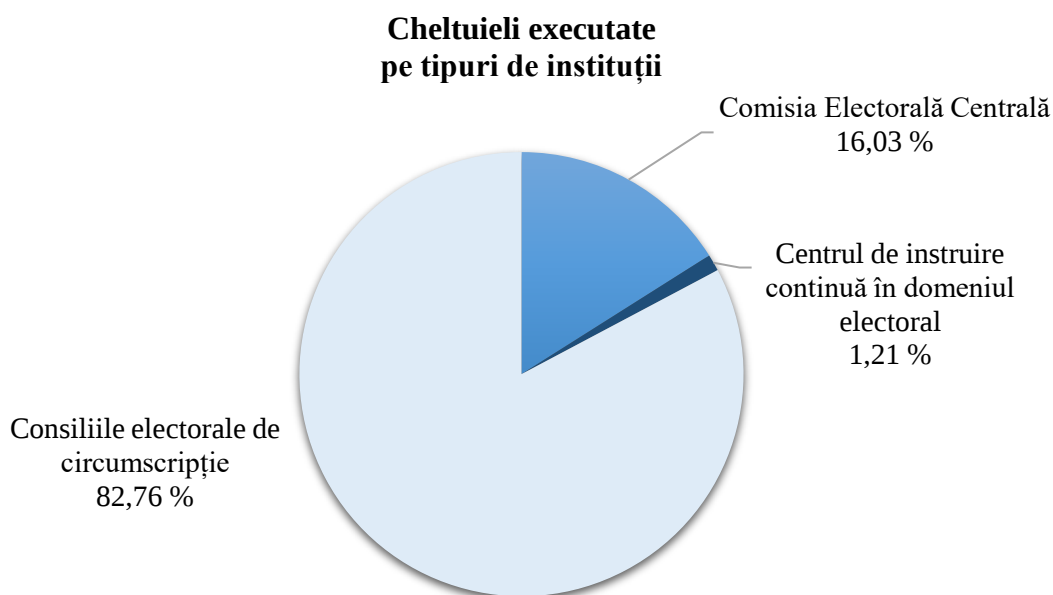
Raportul cu privire la rezultatele controlului complex al finanțării campaniei electorale a concurentului electoral Partidul Politic „ȘANSĂ” pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023 este publicat pe pagina web oficială (www.cec.md), la rubrica „*Finanțarea partidelor*” / „*Rapoarte cu privire la controlul financiar al partidelor politice, grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale*” (link: <https://a.cec.md/ro/rapoarte-cu-privire-la-controlul-finantarii-partidelor-politice-sisau-concurenti-15317.html>).

CAPITOLUL 13. CHELTUIELILE EXECUTATE PENTRU ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ALEGERILOR LOCALE GENERALE DIN 5 NOIEMBRIE 2023

Conform Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359 din 22 decembrie 2022, pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din anul 2023 au fost alocate efectiv mijloace financiare în sumă de 154 463,7 mii lei.

Cheltuielile executate pentru scrutinul din 5 noiembrie 2023 constituie 146278,43 mii lei, ceea ce reprezintă 94,70% din totalul de surse financiare efective alocate către CEC, dintre care pentru:

Comisia Electorală Centrală	23449,97 mii lei
Centrul de instruire continuă în domeniul electoral	1770,21 mii lei
Consiliile electorale de circumscripție	121058,25 mii lei

Cheltuielile executate de Comisia Electorală Centrală în sumă de 23 449 974,25 lei, ceea ce constituie 16,03% din totalul cheltuielilor executate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, sunt prezentate detaliat pe fiecare tip de cheltuială în tabelul de mai jos.

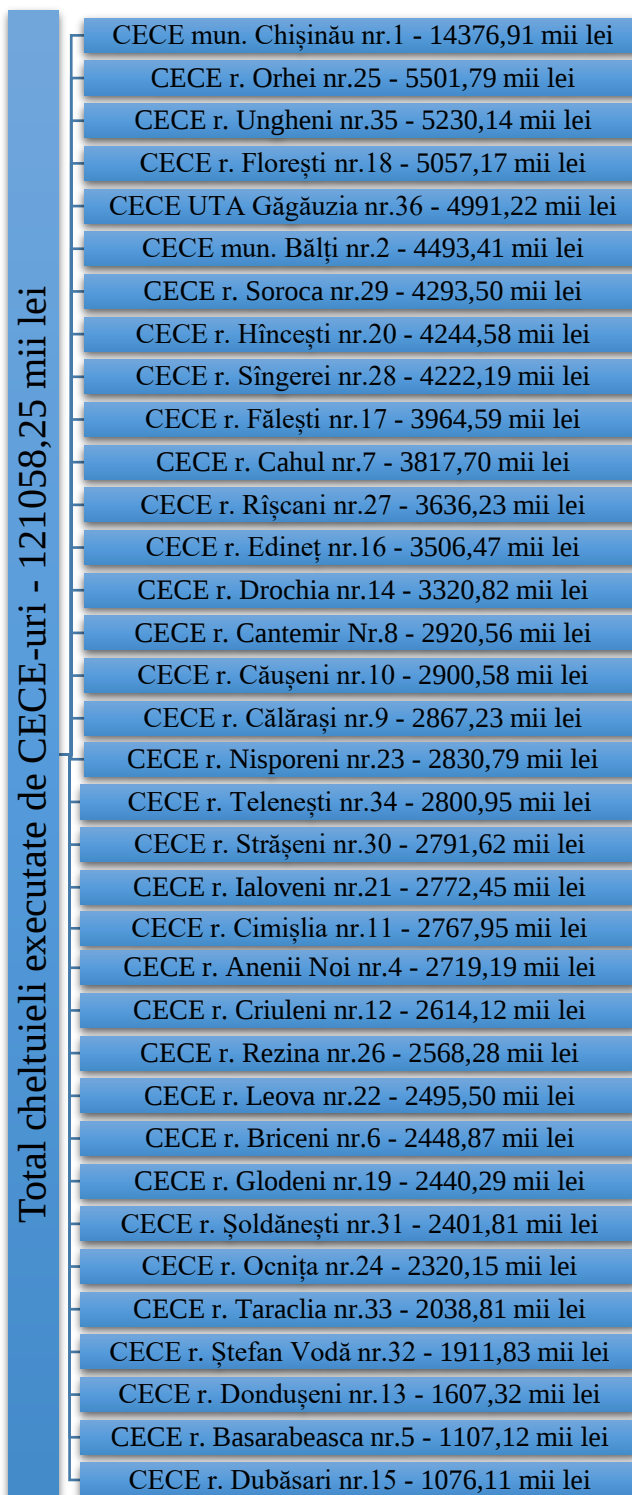
Comisia Electorale Centrală	Cheltuieli executate, lei
Remunerarea muncii angajaților Comisiei Electorale Centrale	2645000,41
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	767050,28
Servicii informaționale (servicii de conectare la internet a CECE și BESV, servicii de securizare transport date, asigurarea canalelor securizate de transport date VPN, asigurarea suportului 24 ore în ziua alegerilor, mentenanța sistemului de contabilitate 1C în perioada electorale etc.)	2053420,08
Servicii de telecomunicații (asigurarea centrului de apel cu 5-200 linii telefonice, asigurarea apelurilor de intrare-ieșire)	3788,03
Servicii de locațiune (arenda spațiilor de depozit pentru verificarea echipamentului)	51366,44

Servicii de transport (servicii de transport pentru delegațiile străine și servicii de transport pentru redistribuirea echipamentului tehnic – laptopuri etc.)	190640,00
Servicii de protocol (servicii pentru primirea și deservirea delegațiilor)	363717,50
Servicii de pază (servicii de pază a buletinelor de vot)	35049,41
Servicii neatribuite altor alineate (asigurarea liniei de informare a alegătorilor și a centrului de suport de tip help-desk pentru funcționarii electorali, activități pentru campania de informare și educație electorală, servicii de traducere etc.)	1832332,42
Indemnizația în mărime de un salariu de bază, lunar, în perioada electorală pentru angajații CEC, remunerarea persoanelor angajate pe bază de contracte de muncă, inclusiv contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii 29%	6644176,71
Procurarea produselor alimentare	3200,00
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	71256,00
Procurarea altor materiale (buletine de vot, invitații la votare, legitimații, liste electorale, procese-verbale pentru BESV, rapoarte BESV, acte de predare-recepționare, etichete de securizare, plicuri șablon, ghiduri, postere informaționale, pliante informative, articole promoționale pentru campania de informare și educație electorală)	8788977,27
Total CEC	23449974,55

Cheltuielile executate de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral în sumă de 1 770 209,50 lei, ceea ce constituie 1,21% din totalul cheltuielilor executate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, sunt prezentate detaliat pe fiecare tip de cheltuială în tabelul de mai jos.

Centrul de instruire continuă în domeniul electoral	Cheltuieli executate, lei
Remunerarea muncii angajaților Centrului de instruire continuă în domeniul electoral	102580,99
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	29748,49
Servicii informaționale	1066,20
Servicii de locațiune	17345,83
Servicii de transport	215972,00
Servicii bancare	1621,67
Servicii neatribuite altor alineate	430527,30
Alte cheltuieli pe bază de contracte cu persoane fizice	390141,27
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților	3300,00
Procurarea produselor alimentare	89412,75
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	72800,00
Procurarea altor materiale	415693,00
Total CICDE	1770209,50

În continuare sunt detaliate cheltuielile executate pe fiecare organ electoral în ordinea descrescătoare a mijloacelor financiare executate. Din totalul cheltuielilor executate de 121 058,25 mii lei, Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 a executat cele mai multe cheltuieli în sumă de 14 376,91 mii lei, ceea ce constituie 11,88%, iar cele mai puține cheltuieli a executat Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale Dubăsari nr. 15 în sumă de 1 076,11 mii lei, ceea ce constituie doar 0,89% din totalul cheltuielilor executate de organele electorale pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

Cheltuielile executate de consiliile electorale de circumscripție pe fiecare tip de cheltuieli sunt prezentate în tabelele de mai jos.

Consiliile electorale de circumscripție electorale	Cheltuieli executate, lei
01356 - Consiliul electoral al circumscripției electorale mun. Chișinău nr.1	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	72076,50
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	174151,34
Alte cheltuieli	50388,28
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	13336458,69
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	252569,56
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	212667,21
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	278594,53
Total cheltuieli	14376906,11
01358 - Consiliul electoral al circumscripției electorale mun. Bălți nr.2	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	23378,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	630,42
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	54653,28
Alte cheltuieli	81664,04
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	4134800,28
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	62011,66
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	40911,87
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	94760,50
Total cheltuieli	4493410,05
16022 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Anenii Noi nr.4	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	32665,50
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	258,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	31578,69
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2517599,19

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	46733,05
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	41933,67
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	47820,00
Total cheltuieli	2719188,10
01362 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Basarabasca nr.5	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	12164,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	12741,28
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	1025348,61
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	20261,70
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	16687,65
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	19321,75
Total cheltuieli	1107124,99
01364 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Briceni nr.6	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	28710,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	27990,60
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2264764,84
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	45803,94
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	42455,91
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	39145,00
Total cheltuieli	2448870,29
01366 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Cahul nr.7	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	42160,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	14589,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	43976,75
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3500480,63

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	93867,45
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	60886,89
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	61135,50
Total cheltuieli	3817696,22
15120 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Cantemir Nr.8	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	33064,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	6925,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	32856,88
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2684768,52
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	68014,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	46986,69
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	47340,00
Total cheltuieli	2920555,09
01370 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Călărași nr.9	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	31557,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	531,76
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	32691,90
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2657332,23
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	53938,32
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	46119,21
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	45059,00
Total cheltuieli	2867229,42
01372 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Căușeni nr.10	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	32380,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	3620,20
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	32271,74
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2662571,66

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	74890,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	49070,07
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	45180,00
Total cheltuieli	2900583,67
01374 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Cimișlia nr.11	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	28368,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	31203,96
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2561975,29
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	57638,64
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	44208,87
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	44559,05
Total cheltuieli	2767953,81
16023 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Criuleni nr.12	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	31556,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	2473,20
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	30236,10
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2403750,31
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	59751,85
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	40096,47
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	46260,00
Total cheltuieli	2614123,93
01378 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Dondușeni nr.13	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	23959,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	3008,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	17869,12
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	1472373,03

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	34704,31
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	30149,25
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	24653,20
Total cheltuieli	1607315,91
01380 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Drochia nr.14	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	37587,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	9478,80
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	38650,48
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3062747,39
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	67754,42
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	45815,01
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	58784,40
Total cheltuieli	3320817,50
16019 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Dubăsari nr.15	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	14105,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	0,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	12076,32
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	979337,90
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	35444,58
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	17863,23
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	17280,00
Total cheltuieli	1076107,03
16021 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Edineț nr.16	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	39500,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	4239,20
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	41075,62
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3247395,69

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	62290,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	50352,93
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	61020,00
Total cheltuieli	3506473,44
01387 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Făleşti nr.17	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	43252,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	1196,90
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	45055,53
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3665822,66
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	79844,97
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	63146,43
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	65676,15
Total cheltuieli	3964594,64
01391 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Florești nr.18	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	44850,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	8044,20
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	58869,68
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	4677085,51
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	109665,24
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	68507,13
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	90152,45
Total cheltuieli	5057174,21
01400 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Glodeni nr.19	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	27537,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	2773,80
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	28329,66
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2253345,53

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	49128,73
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	36032,67
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	43140,00
Total cheltuieli	2440287,39
01402 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Hîncești nr.20	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	47838,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	4507,20
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	36893,30
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3918311,78
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	99937,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	66091,53
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	71000,80
Total cheltuieli	4244579,61
01404 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Ialoveni nr.21	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	30534,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	56,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	31399,62
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2557356,89
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	63587,60
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	47548,59
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	41362,30
Total cheltuieli	2772445,00
15123 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Leova nr.22	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	12030,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	28088,07
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2314240,03

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	65683,27
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	45223,89
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	30235,00
Total cheltuieli	2495500,26
01407 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Nisporeni nr.23	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	28947,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	1959,52
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	32790,47
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2626005,09
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	49751,18
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	42326,01
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	48414,40
Total cheltuieli	2830793,67
01409 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Ocnița nr.24	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	26934,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	8924,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	26689,00
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2125218,37
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	55332,99
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	36787,53
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	40260,00
Total cheltuieli	2320145,89
01411 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Orhei nr.25	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	52192,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	1766,60
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	64249,79
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	5111008,95

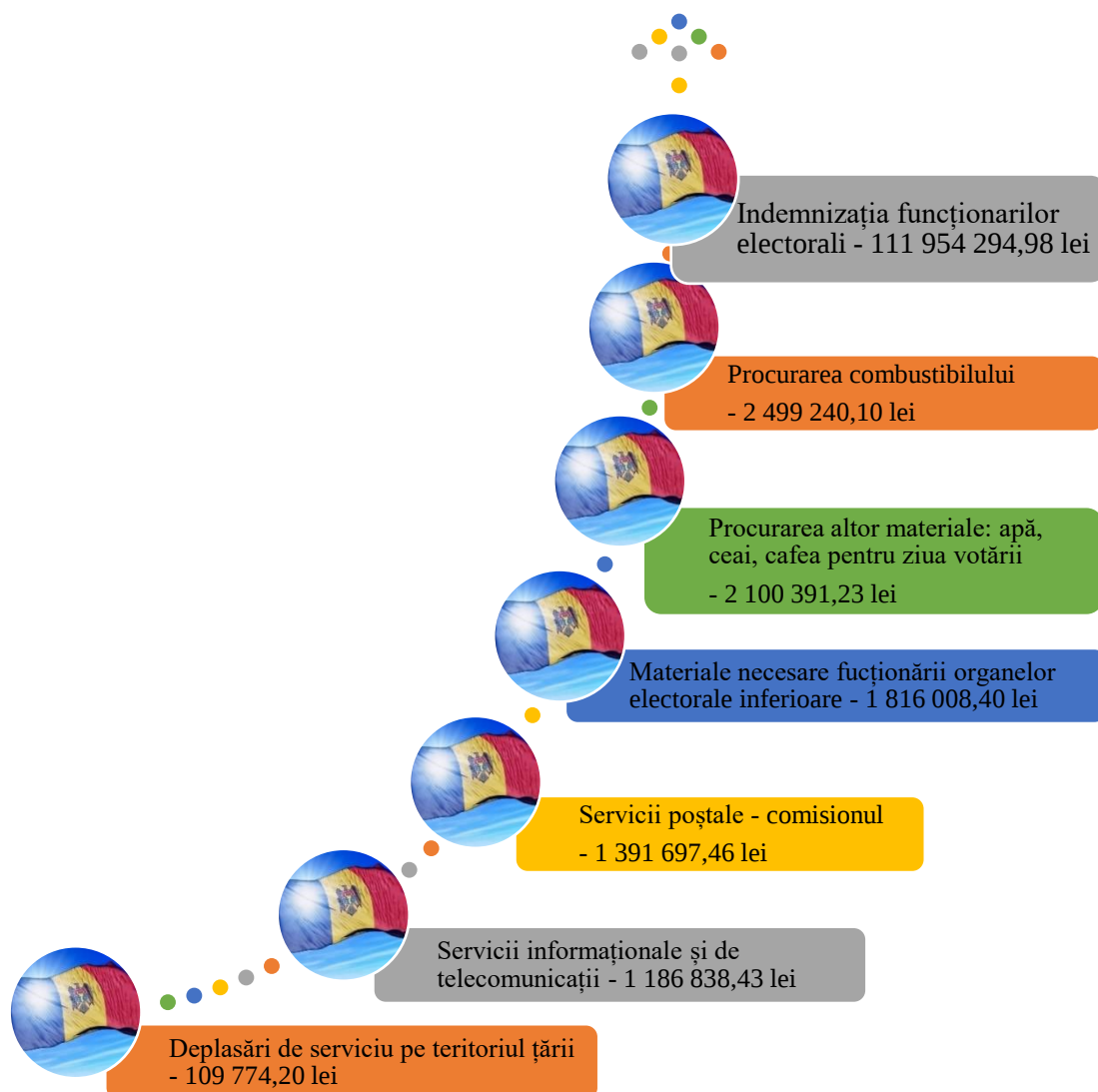
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	96177,54
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	75652,17
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	100140,00
Total cheltuieli	5501787,05
01414 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Rezina nr.26	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	30455,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	5065,40
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	29409,10
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2359047,33
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	57572,55
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	41912,13
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	44220,00
Total cheltuieli	2568281,51
15124 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Rîșcani nr.27	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	36535,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	4330,80
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	42018,74
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3360221,87
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	76521,92
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	52102,71
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	63899,50
Total cheltuieli	3636230,54
15125 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Sîngerei nr.28	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	38595,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	49155,24
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3901945,60

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	97093,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	59140,71
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	75660,00
Total cheltuieli	4222189,55
01419 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Soroca nr.29	
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	44020,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	3019,40
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	48712,59
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	3961004,87
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	96472,21
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	68745,27
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	71530,60
Total cheltuieli	4293504,94
01421 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Strășeni nr.30	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	32763,50
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	496,80
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	31751,85
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2588305,16
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	44018,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	48069,39
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	45618,00
Total cheltuieli	2791622,70
01423 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Șoldănești nr.31	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	29148,50
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	5480,60
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	28004,26
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2216966,53

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	45985,69
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	35124,45
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	40500,00
Total cheltuieli	2401810,03
01425 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Ștefan Vodă nr.32	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	25929,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	4161,60
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	21521,94
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	1759323,09
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	35920,22
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	34368,75
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	30006,00
Total cheltuieli	1911830,60
16020 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Taraclia nr.33	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	122,43
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	24605,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	23100,71
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	1871893,61
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	53611,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	30972,63
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	34500,00
Total cheltuieli	2038805,38
01429 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Telenești nr.34	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	27874,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	4293,40
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	32205,87
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	2589428,80

Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	53553,04
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	46644,63
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	46348,10
Total cheltuieli	2800947,84
01431 - Consiliul electoral al circumscripției electorale r. Ungheni nr.35	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	45847,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	5640,40
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	60549,01
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	4824538,50
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	127889,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	70964,19
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	94115,00
Total cheltuieli	5230143,10
01433 - Consiliul electoral al circumscripției electorale UTA Găgăuzia nr.36	
Servicii informaționale, acces la internet pentru contabili	600,00
Servicii de telecomunicații, cartele de reîncărcare unică, telefonie mobilă	41000,00
Deplasări de serviciu pe teritoriul țării	2304,00
Servicii poștale, comisionul pentru transferul indemnizațiilor funcționarilor electorali și a deplasărilor prin sistemul poștal	58878,97
Indemnizația funcționarilor electorali ai consiliului și birourilor electorale, precum și a funcționarilor aparatelor de lucru ale acestora, inclusiv contribuții sociale de stat obligatorii	4629468,23
Procurarea combustibilului pentru recepționarea listelor electorale, invitațiilor la vot, legitimațiilor, pentru urna mobilă, pentru primirea-transmiterea buletinelor de vot, pentru prezentarea proceselor-verbale etc.	105821,47
Procurarea rechizitelor de birou: toner.	1000,00
Rechizite de birou și materiale necesare funcționării organelor electorale inferioare	59442,66
Procurarea altor materiale: apă, ceai, cafea pentru ziua votării	92700,00
Total cheltuieli	4991215,33

Totalul cheltuielilor executate de către organele electorale inferioare constituie 121 058 244,80 lei, ceea ce reprezintă 82,76% din totalul cheltuielilor executate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023. Figura ce urmează prezintă totalurile pe tipuri de cheltuieli executate de organele electorale inferioare:

În perioada electorală a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a gestionat resursele financiare alocate de la bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea scrutinului, a asigurat legalitatea, eficiența, economia și transparența executării mijloacelor bugetului, cu respectarea limitelor bugetare aprobate. Totodată, Comisia Electorală Centrală, pe parcursul perioadei electorale, a acordat asistență celor 100 contabili încadrați în consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea și celor 35 de președinți ai consiliilor electorale de circumscripție de nivelul al doilea pentru a asigura executarea devizelor de cheltuieli, în cea mai mare parte, pentru a calcula și îndrepta spre plată indemnizația pentru circa 35 956 funcționari electorali și personalul tehnic, implicați în organizarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie, inclusiv și pentru desfășurarea turului doi din 19 noiembrie curent.

CAPITOLUL 14. MODELUL, TEXTUL, TIRAJUL, TIPĂRIREA ȘI REPARTIZAREA BULETINELOR DE VOT PENTRU ALEGERILE LOCALE GENERALE

Modelul buletinelor de vot

În conformitate cu prevederile art. 73 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, indiferent de tipul scrutinului, modelul buletinului de vot se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. Textul buletinului de vot pentru alegerile parlamentare, prezidențiale și pentru organizarea referendumului republican se aprobă de către Comisia Electorală Centrală, iar textul pentru alegerile locale și pentru organizarea referendumului local se aprobă printr-o hotărâre a consiliului electoral de circumscripție corespunzător.

Astfel, Comisia Electorală Centrală, în vederea executării prevederilor sus-menționate, precum și în temeiul art. 27 lit. k), 73, 74 și 169 din Codul electoral nr. 325/2022 și al capitolului II din Instrucțiunea cu privire la aprobarea modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1212/2023, prin hotărârea nr. 1391 din 6 octombrie 2023, a aprobat modelele buletinelor de vot care au fost folosite la alegerea primarilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor) și a consilierilor în consiliile satești (comunale), orașenești (municipale), raionale în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, după cum urmează:

- În partea de sus pe stânga Stema de Stat, în același rând pe centru textul „Republica Moldova”, în dreapta acestuia stema Comisiei Electorale Centrale, ale cărei dimensiuni liniare nu depășeau dimensiunile Stemei de Stat. Sub acest rând, pe centru, inscripția cu majuscule „BULETIN DE VOT”, iar sub aceasta tipul scrutinului și data desfășurării acestuia. Distanța dintre cele 3 inscripții a fost de 3 mm.
- La o distanță de 10 mm mai jos de data scrutinului au fost aplicate două numere: în partea stângă – numărul de ordine al circumscripției electorale de nivel al doilea, iar în partea dreaptă – numărul de ordine al secției de votare. Distanța dintre inscripțiile „Nr. circumscripției electorale” / „Nr. secției de votare” și primul patruleter imprimat a fost de 10 mm.
- Buletinele de vot au fost divizate în patruletere, fiecare având dimensiunile de 110 mm x 20 mm, numărul cărora este în corespundere cu numărul de concurenți electorali. Lățimea buletinului de vot a fost de 140 mm, iar lungimea în funcție de numărul de patruletere plasate între ele la o distanță de 2,5 mm.
- În partea stângă a fiecărui patruleter s-a imprimat simbolul concurentului electoral (în cazul existenței simbolului electoral) cu dimensiunile de 15 mm x 15 mm, în centru s-a înscris numele și prenumele candidatului, denumirea partidului, blocului electoral sau inscripția „candidat independent”. În partea dreaptă, la aceeași distanță de latura de sus și cea de jos – un cerc cu diametrul de 15 mm pentru aplicarea de către alegător a stampilei cu inscripția „Votat”.

Buletinele de vot au fost tipărite pe hârtie opacă (mată) și s-au distins după culoare:

- pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului (municipiului) – de culoare roz (cod FD6C9E);
- pentru alegerea primarului municipiului Bălți și a primarului general al municipiului Chișinău – de culoare violet (cod 8806CE);
- pentru alegerea consilierilor în consiliile satești (comunale), orașenești (municipale) – de culoare gri afumat (cod BBD2E1);
- pentru alegerea consilierilor în consiliile raionale (municipale Bălți și Chișinău) – de culoare bej (cod C8AD7F).

Totodată, deoarece Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 a înregistrat 35 de concurenți electorali pentru funcția de consilier în Consiliul municipal Chișinău, iar Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Comrat nr. 36/1 a înregistrat 57 de concurenți electorali pentru funcția de consilier în Consiliul municipal Comrat, Comisia Electorală Centrală, în conformitate cu pct. 18 din Instrucțiunea cu privire la aprobarea

modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot, a aprobat prin hotărârea nr. 1471/2023 modelele buletinelor de vot pentru alegerea consilierilor în aceste consilii. Acestea au fost tipărite în formă de broșură, conform descrierii ce urmează:

- Prima pagină a broșurii a conținut pe stânga Stema de Stat, în același rând pe centru s-a tipărit textul „Republica Moldova”, în dreapta acestuia a fost amplasată stema Comisiei Electorale Centrale, ale cărei dimensiuni liniare nu au depășit dimensiunile Stemei de Stat. Sub acest rând, pe centru, a fost amplasată inscripția cu majuscule „BULETIN DE VOT”, mai jos pe rândul al doilea s-a tipărit textul „pentru alegerea consilierilor în Consiliul municipal”, pe rândul al treilea textul „CHIȘINĂU” sau „COMRAT, U.T.A. GĂGĂUZIA”, pe rândul al patrulea textul „5 noiembrie 2023”, după care la o distanță de 10 mm mai jos s-au aplicat două numere: în partea stângă numărul de ordine al circumscripției electorale de nivelul al doilea, iar în partea dreaptă – numărul de ordine al secției de votare. Distanța dintre inscripțiile „Nr. circumscripției electorale” / „Nr. secției de votare” și primul patruleter imprimat era de 10 mm.
- Buletinele de vot s-au divizat în patruletere, fiecare având dimensiunile de 110 mm x 20 mm, numărul cărora a fost egal cu numărul de concurenți electorali. Lățimea buletinului de vot era de 140 mm, iar lungimea în funcție de numărul de patruletere plasate între ele la o distanță de 2,5 mm.
- În partea stângă a fiecărui patruleter s-a imprimat simbolul concurentului electoral (în cazul existenței simbolului electoral) cu dimensiunile de 15 mm x 15 mm, în centru s-a înscris cu litere majuscule numele și prenumele candidatului, denumirea partidului, blocului electoral sau inscripția „candidat independent”. În partea dreaptă, la aceeași distanță de latura de sus și cea de jos – un cerc cu diametrul de 15 mm pentru aplicarea de către alegător a ștampilei cu inscripția „Votat”.
- Textul buletinelor de vot s-a tipărit pe fiecare pagină. În partea de jos a fiecărei pagini, începând de la prima pagină, s-a tipărit numărul acesteia din numărul total al paginilor din broșură, de exemplu: „Pagina 1 din 4”, unde cifra „1” a fost numărul de ordine al paginii, iar cifra „4” a fost numărul total de pagini din broșură.

Buletinele de vot s-au tipărit pe hârtie opacă (mată):

- pentru alegerea consilierilor în Consiliul municipal Chișinău – de culoare bej (cod C8AD7F);
- pentru alegerea consilierilor în Consiliul municipal Comrat, U.T.A. Găgăuzia – de culoare gri afumat (cod BBD2E1).

Textul buletinelor de vot

Concurenții electorali, după ce au fost înregistrați la organul electoral, au fost înscrși în buletinele de vot cu litere majuscule de aceeași mărime, aceleași caractere, în ordinea rezultată din tragerea la sorți efectuată de către consiliile electorale de circumscripție respective, care ulterior au aprobat textele buletinelor de vot și au prezentat hotărârile adoptate în acest sens Comisiei Electorale Centrale până la data de 15 octombrie 2023, conform termenului stabilit în pct. 81 și 82 din Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1150 din 2 august 2023.

În temeiul pct. 16 din Instrucțiunea cu privire la aprobarea modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot, Comisia Electorală Centrală, după încheierea înregistrării concurenților electorali, prin hotărârea nr. 1462/2023, a aprobat simbolurile electorale ale 34 de partide politice și al Blocului electoral „Ruslan Codreanu” pentru imprimare în buletinele de vot, înregistrate în calitate de concurenți electorali la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

Totodată, examinând admisibilitatea simbolurilor prezentate de concurenții electorali, Comisia a constatat că simbolurile depuse de Partidul Politic „NOI” și Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ sunt asemănătoare, reprezentând cuvântul „NOI” scris cu majuscule, stilistic executate în manieră apropiată, cu diferența că în cazul Partidului Politic „NOI” acesta este înscris într-un pătrat, iar acronimul Partidului Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ este situat

în interiorul unei piramide stilizate. În același timp, ținând cont că Partidul Politic „NOI” a prezentat simbolul pe data de 15 octombrie 2023, iar Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ a depus simbolul în ultima zi admisibilă, pe data de 16 octombrie 2023, în vederea asigurării realizării depline a drepturilor sale electorale în astfel de circumstanțe, Comisia a oferit Partidului Politic „NOI” termenul suplimentar de 3 zile pentru a prezenta un alt simbol, care nu va fi similar celui prezentat de Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ, fiind precizat faptul că dreptul partidului de a-și utiliza propria denumire în simbol nu poate fi îngrădit, însă acesta stilistic urmează a fi prezentat într-o formă diferită, care nu ar duce la similitudine cu simbolurile electorale înregistrate. Ulterior, Comisia, prin hotărârea nr. 1476 din 20 octombrie 2023, a respins cererea privind aprobarea simbolului electoral pentru imprimare în buletinele de vot al Partidului Politic „NOI”, înregistrat în calitate de concurent electoral la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, pentru că Partidul Politic „NOI” nu s-a conformat considerentelor expuse în hotărârea nr. 1462 din 16 octombrie 2023 și a prezentat în mod repetat cererea de aprobare a simbolului electoral ce conține elementul de similitudine comun cu cel al altui concurent electoral, elementul comun fiind cuvântul „NOI”.

Candidații independenți au depus semnul sau simbolul electoral, dacă au dispus de acesta, la consiliul electoral de circumscripție care a avut competența de a-i înregistra. Consiliile electorale de circumscripție au transmis Comisiei Electorale Centrale semnele sau simbolurile electorale ale candidaților independenți în termen de cel mult 24 de ore de la înregistrare.

Astfel, în buletinele de vot nu a fost admisă identitatea sau similitudinea de semne sau simboluri electorale, inclusiv ale celor utilizate de partidele politice declarate neconstituționale. În cazul candidaților independenți care au aceleași nume și prenume s-a înscris suplimentar patronimicul și, după caz, anul nașterii, conform art. 73 alin. (3) din Codul electoral. Un astfel de caz a fost în buletinul de vot pentru alegerea consilierilor în Consiliul sătesc Cazaclia, UTA Găgăuzia, unde la poziția nr. 2 a fost înscris candidatul independent UZUN ANATOLI DMITRI 1973, iar la poziția nr. 11 candidatul independent UZUN ANATOLI DMITRI 1967.

După aprobarea modelului și textului buletinelor de vot, conform pct. 9 din Instrucțiunea cu privire la aprobarea modelului, tipărirea, transmiterea și păstrarea buletinelor de vot, fiecare concurent electoral a fost invitat de organul electoral care l-a înregistrat pentru a verifica dacă este corectă ordinea în care este înscris în buletinul de vot, dacă denumirea formațiunii politice sau numele și prenumele candidatului sunt scrise corect, dacă simbolul ce îi aparține este conform celui prezentat organului electoral. După ce a verificat aceste elemente, concurentul electoral și-a înscris semnătura în dreptul patruleterului unde a fost imprimată denumirea sau numele său, a pus data la care s-a semnat, în acest fel confirmând lipsa obiecțiilor față de înscrisurile ce îl privesc.

Tirajul buletinelor de vot

Birourile electorale ale secțiilor de votare, după recepționarea listelor electorale, dar nu mai târziu de 15 octombrie 2023 inclusiv, conform art. 41 lit. d) și 73 alin. (7) din Codul electoral și pct. 54 subpct. 5) din Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1101/2023, au stabilit tirajul buletinelor de vot ce urma a fi tipărit pentru secțiile de votare, în corespundere cu numărul alegătorilor incluși în listele electorale de bază, adoptând în acest sens hotărâri. Buletinele de vot au fost tipărite în limba română, iar pentru unele localități, la solicitarea birourilor electorale ale secțiilor de votare din circumscripția respectivă, acestea au fost tipărite și în limba rusă.

Consiliile electorale de circumscripție de nivelurile întâi și al doilea, după recepționarea hotărârilor privind stabilirea tirajului buletinelor de vot emise de birourile electorale, au sistematizat și stabilit tirajul acestora pe circumscripție și au prezentat hotărârile adoptate în acest sens Comisiei Electorale Centrale până la data de 15 octombrie 2023, conform termenului stabilit în pct. 81 și 82 din Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale generale din data de 5 noiembrie 2023.

Astfel, pentru cele 1958 de secții de votare, tirajul buletinelor de vot pentru alegerile locale generale din data de 5 noiembrie 2023 pentru turul întâi de scrutin a fost de **7669652** de buletine de vot (6068863 în limba română și 1600789 în limba rusă), după cum urmează:

- pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului (municipiului) – 2143405 (1734083 în limba română și 409322 în limba rusă);
- pentru alegerea primarului municipiului Bălți și a primarului general al municipiului Chișinău – 749900 (490179 în limba română și 259721 în limba rusă);
- pentru alegerea consilierilor în consiliile satești (comunale), orașenești (municipale) – 2143405 (1734083 în limba română și 409322 în limba rusă);
- pentru alegerea consilierilor în consiliile raionale (municipale Bălți și Chișinău) – 2632942 (2110518 în limba română și 522424 în limba rusă).

În tabelele de mai jos sunt prezentate informațiile privind tirajul buletinelor de vot în consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea per funcții, după cum urmează:

Nr. d/o	Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1	Total secții	În limba română	În limba rusă	Total buletine de vot
1.	Consiliul municipal Chișinău	305	439429	210490	649919
2.	Primar general al municipiului Chișinău	305	439429	210490	649919
3.	Consiliul local	60	103784	23298	127082
4.	Primar	60	103784	23298	127082

Nr. d/o	Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Bălți nr. 2	Total secții	În limba română	În limba rusă	Total buletine de vot
1.	Consiliul municipal Bălți	60	50750	49231	99981
2.	Primar al municipiului Bălți	60	50750	49231	99981
3.	Consiliul local	2	3160	761	3921
4.	Primar	2	3160	761	3921

Nr. d/o	Denumirea consiliului electoral al circumscripției electorale raionale	Total secții	Consiliul raional			Consiliul local			Primar		
			în limba română	în limba rusă	total buletine vot	în limba română	în limba rusă	total buletine vot	în limba română	în limba rusă	total buletine vot
1.	Anenii Noi nr. 4	42	56365	11422	67787	56365	11422	67787	56365	11422	67787
2.	Basarabeasca nr. 5	15	14297	9342	23639	14297	9342	23639	14297	9342	23639
3.	Briceni nr. 6	40	43146	15659	58805	43146	15659	58805	43146	15659	58805
4.	Cahul nr. 7	63	74516	22965	97481	74516	22965	97481	74516	22965	97481
5.	Cantemir nr. 8	47	46024	2875	48899	46024	2875	48899	46024	2875	48899
6.	Călărași nr. 9	47	55903	3187	59090	55903	3187	59090	55903	3187	59090
7.	Căușeni nr. 10	50	61633	9024	70657	61633	9024	70657	61633	9024	70657
8.	Cimișlia nr. 11	46	44216	4110	48326	44216	4110	48326	44216	4110	48326
9.	Criuleni nr. 12	38	55225	2993	58218	55225	2993	58218	55225	2993	58218
10.	Dondușeni nr. 13	27	24434	6698	31132	24434	6698	31132	24434	6698	31132
11.	Drochia nr. 14	47	55545	10575	66120	55545	10575	66120	55545	10575	66120
12.	Dubăsari nr. 15	14	26748	1417	28165	26748	1417	28165	26748	1417	28165
13.	Edineț nr. 16	51	45357	16281	61638	45357	16281	61638	45357	16281	61638
14.	Fălești nr. 17	66	57526	11315	68841	57526	11315	68841	57526	11315	68841
15.	Florești nr. 18	71	55862	12344	68206	55862	12344	68206	55862	12344	68206
16.	Glodeni nr. 19	36	35378	9614	44992	35378	9614	44992	35378	9614	44992
17.	Hîncești nr. 20	69	91556	5001	96557	91556	5001	96557	91556	5001	96557
18.	Ialoveni nr. 21	50	82916	2212	85128	82916	2212	85128	82916	2212	85128

19.	Leova nr. 22	45	35945	5530	41475	35945	5530	41475	35945	5530	41475
20.	Nisporeni nr. 23	43	52560	0	52560	52560	0	52560	52560	0	52560
21.	Ocnita nr. 24	35	22989	15633	38622	22989	15633	38622	22989	15633	38622
22.	Orhei nr. 25	83	91887	5123	97010	91887	5123	97010	91887	5123	97010
23.	Rezina nr. 26	41	33294	3800	37094	33294	3800	37094	33294	3800	37094
24.	Riscani nr. 27	54	37841	13079	50920	37841	13079	50920	37841	13079	50920
25.	Singerei nr. 28	64	58929	9761	68690	58929	9761	68690	58929	9761	68690
26.	Soroca nr. 29	74	65865	9446	75311	65865	9446	75311	65865	9446	75311
27.	Straseni nr. 30	48	73358	2106	75464	73358	2106	75464	73358	2106	75464
28.	Șoldănești nr. 31	33	31447	0	31447	31447	0	31447	31447	0	31447
29.	Ștefan Vodă nr. 32	32	51031	4198	55229	51031	4198	55229	51031	4198	55229
30.	Taracia nr. 33	32	3016	30476	33492	3016	30476	33492	3016	30476	33492
31.	Telenești nr. 34	44	53917	0	53917	53917	0	53917	53917	0	53917
32.	Ungheni nr. 35	78	81613	6517	88130	81613	6517	88130	81613	6517	88130
33.	UTA Găgăuzia nr. 36	68				6800	122560	129360	6800	122560	129360
Total		1593	1620339	262703	1883042	1627139	385263	2012402	1627139	385263	2012402

Prin hotărârea nr. 1546/2023, Comisia Electorală Centrală a stabilit pentru data de 19 noiembrie 2023 turul doi al alegerilor locale generale în 273 de circumscripții electorale, iar prin hotărârea nr. 1544 din 8 noiembrie 2023 a declarat nevalabile alegerile din 5 noiembrie 2023 și a stabilit pentru data de 19 noiembrie 2023 desfășurarea votării repetate în 8 circumscripții, pentru alegerea primarilor în 6 circumscripții, iar pentru alegerea consilierilor în consiliile locale de nivelul întâi în 2 circumscripții.

Pentru turul doi de scrutin, precum și în cazul votării repetate, tirajul buletinelor de vot pentru cele 620 de secții de votare a fost de **851484** de buletine de vot (639972 în limba română și 211512 în limba rusă), după cum urmează:

- pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului (municipiului) – 728576 (587140 în limba română și 141436 în limba rusă);
- pentru alegerea primarului municipiului Bălți – 99981 (50750 în limba română și 49231 în limba rusă);
- pentru desfășurarea votării repetate pentru alegerea primarilor satului (comunei), orașului (municipiului) – 10783 (941 în limba română și 9842 în limba rusă);
- pentru desfășurarea votării repetate pentru alegerea consilierilor în consiliile satești (comunale), orașenești (municipale) – 12144 (1141 în limba română și 11003 în limba rusă).

În tabelele de mai jos sunt prezentate informațiile privind tirajul buletinelor de vot în consiliile electorale de circumscripție de nivelul al doilea, după cum urmează:

	Denumirea consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul al doilea	Total secții	Primar			Primar (Votarea repetată)			Consiliu local (Votarea repetată)		
			în limba română	în limba rusă	total buletine vot	în limba română	în limba rusă	total buletine vot	în limba română	în limba rusă	total buletine vot
1.	Chișinău nr. 1	31	58174	16041	74215						
2.	Anenii Noi nr. 4	12	18547	2778	21325						
3.	Basarabeasca nr. 5	6	1381	8780	10161						
4.	Briceni nr. 6	7	8568	1092	9660						
5.	Cahul nr. 7	11	12142	1766	13908						
6.	Cantemir nr. 8	14	16677	395	17072						
7.	Călărași nr. 9	14	18592	1702	20294						
8.	Căușeni nr. 10	13	15341	50	15391						
9.	Cimișlia nr. 11	12	8761	50	8811						
10.	Criuleni nr. 12	11	17147	0	17147						

11.	Dondușeni nr. 13	1	0	450	450						
12.	Drochia nr. 14	18	27888	0	27888						
13.	Dubăsari nr. 15	6	11909	1273	13182						
14.	Edineț nr. 16	20	18614	9702	28316						
15.	Fălești nr. 17	18	13014	2444	15458						
16.	Florești nr. 18	36	29392	6802	36194	121	335 2	3473	121	3352	3473
17.	Glodeni nr. 19	14	10107	2931	13038						
18.	Hîncești nr. 20	24	32063	336	32399						
19.	Ialoveni nr. 21	5	9336	0	9336						
20.	Leova nr. 22	9	2714	1717	4431						
21.	Nisporeni nr. 23	22	30486	0	30486						
22.	Ocnîța nr. 24	9	6421	1257	7678						
23.	Orhei nr. 25	39	41929	740	42669	70	500	570	70	500	570
24.	Rezina nr. 26	12	10350	0	10350						
25.	Rîșcani nr. 27	26	17321	8532	25853						
26.	Sîngerei nr. 28	25	24559	2931	27490						
27.	Soroca nr. 29	17	15577	0	15577						
28.	Strășeni nr. 30	5	8738	50	8788						
29.	Șoldănești nr. 31	14	15479	0	15479						
30.	Ștefan Vodă nr. 32	4	7776	851	8627						
31.	Taraclia nr. 33	3	0	2560	2560	550	466	1016	550	466	1016
32.	Telenești nr. 34	14	16391	0	16391						
33.	Ungheni nr. 35	48	58146	6007	64153						
34.	UTA Găgăuzia nr. 36	40	3600	60199	63799	200	5524	5724	400	6685	7085
TOTAL		560	587140	14143 6	728576	941	9842	10783	1141	1100 3	12144

Comisia, prin hotărârea nr. 1598 din 22 noiembrie 2023, a stabilit pentru data de 3 decembrie 2023 turul doi al alegerilor locale generale pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Aluatu nr. 33/5, raionul Taraclia. Tirajul buletinelor de vot în această circumscripție a fost de 768 (500 în limba română și 268 în limba rusă).

Întrucât prin hotărârea nr. 1707 din 4 decembrie 2023, au fost declarate nevalabile alegerile în cel de-al doilea tur de scrutin din 3 decembrie 2023 în circumscripția electorală satească Aluatu nr. 33/5, raionul Taraclia, Comisia a stabilit pentru data de 17 decembrie 2023 votarea repetată în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de primar al satului Aluatu, raionul Taraclia. În cadrul votării repetate a fost utilizat același tiraj al buletinelor de vot.

Ulterior, Comisia a adoptat hotărârea nr. 2168 din 26 ianuarie 2024, prin care a declarat nule rezultatele alegerilor pentru funcția de primar al comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, desfășurate în zilele de 5 și 19 noiembrie 2023 și a stabilit pentru data de 11 februarie 2024 votarea repetată pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău. În acest scop, pentru această circumscripție s-a tipărit un tiraj de 7957 buletine de vot (7298 în limba română și 659 în limba rusă), conform tabelului de mai jos.

Denumirea secției de votare	Nr. secției	Primar local		
		în limba română	în limba rusă	Total buletine de vot
com. BUBUIECI	1/276	3200	116	3316
com. BUBUIECI	1/277	3000	443	3443
com. BUBUIECI	1/278	935	50	985
com. BUBUIECI	1/279	163	50	213
TOTAL		7298	659	7957

În total pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 au fost tipărite **8530629** buletine de vot (6710494 în limba română și 1820135 în limba rusă), după cum urmează:

- pentru alegerea primarului satului (comunei), orașului (municipiului) – 2892257 (2323823 în limba română și 568434 în limba rusă).

Tipărirea buletinelor de vot

La data de 25 octombrie 2023, Comisia Electorală Centrală a început tipărirea buletinelor de vot pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.

Securitatea procesului de confecționare a matriței, tipărire, împachetare, distribuire a buletinelor de vot, precum și de nimicire a matriței, a fost asigurată de către Serviciul de Informații și Securitate și Ministerul Afacerilor Interne.

Lungimea buletinelor de vot a fost diferită, în funcție de numărul de candidați înscrși în buletin. Cele mai scurte buletine de vot sunt pentru localitățile unde a fost înregistrat câte un candidat la funcția de primar sau de consilier local. Pentru alegerea consiliilor municipale Chișinău și Comrat, unde au fost înregistrați 35 și, respectiv, 56 de concurenți electorali, buletinele au fost tipărite sub forma de broșură.

La acest scrutin în 23 de localități au fost înregistrați câte un candidat la funcția de primar, iar în 23 de localități au fost 2 candidați la funcția de primar. Totodată, în 7 localități au fost înregistrați câte un concurent la funcția de consilier al consiliului local și, respectiv, în 110 localități au fost 3 concurenți la funcția de consilier.

Cele 7893 de modele ale buletinelor de vot pentru alegerile locale generale s-au tipărit la 3 tipografii contractate de Comisia Electorală Centrală: Î.S. Editura „Universul”, Î.S. „Combinatul Poligrafic din Chișinău” și Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”, după cum urmează:

Î.S. Editura „Universul”							
Nr. d/o	Denumirea consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul al doilea	Nr. secțiilor de votare	Tirajul buletinelor de vot în limba română și limba rusă				
			Grila I (1-10 candidați)	Grila II (12-20 candidați)	Grila III (21-30 candidați)	Grila IV (broșura)	TOTAL
		15	37117	33800	0	0	70917
2	Cahul nr. 7	63	164185	128258	0	0	292443
3	Cantemir nr. 8	47	93718	52979	0	0	146697
4	Călărași nr. 9	47	105397	71873	0	0	177270
5	Cimișlia nr. 11	46	82888	62090	0	0	144978
6	Fălești nr. 17	66	123347	83176	0	0	206523
7	Hîncești nr. 20	69	174739	100269	14789	0	289797
8	Ialoveni nr. 21	50	154611	100668	0	0	255279
9	Leova nr. 22	45	114971	9454	0	0	124425
10	Nisporeni nr. 23	43	93552	64125	0	0	157677
11	Taraclia nr. 33	32	64358	36019	0	0	100377
12	Ungheni nr. 35	78	106463	129640	28287	0	264390
13	UTA Găgăuzia nr. 36	68	163140	37016	37259	21305	258720
TOTAL		669	1478486	909367	80335	21305	2489493
Î.S. „Combinatul Poligrafic din Chișinău”							
Nr. d/o	Denumirea consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul al doilea	Nr. secțiilor de votare	Tirajul buletinelor de vot în limba română și limba rusă				
			Grila I (1-10 candidați)	Grila II (12-20 candidați)	Grila III (21-30 candidați)	Grila IV (broșura)	TOTAL
1	Chișinău nr. 1	305	114623	131543	657911	649913	1553990
2	Bălți nr. 2	60	5082	202722	0	0	207804
3	Anenii Noi nr. 4	42	124843	78518	0	0	203361

4	Căușeni nr. 10	50	121418	90553	0	0	211971
5	Strășeni nr. 30	48	127168	99242	0	0	226410
6	Ștefan Vodă nr. 32	32	158208	7479	0	0	165687
TOTAL		537	651342	610057	657911	649913	2569223
Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”							
Nr. d/o	Denumirea consiliului electoral al circumscripției electorale de nivelul al doilea	Nr. secțiilor de votare	Tirajul buletinelor de vot în limba română și limba rusă				
			Grila I (1-10 candidați)	Grila II (12-20 candidați)	Grila III (21-30 candidați)	Grila IV (broșura)	TOTAL
1	Briceni nr. 6	40	117606	58803	0	0	176409
2	Criuleni nr. 12	38	109348	65306	0	0	174654
3	Dondușeni nr. 13	27	93396	0	0	0	93396
4	Drochia nr. 14	47	88829	109360	0	0	198189
5	Dubăsari nr. 15	14	56330	28165	0	0	84495
6	Edineț nr. 16	51	106099	78815	0	0	184914
7	Florești nr. 18	71	109442	95176	0	0	204618
8	Glodeni nr. 19	36	134976	0	0	0	134976
9	Ocnîța nr. 24	35	64790	51076	0	0	115866
10	Orhei nr. 25	83	141212	149836	0	0	291048
11	Rezina nr. 26	41	51782	59500	0	0	111282
12	Rîșcani nr. 27	54	80478	72282	0	0	152760
13	Sîngerei nr. 28	64	125040	81021	0	0	206061
14	Soroca nr. 29	74	122113	103820	0	0	225933
15	Șoldănești nr. 31	33	56624	37486	0	0	94110
16	Telenești nr. 34	44	107834	53917	0	0	161751
TOTAL		752	1565899	1044563	0	0	2610462

Repartizarea buletinelor de vot

Buletinele de vot au fost transmise de la tipografiile de stat consiliilor electorale în conformitate cu art. 74 alin. (6) de către Comisia Electorală Centrală cel târziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor.

Comisia Electorală Centrală, prin adresele nr. CEC-8/3495 din 31 octombrie 2023 și nr. CEC-8/3706 din 14 noiembrie 2023, a informat consiliile electorale ale circumscripțiilor electorale de nivelul al doilea privind timpul și locul ridicării buletinelor de vot de către acestea de la tipografii.

Buletinele de vot pentru turul întâi de scrutin au fost distribuite în zilele de 2-3 noiembrie 2023, iar pentru turul al doilea de scrutin la data de 17 noiembrie 2023, conform unor grafice întocmite în acest sens.

Inspectoratele de poliție teritoriale au asigurat escortarea buletinelor de vot de la tipografii până la sediul consiliilor electorale de circumscripție și paza acestora până în ziua votării. Buletinele de vot s-au păstrat la consiliul electoral de circumscripție de nivelul al doilea și s-au remis birourilor electorale ale secțiilor de votare în baza unui act de predare-primire, în ajunul alegerilor.

Birourile electorale ale secțiilor de votare, după ce au recepționat buletinele de vot, dar nu mai devreme de preziua alegerilor, le-au numărat și au întocmit un act de constatare a numărului acestora, conform modelului prevăzut în anexa nr. 11 la Regulamentul de activitate al biroului electoral al secției de votare. La procedura de numărare a buletinelor de vot au avut posibilitatea de a asista membrii și reprezentanții organelor electorale ierarhic superioare, reprezentanții

concurenților electorali, observatorii, precum și jurnaliștii legitimați de instituțiile mass-media și confirmați de Comisia Electorală Centrală.

Integritatea buletinelor de vot la toate etapele, începând cu transmiterea acestora către organele electorale ierarhic inferioare, inclusiv securitatea localurilor unde se păstrează acestea, este asigurată de către reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne.

CAPITOLUL 15. VOTAREA. NUMĂRAREA ȘI TOTALIZAREA VOTURILOR, CENTRALIZAREA REZULTATELOR ALEGERILOR LOCALE GENERALE ȘI CONFIRMAREA LEGALITĂȚII ALEGERILOR LOCALE GENERALE

În baza hotărârilor cu privire la aprobarea proceselor-verbale privind centralizarea rezultatelor votării pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, întocmite de consiliile electorale de circumscripție, Comisia Electorală Centrală a constatat că în primul tur de scrutin numărul de alegători incluși în listele electorale de bază a fost de **2 757 808**, numărul de alegători incluși în listele suplimentare – **13 742**, iar în total la votare au participat **1 147 610** alegători. La cel de-al doilea tur de scrutin și în localitățile unde a avut loc votarea repetată (în 8 localități din țară a avut loc votarea repetată pentru consiliile locale, iar în 6 dintre acestea și a primarilor), numărul de alegători incluși în listele electorale de bază a fost de **839 239**, numărul de alegători incluși în listele suplimentare – **4 335**, iar în total la votare au participat **313 776** alegători.

Conform art. 61 din Codul electoral, listele electorale cuprind toți cetățenii cu drept de vot care își au domiciliu ori reședința temporară pe teritoriul unei secții de votare.

Prin urmare, rata participării alegătorilor la votare în ziua de 5 noiembrie 2023, în primul tur de scrutin, a fost de **41,41** la sută, ceea ce constituie nu mai puțin de 1/4 din numărul de persoane înscrise în listele electorale. La cel de-al doilea tur de scrutin, rata participării alegătorilor la votare în ziua de 19 noiembrie 2023 a fost **37,2** la sută.

Distribuția după sex a votanților în primul tur de scrutin este următoarea: **55,36%** femei și **44,64%** bărbați. În cel de-al doilea tur de scrutin: **55%** femei și **45%** bărbați.

După grupa de vârstă, în primul tur de scrutin, distribuția participanților la votare este următoarea: 6,09% cu vârsta între 18-25 de ani, 12,28% între 26-35 ani, 17,38% între 36-45 ani, 17,19% între 46-55 ani, 22,53% între 56-65 ani, 19,02% între 66-75 ani și 5,51% - 76 de ani și mai sus. În cel de-al doilea tur de scrutin și în localitățile unde a avut loc votarea repetată distribuția participanților la votare pe vârste este următoarea: 5,91% între 18-25 de ani, 11,51% între 26-35 ani, 16,52% între 36-45 ani, 17,46% între 46-55 ani, 23,63% între 56-65 ani, 19,44% între 66-75 ani și 5,53% - 76 de ani și mai sus.

După desfășurarea primului tur al alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a dispus renumărarea buletinelor de vot în mai multe circumscripții electorale, după cum urmează:

- pentru funcția de consilier orășenesc și funcția de primar în circumscripția electorală orășenească Nisporeni;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Pîrîta, raionul Dubăsari;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Temeleuți, raionul Florești;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Carahasani, raionul Ștefan Vodă;
- pentru funcția de consilier local de nivelul întâi în circumscripția electorală comunală Mileștii Mici, raionul Ialoveni;
- pentru funcția de consilier în circumscripția electorală municipală Edineț;
- pentru funcția de consilier raional și consilier orășenesc în circumscripția electorală orășenească Călărași, raionul Călărași;
- pentru funcția de primar și consilier local de nivelul întâi în circumscripția electorală satească Taraclia, raionul Căușeni;
- pentru funcția de primar și de consilier local de nivelul întâi în circumscripția electorală satească Javgur, raionul Cimișlia;
- pentru funcția de primar și consilier local de nivelul întâi în circumscripția electorală satească Grigorievca, raionul Căușeni;
- pentru funcția de consilier municipal în circumscripția electorală municipală Cahul;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Taraclia de Salcie, raionul Cahul;

- pentru funcția de primar și pentru funcția de consilier local în circumscripția electorală satească Popeștii de Sus, raionul Drochia;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală comunală Drăgănești, raionul Sîngerei;
- pentru funcția de consilier local în circumscripția electorală satească Recea, raionul Strășeni;
- pentru funcția de primar, consilier orășenesc și raional Șoldănești;
- pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Bocani, raionul Fălești.

Totodată, au fost renumărate buletinele de vot nevalabile, neutilizate și anulate pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Cioc-Maidan, UTA Găgăuzia.

Prin hotărârea nr. 1582 din 17 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a aprobat, în baza actelor prezentate de consiliile electorale ale circumscripțiilor electorale municipale, raionale, orășenești, satești (comunale), precum și în conformitate cu art. 27, 85 și 171 din Codul electoral, procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023, primul tur de scrutin:

I. Pentru Consiliul municipal Chișinău și Consiliul municipal Bălți:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	744684
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	6754
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	307145
d) numărul de alegători care au participat la votare	307029
Rata participării: 40,86%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	116
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	12803
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1)Partidul Politic Partidul Social Democrat European	1691
g2)Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	12910
g3)Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	501
g4)Partidul Liberal	903
g5)Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	32989
g6)Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	334
g7)Partidul politic „Partidul Nostru”	13577
g8)Partidul Național Liberal	365
g9)Partidul Liberal Democrat din Moldova	2327
g10)Partidul „Patrioții Moldovei”	441
g11)Partidul Politic „Democrația Acasă”	3583
g12)Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	580
g13)Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	8677
g14)Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	6583
g15)Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	89632
g16)Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	617

g17)Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	1016
g18)Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	2149
g19)Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	1620
g20)Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	4432
g21)Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	3705
g22)Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	4521
g23) Partidul Politic „NOI”	218
g24)Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	2601
g25)Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	85553
g26)Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	623
g27)Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	276
g28)Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	1758
g29)Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	3454
g30) Candidați independenți	6590
h) numărul total de voturi valabil exprimate	294226
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	748558
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	441413

II. Pentru consiliile raionale:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	1881793
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	9109
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	789551
d) numărul de alegători care au participat la votare	789399
Rata participării: 41,75%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	152
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	56204
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1)Partidul Politic Partidul Social Democrat European	63894
g2)Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	34274
g3) Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	510
g4)Partidul Liberal	2930
g5)Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	151191
g6)Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	489
g7)Partidul politic „Partidul Nostru”	23033
g8)Partidul Național Liberal	2556
g9)Partidul Liberal Democrat din Moldova	34074

g10)Partidul „Patrioții Moldovei”	165
g11)Partidul Politic „Democrația Acasă”	7122
g12)Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	5046
g13)Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	21978
g14)Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	27975
g15)Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	215445
g16)Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	1598
g17)Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	1502
g18)Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	318
g19) Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	6767
g20)Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	10050
g21)Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	41748
g22)Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	9292
g23) Partidul Politic „NOI”	117
g24)Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	11611
g25)Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	17170
g26)Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	10899
g27) Candidați independenți	31441
h) numărul total de voturi valabil exprimate	733195
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	1885466
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	1095915

III. Pentru consiliile sătești (comunale), orășenești (municipale):

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	2129578
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	10945
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	899074
d) numărul de alegători care au participat la votare	898143
Rata participării: 41,96%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	931
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	65975
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1)Partidul Politic Partidul Social Democrat European	68410
g2)Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	20350
g3)Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	235
g4)Partidul Liberal	3453
g5)Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	160312

g6)Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	801
g7)Partidul politic „Partidul Nostru”	20641
g8)Partidul Național Liberal	2465
g9)Partidul Liberal Democrat din Moldova	34651
g10)Partidul „Patrioții Moldovei”	1253
g11)Partidul Politic „Democrația Acasă”	5000
g12)Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	5444
g13)Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	27318
g14)Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	28828
g15)Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	235149
g16)Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	3076
g17)Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	1363
g18)Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	607
g19)Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	50
g20)Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	10320
g21)Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	43446
g22)Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	6285
g23) Partidul Politic „NOI”	416
g24)Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	13942
g25)Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	13497
g26)Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	181
g27)Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	18789
g28)Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	10191
g29)Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	464
g30) Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	415
g31) Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	3489
g32) Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	307
g33) Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	7183
g34) Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	302
g35)Candidați independenți	83535
h) numărul total de voturi valabil exprimate	832168
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	2130435
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	1231361

IV. Pentru primarul general al municipiului Chişinău:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	644812
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	5861
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	267841
d) numărul de alegători care au participat la votare	267739
Rata participării: 41,15%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	102
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	5386
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1)Costiuc Vasile Partidul Politic „Democrația Acasă”	5518
g2)Codreanu Ruslan Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	3685
g3)Butucel Constantin Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	662
g4)Ștefăniță Ion Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	672
g5)Caraman Diana Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	4456
g6)Carp Lilian Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	74074
g7)Usatîi Anatol Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	2137
g8)Brînzaniuc Vadim Partidul Politic Partidul Social Democrat European	1011
g9)Bulgac Ion Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1857
g10)Albu Adrian Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	11876
g11)Poleanschi Mihail Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	388
g12)Chirona Victor Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	10011
g13)Burlacu Oleg Partidul Liberal Democrat din Moldova	1025
g14)Bolea Vasile Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	6334
g15)Mihaeș Roman Partidul Național Liberal	315
g16)Ceban Ion Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	132803
g17)Galbur Dragoș Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	897
g18)Popova Alla Partidul „Patrioții Moldovei”	251
g19)Prohnițchi Anatolie Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	153
g20)Donică Andrei Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда”	486

g21)Purice Ion Partidul Liberal	532
g22)Popa Ruslan PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	81
g23)Urîtu Ștefan Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	328
g24)Munteanu Andrei Partidul Politic „NOI”	113
g25)Spataru Arina Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	343
g26)Gligor Ștefan Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	2181
g27)Platon Tatiana Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	164
h) numărul total de voturi valabil exprimate	262353
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	650059
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	382218

V. Pentru primarul municipiului Bălți:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	99879
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	888
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	39249
d) numărul de alegători care au participat la votare	39247
Rata participării: 38,95%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	2
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	1335
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1)Burlacu Sergiu Partidul Liberal Democrat din Moldova	1104
g2)Rusu Vladimir Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	5001
g3)Gustoi Alexandru Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	776
g4)Straciuc Ion Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	220
g5)Moroșan Maxim Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	7480
g6)Filip Aureliu Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	589
g7)Corșicova Arina Candidat independent	8159
g8)Cravcenco Marina Candidat independent	300
g9)Nesterovschi Alexandr Partidul Politic „RENAȘTERE”	1500
g10)Petkov Alexandr Partidul politic „Partidul Nostru”	8601
g11)Svetlicnîi Anastasia Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	234

g12)Grigorisin Nicolai Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	3526
g13)Popovici Sergiu Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	62
g14)Tkaciuk Marc Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	360
h) numărul total de voturi valabil exprimate	37912
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	99957
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	60708

VI. Pentru primarii satelor (comunelor), orașelor (municipiilor):

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	2129982
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	10956
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	899661
d) numărul de alegători care au participat la votare	898364
Rata participării: 41,96%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	1297
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	46734
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1) Partidul Politic Partidul Social Democrat European	71299
g2) Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	8317
g3) Mișcarea Profesionistilor „Speranța – Надежда”	308
g4) Partidul Liberal	3818
g5) Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	128337
g6) Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	875
g7) Partidul politic „Partidul Nostru”	23708
g8) Partidul Național Liberal	2067
g9) Partidul Liberal Democrat din Moldova	33957
g10) Partidul „Patrioții Moldovei”	42
g11) Partidul Politic „Democrația Acasă”	3752
g12) Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	6285
g13) Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	22269
g14)Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	30679
g15)Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	250057
g16)Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	4647
g17)Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	1234
g18)Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	292
g19)Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	71

g20) Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	12258
g21) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	46269
g22) Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	7937
g23) Partidul Politic „NOI”	475
g24) Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	16133
g25) Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	10823
g26) Partidul politic Partidul Național Moldovenesc	191
g27) Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	22324
g28) Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	11935
g29) Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	704
g30) Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	110
g31) Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	36
g32) Partidul Politic „FORȚA DIASPOREI”	294
g33) Partidul Politic Partidul Democrat Modern din Moldova	5847
g34) Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	80
g35) Candidați independenți	124200
h) numărul total de voturi valabil exprimate	851630
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	2132228
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	1232567

Ulterior, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1591 din 20 noiembrie 2023, a fost dispusă renumărarea voturilor pentru funcția de primar în circumscripțiile electorale satești Sănătăuca nr. 18/31 din raionul Florești și Hîjdieni nr. 19/12 din raionul Glodeni.

În urma efectuării procedurii de renumărare a voturilor, cifrele consemnate în procesul-verbal de centralizare a rezultatelor renumărării votării la alegerea primarului satului Sănătăuca, raionul Florești, aprobat prin hotărârea nr. 12/2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale satești Sănătăuca nr. 18/31 sunt identice cu cele anterioare, înscrise în procesul-verbal de centralizare a rezultatelor votării în această circumscripție electorală, aprobat prin hotărârea nr. 9/2023 a consiliului electoral respectiv.

În schimb, în cazul voturilor date pentru primarul satului Hîjdieni din raionul Glodeni, după efectuarea procedurii de renumărare a voturilor, s-au constatat diferențe față de cifrele anterioare. Astfel, în procesul-verbal de centralizare a rezultatelor votării la alegerea primarului satului Hîjdieni, raionul Glodeni, aprobat prin hotărârea nr. 24/2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale satești Hîjdieni nr. 19/12, rubricile identificate conțineau următoarele date: lit. f) „57”, lit. h) - „1228”, lit. g1) - „573”, lit. g2) - „40” și lit. g3) - „615”.

Corespunzător, după renumărare, la aceleași rubrici, cifrele au fost următoarele: lit. f) - „47”, lit. h) - „1238”, lit. g1) - „575”, lit. g2) - „41” și lit. g3) - „622”, acestea fiind înscrise în procesul-verbal de centralizare a rezultatelor renumărării votării la alegerea primarului satului Hîjdieni, raionul Glodeni, aprobat prin hotărârea nr. 27/2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale satești Hîjdieni nr. 19/12.

Astfel, Compartimentul VI „Pentru primarii satelor (comunelor), orașelor (municipiilor)” din anexa la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1582 din 17 noiembrie 2023 „Cu privire la centralizarea rezultatelor votării la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023”, a fost modificat

prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1628 din 27 noiembrie 2023, în care s-a înscris următorul text:

- 1) la litera f), cifra „46734” se substituie prin cifra „46724”;
- 2) la litera h), cifra „851630” se substituie prin cifra „851640”;
- 3) la litera g5), cifra „128337” se substituie prin cifra „128338”;
- 4) la litera g15), cifra „250057” se substituie prin cifra „250064”;
- 5) la litera g21), cifra „46269” se substituie prin cifra „46271”.

În urma desfășurării turului doi al alegerilor locale generale din 19 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a dispus renumărarea buletinelor de vot pentru alegerea primarului în unele localități, după cum urmează:

- Satul Chiștelnița, raionul Telenești;
- Comuna Dobrușa, raionul Șoldănești;
- Comuna Pepeni, raionul Sîngerei;
- Satul Coteala, raionul Briceni;
- Satul Speia, raionul Anenii Noi;
- Comuna Lipoveni, raionul Cimișlia;
- Comuna Țibirica, raionul Călărași;
- Satul Râspopeni, raionul Șoldănești.

Prin hotărârea nr. 1629 din 27 noiembrie 2023, Comisia Electorală Centrală a aprobat, în baza actelor prezentate de consiliile electorale ale circumscripțiilor electorale municipale, orașenești, sătești (comunale), precum și în conformitate cu art. 27, 85, 171 și 177 din Codul electoral nr. 325/2022, procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor celui de-al doilea tur de scrutin și votării repetate (în 8 localități a avut loc votarea repetată pentru consiliile locale, iar în 6 dintre acestea și a primarilor) din 19 noiembrie 2023 în unele circumscripții electorale în cadrul alegerilor locale generale:

I. La alegerea primarului municipiului Bălți:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	99879
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	810
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	25797
d) numărul de alegători care au participat la votare	25796
Rata participării: 25,62 %	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	1
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	455
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1) Petkov Alexandr Partidul politic „Partidul Nostru”	15158
g2) Moroșan Maxim Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	10183
h) numărul total de voturi valabil exprimate	25341
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	99978
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	74181

II. La alegerea primarilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor):

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	727197
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	4108
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	285192
d) numărul de alegători care au participat la votare	285186
Rata participării: 39,00%	

e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	6
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	4350
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1) Blocul electoral „Ruslan Codreanu”	944
g2) Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	135
g3) Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	75449
g4) Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	3479
g5) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	16502
g6) Partidul Liberal	659
g7) Partidul Liberal Democrat din Moldova	7990
g8) Partidul Național Liberal	2265
g9) Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	474
g10) Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	1783
g11) Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	9833
g12) Partidul Politic „Democrația Acasă”	2001
g13) Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	6578
g14) Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	7730
g15) Partidul Politic MIȘCAREA RESPECT MOLDOVA	4797
g16) Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	9294
g17) Partidul politic Partidul Democrat Modern din Moldova	2172
g18) Partidul politic „Partidul Nostru”	5522
g19) Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	5588
g20) Partidul Politic Partidul Social Democrat European	22268
g21) Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	171
g22) Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	9969
g23) Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	37799
g24) Candidați independenți	47434
h) numărul total de voturi valabil exprimate	280836
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	728801
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	443609

III. Pentru consiliile sătești (comunale), orășenești (municipale), votarea repetată:

a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	12135
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	27
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	3191
d) numărul de alegători care au participat la votare	3191
Rata participării: 26,24%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	0
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	180
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1) Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	20
g2) Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	22
g3) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	21
g4) Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	29
g5) Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	40
g6) Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1162
g7) Candidați independenți	1717
h) numărul total de voturi valabil exprimate	3011
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	12144

j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	8953
IV. La alegerea primarilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), votarea repetată:	
a) numărul de alegători incluși în listele electorale de bază	10776
b) numărul de alegători incluși în listele suplimentare	27
c) numărul de alegători care au primit buletine de vot	3166
d) numărul de alegători care au participat la votare	3166
Rata participării: 29,31%	
e) cifra ce reflectă diferența dintre numărul buletinelor de vot primite de alegători și numărul alegătorilor care au participat la votare	0
f) numărul buletinelor de vot declarate nevalabile	182
g) numărul de voturi valabil exprimate pentru fiecare concurent electoral:	
g1) Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	12
g2) Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	17
g3) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	19
g4) Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	43
g5) Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”	33
g6) Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	1555
g7) Candidați independenți	1305
h) numărul total de voturi valabil exprimate	2984
i) numărul buletinelor de vot primite de organele electorale ierarhic inferioare	10783
j) numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate (inclusiv buletinele de vot completate greșit și anulate)	7617

I. După desfășurarea celui de-al doilea tur al alegerilor locale generale care s-a desfășurat pe 19 noiembrie 2023, în vederea executării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 1 decembrie 2023 (dosarul nr. 3-221/23) și încheierii Curții Supreme de Justiție din 8 decembrie 2023 (dosarul nr. 3ra-1205/23), Comisia Electorală Centrală a dispus prin hotărârea [nr. 1815 din 12 decembrie 2023](#), renumărarea buletinelor de vot valabil exprimate, inclusiv a buletinelor de vot nevalabile, neutilizate și anulate pentru funcția de primar al comunei Brînzenii Noi, raionul Telenești.

După renumărarea voturilor obținute la turul doi pentru primarul comunei Brînzenii Noi, raionul Telenești, s-au constatat diferențe față de cifrele înscrise în procesul-verbal de centralizare a rezultatelor votării în cadrul turului doi de scrutin, aprobat prin hotărârea nr. 28/2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Brînzenii Noi nr. 34/4. Astfel, cifrele din procesul-verbal respectiv erau următoarele: lit. f) - „7”, lit. h) - „897”, lit. g1) - „460”.

După renumărare, Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale nr. 34/4 a aprobat, prin hotărârea nr. 30/2023, procesul-verbal de centralizare a rezultatelor renumărării voturilor obținute în turul doi de scrutin pentru primarul comunei Brînzenii Noi, raionul Telenești, ce conține la aceleași rubrici următoarele cifre: lit. f) - „8”, lit. h) - „896”, lit. g1) - „459”.

II. După votarea repetată pentru alegerea primarului satului Aluatu, raionul Taraclia, din 19 noiembrie 2023, niciun candidat nu a întrunit mai mult de jumătate din numărul de voturi valabil exprimate ale alegătorilor care au participat la votare, Comisia Electorală Centrală a stabilit pentru data de 3 decembrie 2023 turul doi al alegerilor locale generale pentru funcția de primar. Pentru că la turul doi au participat mai puțin de 20% din numărul de alegători înscrși pe listele electorale, Comisia Electorală Centrală a stabilit, pentru data de 17 decembrie 2023, votarea repetată în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de primar al satului Aluatu, raionul Taraclia.

Astfel, în baza hotărârilor cu privire la aprobarea procesului-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la cel de-al doilea tur al alegerilor locale generale pentru funcția de primar al satului Aluatu, raionul Taraclia, și a procesului-verbal privind centralizarea rezultatelor

renumărării voturilor obținute în turul doi de scrutin pentru primarul comunei Brînzenii Noi, raionul Telenești, Comisia Electorală Centrală a aprobat hotărârea [nr. 2169 din 26 ianuarie 2024](#) „Pentru modificarea anexei la hotărârea Comisiei Electorale Centrale [nr. 1629 din 27 noiembrie 2023](#) „Cu privire la centralizarea rezultatelor celui de-al doilea tur de scrutin și votării repetate din 19 noiembrie 2023 în unele circumscripții electorale în cadrul alegerilor locale generale”

III. Prin hotărârea nr. 2168 din 26 ianuarie 2024, Comisia Electorală Centrală a stabilit pentru data de 11 februarie 2024 votarea repetată pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău. Având în vedere procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării repetate pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, aprobat prin hotărârea nr. 6 din 12 februarie 2024 a Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Bubuieci nr. 1/8, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârea nr. 2317 din 6 martie 2024 „Pentru modificarea unor hotărâri ale Comisiei Electorale Centrale”.

Conform noilor prevederi ale Codului electoral nr. 325/2022, legalitatea alegerilor locale a fost confirmată de consiliile electorale de circumscripție respective, care au declarat candidații aleși, au atribuit și validat mandatele primarilor aleși și ale consilierilor locali, au confirmat lista candidaților supleanți.

În cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 au fost aleși 896 de primari (din primul tur – 623 și din cel de-al doilea tur desfășurat la 19 noiembrie – 273 de primari), urmând a fi aleși în total 898 de primari, conform numărului de unități administrativ-teritoriale. De asemenea, au fost aleși 11017 de consilieri locali de ambele niveluri din numărul total stabilit de 11058.

La 19 mai 2024 vor avea loc alegeri parțiale unde urmează a fi aleși 2 primari și restul de 41 de consilieri.

CAPITOLUL 16. CONTENCIOSUL ELECTORAL

Contenciosul electoral

Prezentul capitol cuprinde informația statistică și comprehensivă privind examinarea:

- 1) contestațiilor de către Comisia Electorală Centrală;
- 2) sesizărilor de către Comisia Electorală Centrală;
- 3) petițiilor de către Comisia Electorală Centrală;
- 4) cauzelor în care au fost contestate hotărârile, acțiunile sau inacțiunile Comisiei Electorale Centrale;
- 5) cauzelor în care Comisia Electorală Centrală a fost atrasă în procese de judecată în calitate de terț;
- 6) spețelor din practica instituțională care pot forma un precedent judiciar.

I. Statistica examinării contestațiilor de către Comisia Electorală Centrală

Soluționarea contestațiilor electorale este o activitate de importanță majoră care determină aprecierea alegerilor ca fiind libere și corecte, inclusiv pe plan internațional. Deoarece conflictele electorale sunt inerente în procesul de organizare și desfășurare a alegerilor din întreaga lume, mecanismele de examinare și soluționare a litigiilor electorale ar trebui să fie eficiente pentru a face față provocărilor.

În cadrul oricărui tip de scrutin, activitatea de examinare și soluționare a contestațiilor urmează a fi realizată cu respectarea principiilor *legalității*, *imparțialității*, *transparenței* și *egalității*. Astfel, toate autoritățile responsabile trebuie să dea dovadă de competență profesională și să aplice un tratament *deschis*, *imparțial* și *echitabil* față de toți subiecții implicați în acest

proces, ghidându-se de cadrul normativ național și de cel internațional. În acest sens, după cum proclamă și Ghidul de soluționare a conflictelor electorale², „*nu există standarde internaționale privind soluționarea contestațiilor. Rezolvarea contestațiilor electorale implică aplicarea standardelor internaționale care reglementează în ansamblu exercitarea drepturilor și aplicarea regulilor în procesul electoral în corelare cu cerințele legii și independenței judiciare*”.

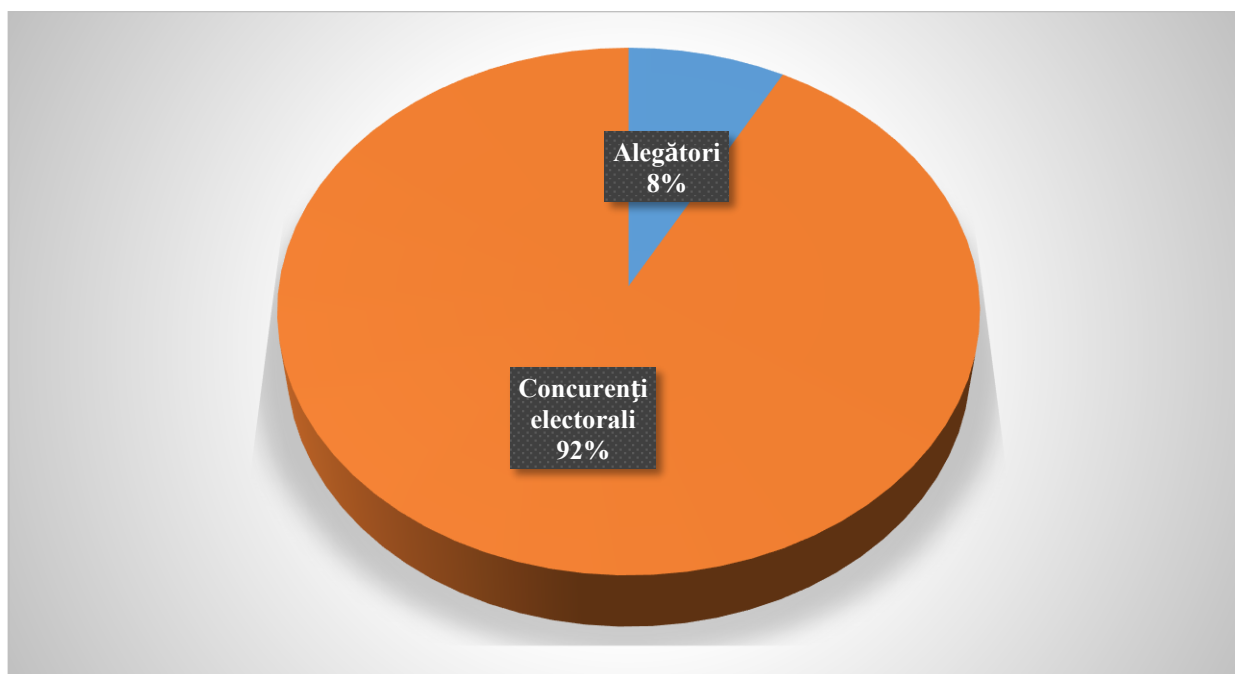
De la ultimul scrutin similar, legislația electorală a suferit modificări majore pe segmentul contenciosului electoral. Codul electoral cuprinde un capitol aparte despre termenele și modalitatea de examinare a contestațiilor în procesul electoral, iar Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea nr.1128/2023, vine să le detalieze aceste prevederi din punct de vedere tehnic și practic. Aceste acte reglementează detaliat elementele contestației, subiecții cu drept de a contesta, condițiile pentru admisibilitatea contestațiilor, termenele de depunere și soluționare a contestației, competența de examinare a contestațiilor etc.

Capitolul de față prezintă sintetizat informațiile cu privire la contestațiile soluționate în perioada electorală a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, cauzele judiciare în care Comisia a fost atrasă, hotărârile Comisei supuse controlului judiciar etc.

Informația statistică despre contestațiile depuse la Comisia Electorală Centrală în perioada electorală este prezentată după număr, categorie de subiecți și obiect.

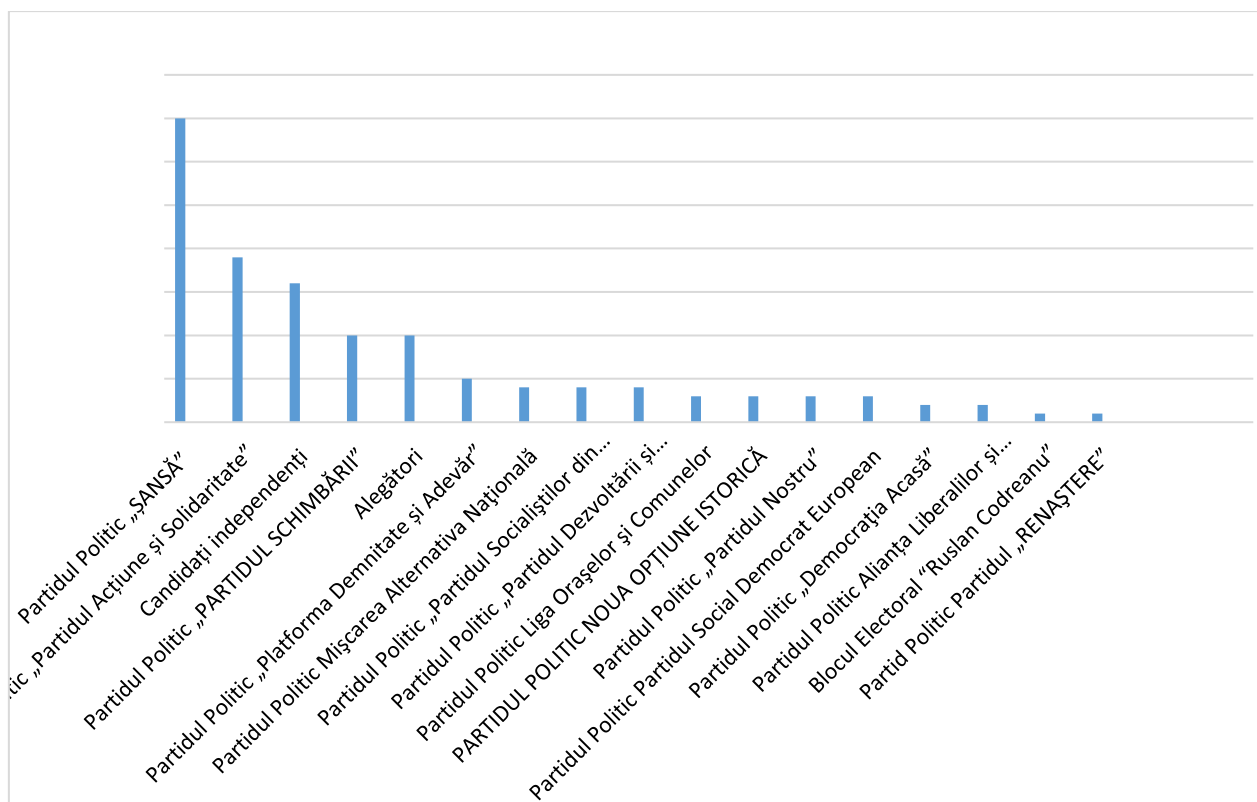
În perioada electorală Comisia a înregistrat 126 de contestații, dintre care 116 au fost depuse de către concurenții electorali, iar 10 de alegători. Cu toate că nu există prevederi legale despre obligativitatea aducerii la cunoștință publică a contestațiilor, Comisia în vederea transparentizării procesului electoral și activității le-a publicat pe pagina sa web oficială.

Diagrama de mai jos prezintă ponderea procentuală a numărului de contestații depuse după subiecți.

² Resolving Election Disputes in the OSCE Area: Towards a Standard Election Dispute Monitoring System, Varșovia – 2000

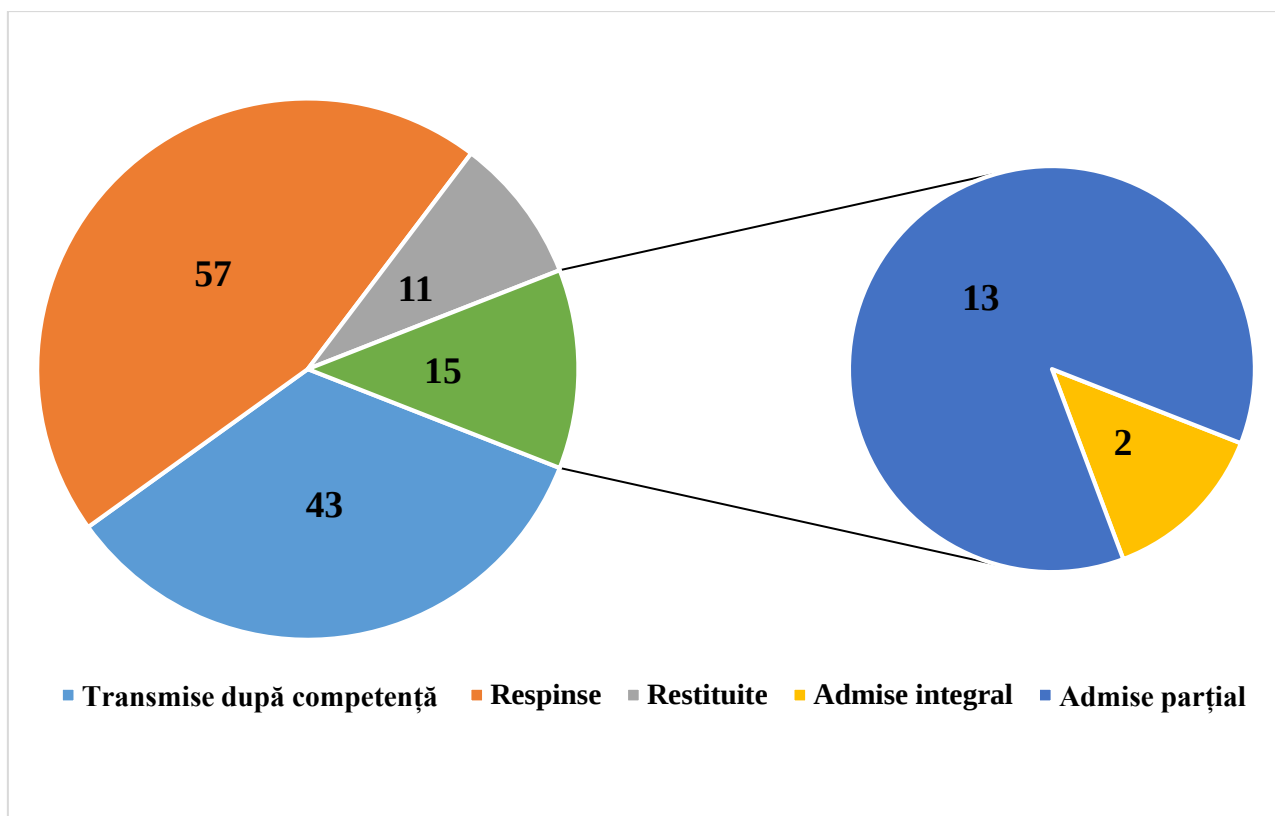
Diagrama următoare prezintă ponderea pe fiecare subiect care a depus contestații.

Tabelul conține informația despre numărul contestațiilor după subiecți.

Subiecții	Numărul contestațiilor
Partidul Politic „ȘANSĂ”	35
Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	19
Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	10
Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	5
Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională	4
Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	4
Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	4
Partidul Politic Liga Orașelor și Comunelor	3
PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	3
Partidul Politic „Partidul Nostru”	3
Partidul Politic Partidul Social Democrat European	3
Partidul Politic „Democrația Acasă”	2
Partidul Politic Alianța Liberalilor și Democraților pentru Europa	2
Blocul Electoral „Ruslan Codreanu”	1
Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	1
Candidați independenți	16
Alegători	10

Diagrama de mai jos prezintă soluțiile adoptate pe marginea contestațiilor.

Admise – 15 (parțial – 13; integral – 2);

Respinse – 57;

Restituite – 11;

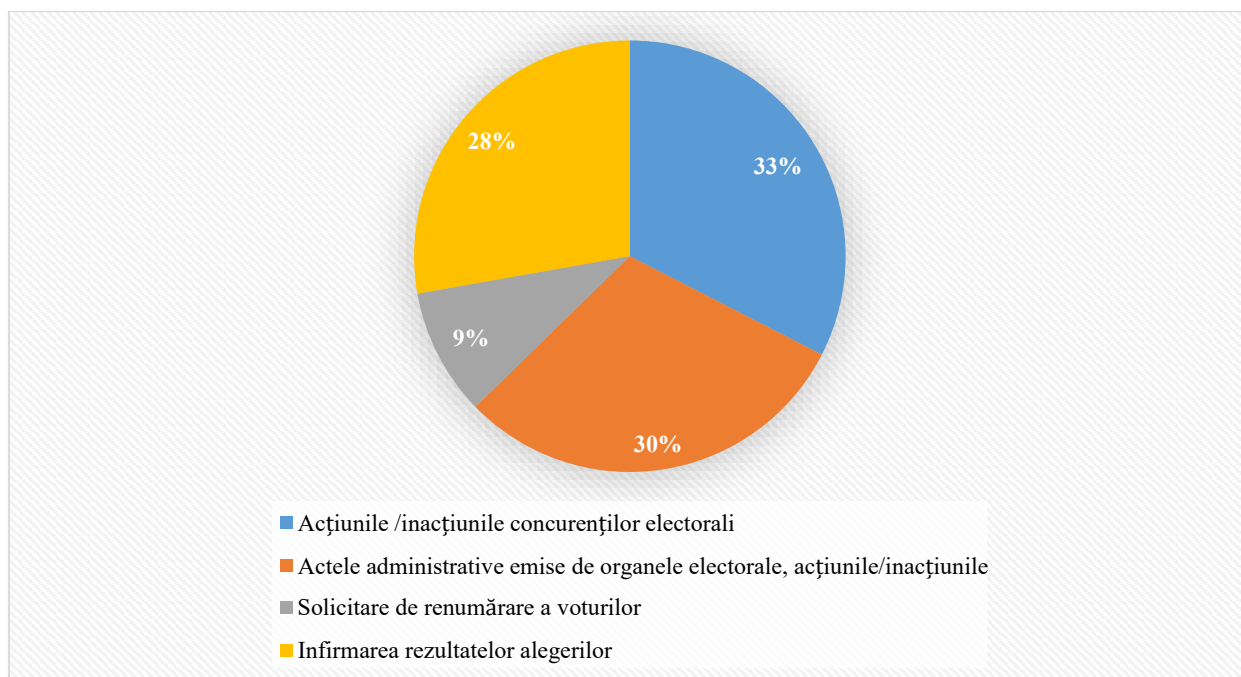
Transmise după competență – 43.

Tabelul de mai jos conține informația despre autoritățile către care au fost transmise contestații pentru examinare conform competenței.

* Organe electorale inferioare	42
* Inspectoratul General al Poliției	13
Consiliul Audiovizualului	1
Consiliul pentru Egalitate	1
* Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	1

*Contestațiile au fost expediate în paralel mai multor instituții pentru examinare

Diagrama de mai jos prezintă ponderea procentuală a contestațiilor în funcție de obiectul acestora.

Tabelul de mai jos conține date statistice despre numărul contestațiilor după obiect.

Obiectul	Nr. contestațiilor
Acțiunile /inacțiunile concurenților electorali: - finanțarea partidelor politice; - utilizarea resurselor administrative; - agitația electorală.	41, dintre care în 18 cazuri se invocă în special utilizarea resurselor administrative în campanie
Actele administrative emise de organele electorale, acțiunile/inacțiunile organelor electorale	38
Solicitare de renumărare a voturilor	12
Infirmarea rezultatelor alegerilor	35

Următorul tabel conține informația despre sancțiunile date de Comisia Electorală Centrală ca urmare a examinării contestațiilor.

1.	HCEC nr. 1457/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/7729 din 7 octombrie 2023 a doamnei Arina Spătaru, sesizările nr. 42 și 43 din 7 octombrie 2023 ale domnilor Mihail Apostol și Tudor Golub și contestația nr. CEC-10ALG/7 din 10 octombrie 2023 a domnului Dinu Țurcanu”	Revocarea unui membru din componența Consiliului electoral al circumscripției electorale Orhei nr. 25.
2.	HCEC nr. 1483/2023 „Cu privire la unele sesizări ale Inspectoratului de Poliție Bălți și	1) Aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment Partidului Politic „ȘANSĂ”,

	contestația nr. CEC-10ALG/24 din 20 octombrie 2023 a domnului Liviu Vovc, candidat din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	pentru încălcarea art. 56 alin. (8) din Codul electoral nr. 325/2022. 2) Aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment Partidului Politic „RENAȘTERE”, pentru încălcarea art. 54 alin. (6) lit. c) și d) din Codul electoral nr. 325/2022.
3.	HCEC nr. 1536/2023 „Cu privire la contestațiile nr. CEC-10ALG/33 din 27 octombrie 2023, nr. CEC-10ALG/42, CEC-10ALG/48, CEC-10ALG/50, CEC-10ALG/52 din 31 octombrie 2023 și nr. CEC-10ALG/57 din 1 noiembrie 2023”	Aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment Partidului Politic „ȘANSĂ”, pentru încălcarea art. 56 alin. (8) din Codul electoral nr. 325/2022.
4.	HCEC nr. 1542/2023 „Cu privire la contestația nr. CEC-10ALG/53 din 31 octombrie 2023 a Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională”	Aplicarea sancțiunii sub formă de avertisment Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, pentru nerespectarea pct. 19, 83 și 84 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.

În afară de sancțiuni, în unele cazuri Comisia a atenționat concurenții electorali și alți subiecți implicați în procesul electoral:

1) Prin hotărârea CEC nr. 1463/2023 „Cu privire la contestațiile nr. CEC-10ALG/1 din 5 octombrie 2023 și nr. CEC-10ALG/2 din 7 octombrie 2023 ale Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională și nr. CEC-10ALG/3 din 8 octombrie 2023 a doamnei Marina Tauber”, a fost atenționat concurentul electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” și s-a atras atenția tuturor concurenților electorali să respecte interdicția de a utiliza materialele de publicitate politică în calitate de materiale de agitație electorală. De asemenea, Comisia a atras atenția persoanelor cu funcții de demnitate publică, persoanelor cu funcții de răspundere și funcționarilor publici să se abțină, în exercitarea atribuțiilor funcționale, de la efectuarea agitației electorale, inclusiv de la utilizarea resurselor administrative prin implicarea acestora în campania electorală;

2) Prin hotărârea CEC nr. 1535/2023 „Cu privire la contestațiile nr. CEC-10ALG/34 din 27 octombrie 2023 și nr. CEC-10ALG/49 din 31 octombrie 2023”, Partidul Social Democrat European a fost atenționat asupra necesității respectării legislației în legătură cu distribuirea în spațiul public a materialelor publicitare produse la echipament propriu, fără a fi reflectate corespunzător;

3) Prin hotărârea CEC nr. 1542/2023 „Cu privire la contestația nr. CEC-10ALG/53 din 31 octombrie 2023 a Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională”, concurenții electorali au fost atenționați asupra necesității de a respecta pct. 19, 83 și 84 din Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155/2023.

II. Statistica examinării sesizărilor depuse la Comisia Electorală Centrală în perioada electorală

Codul electoral nr. 325/2022 folosește noțiunea de „sesizare” în câteva situații, care vizează: competența organelor electorale de a examina sesizări ce țin de organizarea și desfășurarea alegerilor, sesizarea încălcărilor legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și grupurilor de inițiativă, sesizarea în cazul neregulilor constatate în legătură cu organizarea și desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii, precum și sesizarea de către observatorii naționali în privința neregulilor observate.

De asemenea, conform art. 91 alin. (1) din cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care:

a) se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune;

b) se contestă acțiunile/inacțiunile considerate ca ilegale ale subiecților înregistrați, acreditați sau confirmați ori care urmează a fi înregistrați, acreditați sau confirmați de către organele electorale, denumiți în continuare subiecți electorali;

c) se contestă faptele considerate ca încălcare a modului de reflectare a campaniei electorale, de difuzare sau de plasare a publicității electorale;

d) se contestă faptele considerate ca încălcare a cadrului normativ cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale, a candidaților desemnați, a grupurilor de inițiativă și a participanților la referendum;

e) se formulează critici în legătură cu alte încălcări ale legislației electorale.

În același timp, potrivit art. 9 alin. (3) din Codul administrativ nr. 116/2018, prin sesizare se informează autoritatea publică cu privire la o problemă de interes personal sau public.

Astfel, plecând de la prevederile legale enunțate, depunerea unei sesizări nu e proprie doar perioadei electorale, acest instrument poate fi aplicat oricând în cazul identificării unei presupuse ilegalități. Prin urmare, motivele acceptate pentru depunerea și examinarea unei sesizări acoperă atât perioada electorală, cât și cea extraelectorală, iar termenele și modalitatea de examinare se aplică în raport cu obiectul și subiectul sesizării, ținându-se cont de prevederile Codului electoral nr. 325/2022, ale legislației conexe, în special ale art. 17, 92, 93 și 137 din Codul administrativ nr. 116/2018.

Următoarea diagramă prezintă numărul sesizărilor depuse la Comisia Electorală Centrală și obiectul acestora, care au vizat potențialii concurenți electorali, concurenții electorali și activitatea organelor electorale.

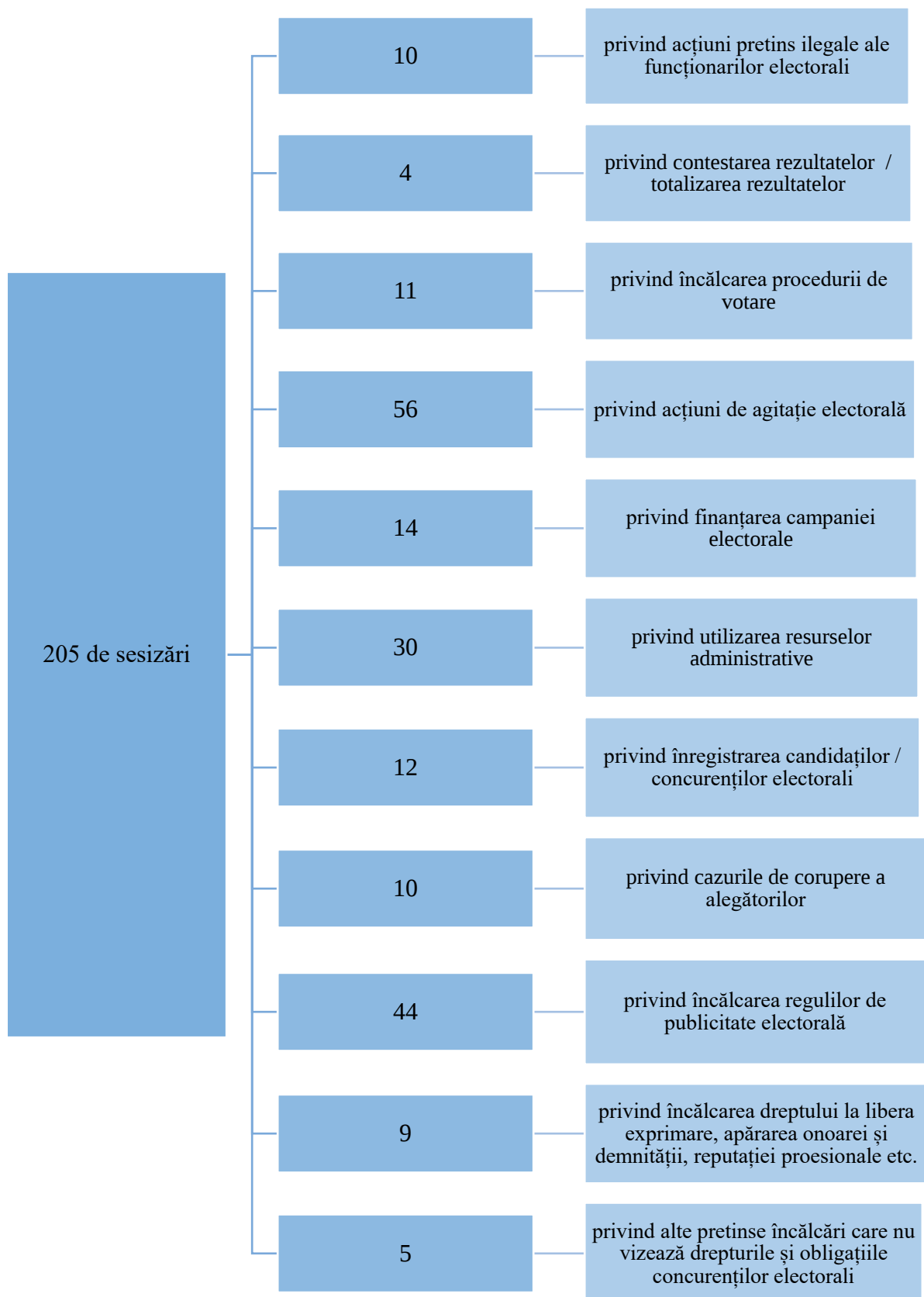
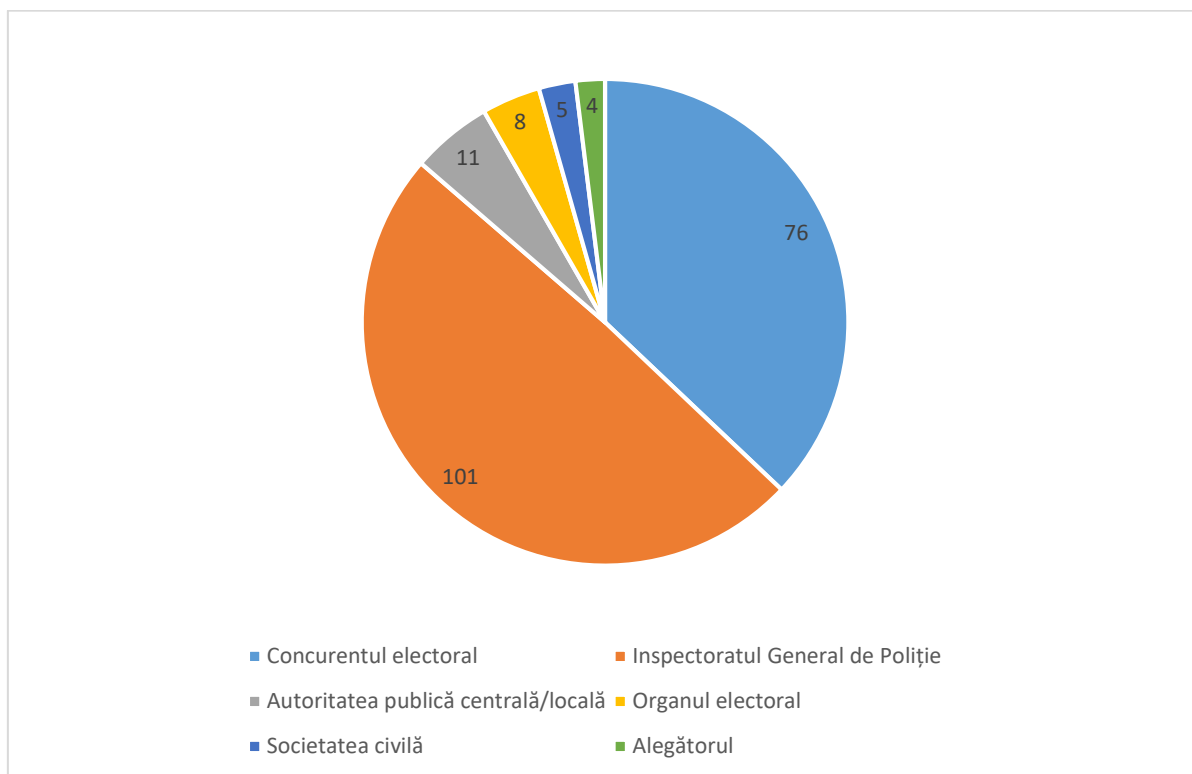

Diagrama de mai jos prezintă categoriile de subiecți care au sesizat anumite încălcări și ilegalități.

Sesizările în mare parte au fost soluționate prin oferirea răspunsurilor, iar în unele cazuri asupra acestora Comisia a adoptat hotărâri.

Hotărârile privind sesizările ce vizează finanțarea partidelor politice și a campaniei electorale se regăsesc în Capitolul 12 din prezentul raport.

Tabelul de mai jos cuprinde informația despre hotărârile Comisiei Electorale Centrale adoptate pe marginea sesizărilor în legătură cu utilizarea resurselor administrative.

Nr d/o	Hotărârea CEC	Soluția adoptată
1.	Nr. 1162/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/5708 din 24 iulie 2023”	Se constată că materialul publicitar „1000+ PROIECTE IMPORTANTE PENTRU CHIȘINĂU” conține elemente de agitație electorală. Se interzice difuzarea și distribuirea materialului publicitar „1000+ PROIECTE IMPORTANTE PENTRU CHIȘINĂU”. Se obligă Primăria municipiului Chișinău, distribuitorii și difuzorii implicați în procesul de difuzare a materialului publicitar „1000+ PROIECTE IMPORTANTE PENTRU CHIȘINĂU” să asigure eliminarea acestuia din spațiul public în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 3 zile din data adoptării prezentei hotărâri.
2.	Nr. 1193/2023 „Cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда” nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”	Se constată că buletinele informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) nu întrunesc condițiile pentru mesajele de interes public în sensul Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate. Se interzice difuzarea și/sau distribuirea buletinelor

		informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) care au fost tipărite în număr de 44000 exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608. Se obligă Primăria municipiului Bălți, difuzorii și distribuitorii buletinelor informative „PRIMĂRIA TRANSPARENTĂ” nr. 1 (mai 2023) și nr. 2 (august 2023) care au fost tipărite în număr de 44000 de exemplare, fiecare de către Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL, numerele comenzilor 405 și 608, să asigure eliminarea acestora din spațiul public în termen rezonabil, dar nu mai târziu de 3 zile din data adoptării prezentei hotărâri.
3.	Nr. 1215/2023 „Cu privire la sesizările nr. CEC-7/6041, CEC-7/6042, CEC-7/6043, CEC-7/6044 și CEC-7/6045 din 14 august 2023 și nr. CEC-7/6175 și CEC-7/6191 din 18 august 2023 ale Partidului Politic Mișcarea Alternativă Națională”	Se resping ca neîntemeiate sesizările înregistrate sub nr. CEC-7/6041, CEC-7/6042, CEC-7/6043, CEC-7/6044 și CEC-7/6045 din 14 august 2023 și nr. CEC-7/6175 și CEC-7/6191 din 18 august 2023.
4.	Nr. 1216/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/6252 din 23 august 2023 a Partidului Politic Mișcarea Alternativă Națională”	Se interzice difuzarea și/sau distribuirea sponsorizată a materialului publicitar „Guvernul a investit 2,7 milioane de lei, prin intermediul programului „Satul European”, pentru a renova 17 km de rețea de iluminat stradal din satul Florițoaia-Veche, raionul Ungheni” pentru perioada electorală a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.
5.	Nr. 1286/2023 „Cu privire la sesizările nr. CEC-7/6251 din 22 august 2023 și CEC-7/6257 din 23 august 2023 ale Partidului Liberal Democrat din Moldova”	Se atenționează domnul Nicolai Grigorișin, primarul municipiului Bălți, asupra obligației de a-și executa corespunzător competențele, prerogativele și obligațiile ce decurg din exercitarea funcției de demnitate publică, fără a se folosi de statutul deținut, inclusiv asupra gestionării eficiente și echitabile a resurselor administrative în perioada electorală. Se atenționează Partidul Politic „Partidul Schimbării” asupra respectării dispozițiilor legale în procesul de implicare și realizare a activităților politice și electorale, inclusiv a condițiilor și modului de susținere a acestor activități în perioada electorală.
6.	Nr. 1287/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/6391 din 30 august 2023 a Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	Se respinge ca neîntemeiată sesizarea înregistrată sub nr. CEC-7/6391 din 30 august 2023 a Partidului Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”.
7	Nr. 1318/2023 „Cu privire la	Se atrage atenția viceprimarului municipiului Ungheni,

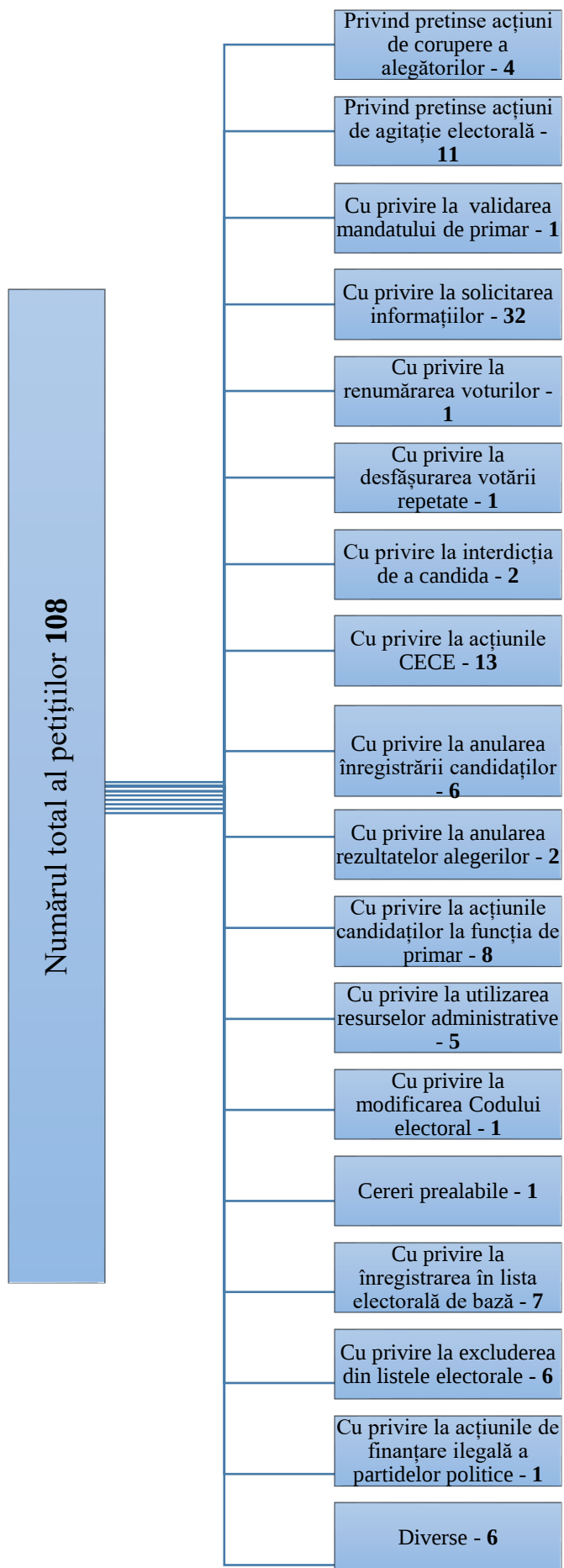
	sesizarea nr. CEC-7/6558 din 8 septembrie 2023” a Partidului Liberal Democrat din Moldova	domnul Dionisie Ternovschi, asupra necesității respectării legislației electorale. Se interzice viceprimarului municipiului Ungheni, domnul Dionisie Ternovschi, să difuzeze înregistrarea video „Cum arată o zi din viața unui viceprimar”. Se obligă viceprimarul municipiului Ungheni, domnul Dionisie Ternovschi, să elimine înregistrarea video „Cum arată o zi din viața unui viceprimar” de pe pagina sa de Facebook.
8.	Nr. 1415/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/7488 din 3 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei””	Se respinge ca neîntemeiată sesizarea înregistrată sub nr. CEC-7/7488 din 3 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.
9	Nr. 1419/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/7487 din 3 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate””	Se respinge ca neîntemeiată sesizarea nr. CEC-7/7487 din 3 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”.
10	Nr. 1643/2023 „Cu privire la sesizările nr. CEC-7/10682 din 21 noiembrie 2023 a domnului Sergiu Stanciu, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei desemnat de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, și nr. CEC-7/10856 din 23 noiembrie 2023 a Serviciului de Informații și Securitate”	Se constată utilizarea de către Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei a mijloacelor financiare, altele decât din contul cu mențiunea „Fond electoral”, prin folosirea fondurilor materiale nedecarate în mărime de 31 475, 00 lei, echivalentul a 5,14% din plafonul cheltuielilor admisibile pentru circumscripția electorală municipală Orhei, și nereflectate în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale, adică fapte pasibile de sancțiunea prevăzută de art. 102 alin. (5) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022. Se constată imposibilitatea aplicării sancțiunii prevăzute de art. 102 alin. (5) lit. a) din Codul electoral nr. 325/2022 pentru faptele constatate la pct. 2 în privința doamnei Tatiana Cocu, candidat la funcția de primar al municipiului Orhei din partea concurentului electoral Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei. Se obligă Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Orhei nr. 25/1, până la ora 17:00 a zilei de 1 decembrie 2023, să reexamineze circumstanțele care au stat la baza adoptării hotărârii nr. 83 din 14 noiembrie 2023 „Cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 în circumscripția electorală municipală Orhei nr. 25/1 și validarea mandatului de primar al municipiului Orhei, raionul Orhei”, prin prisma încălcărilor admise de Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei și de candidatul desemnat de acesta la funcția de primar al municipiului Orhei, doamna Tatiana Cocu, constatate în prezenta hotărâre.

		Se atrage atenția persoanelor cu funcții de demnitate publică, persoanelor cu funcții de răspundere și funcționarilor publici asupra obligației de a se abține în exercitarea atribuțiilor funcționale de la utilizarea resurselor administrative pentru campania electorală. Se somează Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei să prezinte până la ora 17:00 a zilei de 1 decembrie 2023 toate rapoartele privind veniturile și cheltuielile în campania electorală pentru alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023.
--	--	---

III. Statistica examinării petițiilor depuse la Comisia Electorală Centrală de către alegători

O altă activitate tangențială contenciosului electoral reprezintă examinarea petițiilor. Cadrul normativ ce reglementează acest domeniu este Codul administrativ nr. 116/2018.

Datele sistematizate după numărul și obiectul petițiilor se arată mai jos.

IV. Cauzele în care au fost contestate hotărârile, acțiunile și inacțiunile Comisiei Electorale Centrale

Potrivit art. 91 alin. (1) și (5) din Codul electoral, subiecții electorali care se văd lezați în drepturile lor electorale de către Comisia Electorală Centrală pot solicita revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ, realizarea unei acțiuni sau obligarea la inacțiune, prin depunerea unei cereri la Curtea de Apel Chișinău, fără respectarea procedurii prealabile, dacă legea nu prevede altfel.

În cadrul alegerilor locale generale, Comisia a fost atrasă în 51 de cazuri, fiindu-i atribuită calitatea de pârât.

Tabelul de mai jos prezintă situația generală privind *rezultatul examinării* cauzelor de către instanța de judecată.

Rezultatul examinării			
Acțiuni admise integral	Acțiuni admise parțial	Acțiuni declarate inadmisibile	Acțiuni respinse ca neîntemeiate
2	5	19	25

Informația despre hotărârile Comisiei Electorale Centrale supuse controlului judiciar

Nr	Titlul hotărârii CEC	Statut
Cu caracter normativ		
1.	Punctul 11 din Regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1129/2023	Menținut în vigoare
2.	Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea nr.1155/2023	Menținut în vigoare
Cu caracter individual		
3.	Hotărârea nr. 1162/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/5708 din 24.07.2023”	Menținută în vigoare
4.	Hotărârea nr. 1193/2023 „Cu privire la sesizarea Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда” nr. CEC-7/6005 din 11 august 2023”	Menținută în vigoare
5.	Pct.3 din hotărârea nr. 1274/2023 „Cu privire la condițiile de oferire a spațiului publicitar și altor servicii conexe de către difuzorii de publicitate pe dispozitivele fixe sau mobile la alegerile locale generale din 5 noiembrie 2023”	Menținut în vigoare
6.	Hotărârea nr. 1215/2023 „Cu privire la sesizările nr. CEC-7/6041, CEC-7/6042, CEC-7/6043, CEC-7/6044 și CEC-7/6045 din 14 august 2023 și nr. CEC-7/6175 și CEC-7/6191 din 18.08.2023 ale Partidului Politic Mișcarea Alternativă Națională”	Menținută în vigoare
7.	Hotărârea nr. 1349/2023 „Cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/6535 din 7 septembrie 2023 a Primăriei municipiului Bălți”	Menținută în vigoare

8.	Hotărârea nr. 1431/2023 „Cu privire la contestația nr. CEC-10ALG/5 din 10 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei””	Anulată
9.	Hotărârea nr. 1448/2023 „Cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/7885 din 11 octombrie 2023 a Mișcării Profesioniștilor „Speranța-Надежда””	Anulată
10.	Punctul 2 din hotărârea nr. 1457/2023 „Cu privire la sesizarea nr. CEC-7/7729 din 7 octombrie 2023 a doamnei Arina Spătaru, sesizările nr. 42 și 43 din 7 octombrie 2023 ale domnilor Mihail Apostol și Tudor Golub și contestația nr. CEC-10ALG/7 din 10 octombrie 2023 a domnului Dinu Țurcanu”	Anulat parțial
11.	Hotărârea nr. 1463/2023 „Cu privire la contestațiile nr. CEC-10ALG/1 din 5 octombrie 2023 și nr. CEC-10ALG/1 din 7 octombrie 2023 ale Partidului Politic Mișcarea Alternativa Națională și nr. CEC-10ALG/3 din 8 octombrie 2023 a doamnei Marina Tauber”	Menținută în vigoare
12.	Hotărârea nr.1478/2023 „Cu privire la contestația nr. CEC-10ALG/19 din 18 octombrie 2023 a doamnei Svetlana Chesari, președintele PARTIDULUI POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ”	Menținută în vigoare
13.	Hotărârea nr. 1483/2023 „Cu privire la unele sesizări ale Inspectoratului de Poliție Bălți și contestația nr. CEC-10ALG/24 din 20 octombrie 2023 a domnului Liviu Vovc, candidat din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr””	Menținută în vigoare
14.	Hotărârea nr. 1520/2023 „Cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției”	Menținută în vigoare
15.	Hotărârea nr. 1536/2023 „Cu privire la contestațiile nr. CEC-10ALG/33 din 27 octombrie 2023, nr. CEC-10ALG/42, CEC-10ALG/48, CEC-10ALG/50, CEC-10ALG/52 din 31 octombrie 2023 și nr. CEC-10ALG/57 din 1 noiembrie 2023”	Menținută în vigoare
16.	Hotărârea nr. 1551/2023 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, la situația din 20 octombrie 2023”	Anulată parțial
17.	Hotărârea nr. 1553/2023 „Cu privire la cererea nr. CEC-7/9823 din 7 noiembrie 2023 a domnului Vasile Bîtea, candidat la funcția de primar al orașului Nisporeni din partea Partidului Politic Partidul Social Democrat European”	Menținută în vigoare
18.	Hotărârea nr. 1575/2023 „Cu privire la unele cereri și contestații prin care se solicită dispunerea renumărării voturilor, depuse la Comisia Electorală Centrală în zilele de 7-9 noiembrie 2023”	Anulată parțial
19.	Hotărârea nr. 1581/2023 „Cu privire la cererile nr. CEC-7/9875 din 8 noiembrie 2023, CEC-7/10051, CEC-7/10076, CEC-7/10096, CEC-7/10097 din 10 noiembrie 2023 și CEC-7/10152 din 11 noiembrie 2023 prin care se solicită dispunerea renumărării voturilor”	Menținută în vigoare
20.	Hotărârea nr.1588/2023 „Cu privire la contestația nr. CEC-7/8655 din 24 octombrie 2023 a Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate””	Menținută în vigoare

21.	Hotărârea nr.1625/2023 „Cu privire la unele cereri prin care se solicită dispunerea renumărării voturilor din cel de-al doilea tur de scrutin desfășurat la 19 noiembrie 2023 în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023”	Anulată parțial
22.	Hotărârea nr. 2168/2024 „Cu privire la efectele executării Deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2023 (dosarul nr. 3a-1467/23)”	Menținută în vigoare
23.	Hotărârea nr. 2171/2024 „Cu privire la punerea în aplicare a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 1483 din 24 octombrie 2023, nr. 1560 din 09 noiembrie 2023, nr. 1589 din 17 noiembrie 2023, nr. 1632 din 27 noiembrie 2023, nr. 1644 din 28 noiembrie 2023 și nr. 2170 din 26 ianuarie 2024”	Menținută în vigoare

Hotărâri anulate – 2

Hotărâri anulate parțial – 4

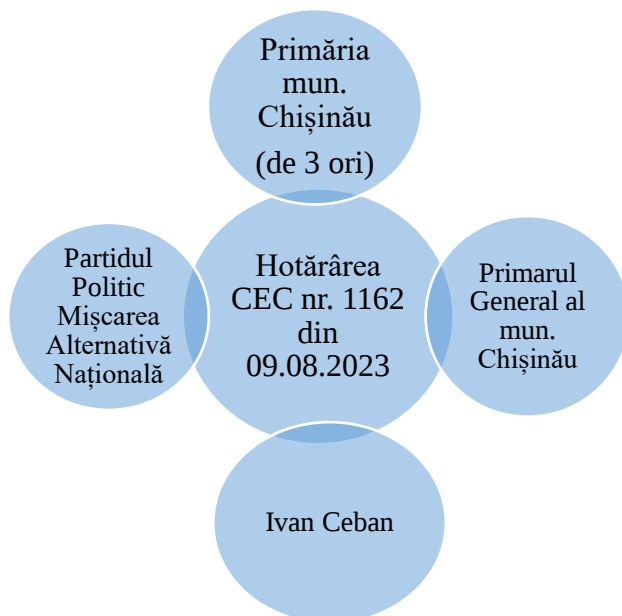
Hotărâri menținute – 17

Au inițiat controlul de legalitate a actelor Comisiei Electorale Centrale prin depunerea acțiunilor în instanță următorii subiecți:

- în calitate de alegători: Picic Pavel, Chirița Angela, Ceban Ivan;
- în calitate de candidați în alegeri: Bătrîncea Mihail, Dodi Alun, Negel Dan, Guzun Ion, Garștea Vladimir, Nastas Adrian, Duca Ion, Cebotari Eugeniu, Bolocan Viorel, Umanet Leonid;
- SRL „Epamedia” – 1 cauză;
- Primarul General al municipiului Chișinău – 1 cauză;
- Primăria municipiului Chișinău – 3 cauze (dintre care 1 soluționată de Judecătoria Chișinău);
- Primăria municipiului Bălți – 2 cauze (dintre care 1 soluționată de Judecătoria Chișinău);
- partide politice:
 - Partidul Politic Mișcarea Alternativa Națională – 10 cauze;
 - Partidul Politic „ȘANSĂ” – 4 cauze;
 - Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – 5 cauze;
 - Mișcarea Profesioniștilor „Speranța-Надежда” – 1 cauză (Judecătoria Chișinău);
 - Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” – 2 cauze;
 - Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ – 7 cauze (dintre care 3 soluționate de judecătoria Chișinău);
 - Partidul Politic „Coaliția pentru Unitate și Bunăstare” – 1 cauză;
 - Partidul Politic Partidul RENĂȘTERE – 1 cauză.

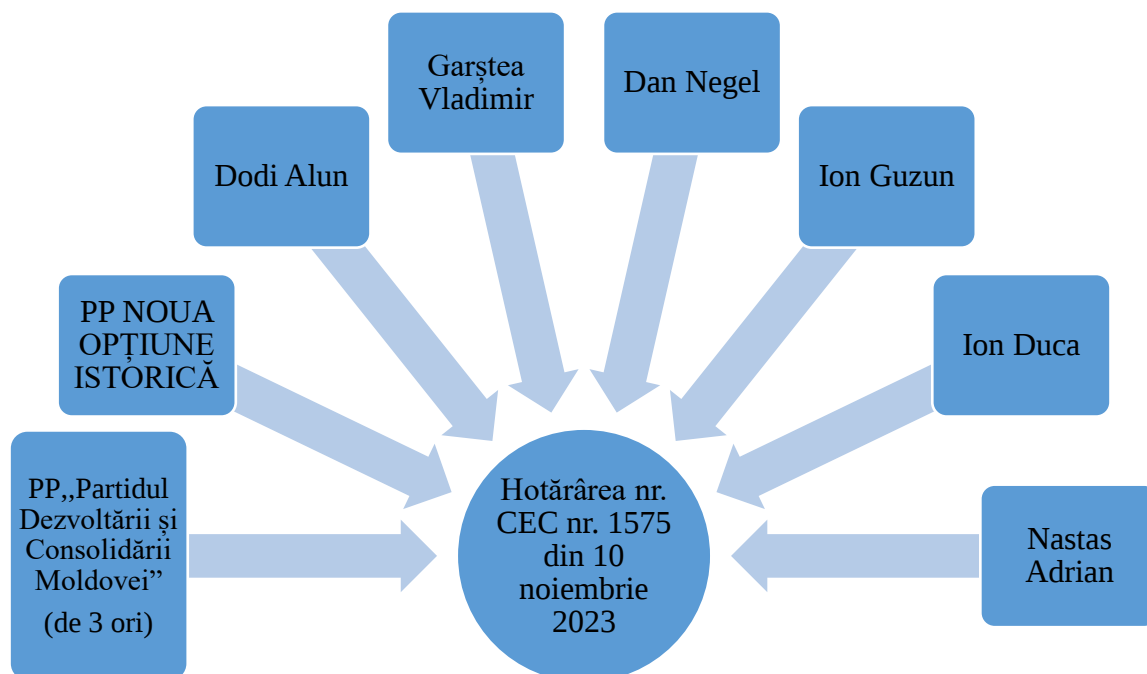
Subsidiar, atragem atenția că unele hotărâri ale Comisiei au fost contestate concomitent de mai mulți subiecți. Informația se prezintă în figurile de mai jos:

Primul caz:

Descrierea cazului se regăsește în ultima secțiune a capitolului

Cel de-al doilea caz:

Astfel, din cele 11 acțiuni în contestare înaintate de opt subiecți asupra hotărârii nr. 1575 din 10 noiembrie 2023 „Cu privire la unele cereri și contestații prin care se solicită dispunerea renumărării voturilor, depuse la Comisia Electorală Centrală în zilele de 7-9 noiembrie 2023”, prin deciziile Curții Supreme de Justiție s-a dispus doar în două cazuri renumărarea voturilor: 1) în circumscripția electorală satească Hîjdieni, raionul Glodeni – pentru alegerea primarului satului

Hîjdieni; 2) în circumscripția electorală satească Sănătăuca, raionul Florești – pentru alegerea primarului satului Sănătăuca.

V. Date sistematizate despre cauzele în care Comisia Electorală Centrală a fost atrasă în procesele de judecată în calitate de terț

Soluția instanțelor	Admise	Respinse	Inadmisibile
Instanța de fond	15	46	40
Curțile de Apel	34	42	6
Curtea Supremă de Justiție	7	2	33
În proces de examinare	1 - la Curtea de Apel Chișinău		

Nr. total dosare 102	Nr. dosare	Obiectul
	26	Contestarea înregistrării/refuzului înregistrării candidatului în alegeri
	6	Contestarea anulării înregistrării candidaților în alegeri (cazurile candidaților desemnați de către Partidul Politic „ȘANSĂ” și a unui candidat independent)
	3	Contestarea textului buletinului de vot
	3	Contestarea acțiunilor concurentului electoral
	34	Contestarea confirmării/infirmării legalității alegerilor
	28	Solicitarea infirmării legalității alegerilor (Partidul Politic „ȘANSĂ”)
	1	Contestarea procesului-verbal de renumărare a voturilor
	1	Contestarea unor acțiuni ale organelor electorale în ziua alegerilor

Din cele 102 de dosare în prima instanță la examinarea fondului s-a decis comasarea dosarelor în 2 cazuri.

Soluția instanței:

1) Hotărâri anulate – 12.

În urma anulării hotărârilor, instanțele de judecată au obligat organele electorale inferioare să emită acte administrative individuale, prin care:

- să-i înregistreze pe reclamanți în calitate de concurenți electorali la funcțiile primar/consilier (4 cazuri);
- să-și retragă hotărârea cu privire la înregistrarea în calitate de concurent electoral la funcția de primar (1 caz);
- în 2 cazuri, instanțele de judecată au menținut hotărârile de validare a mandatului de primar, anulând hotărârile organului electoral superior.

2) Hotărâri anulate parțial – 3.

În urma anulării parțiale a hotărârilor, instanțele de judecată au obligat organele electorale inferioare să emită într-un caz – un act administrativ individual de modificare a listelor de candidați pentru funcția de consilier prin includerea în acestea a reclamanților, iar într-un alt caz – un act administrativ individual privind respingerea cererii de înregistrare în calitate de candidat la funcția de primar.

3) Hotărâri menținute – 54.

VI. Spețe prezentate generic din practica instituțională ca precedent judiciar în cazul alegerilor locale generale

În cadrul respectivului titlu nu ne propunem să facem o analiză detaliată a cauzelor mai speciale deduse judecării, însă venim cu un scurt rezumat și câteva concluzii care ar putea fi preluate ca recomandări în eventualitatea modificării legislației materiale și procedurale.

1. Mesaje de interes public difuzate de două autorități publice locale

Înainte de demararea perioadei electorale, Comisia a fost sesizată în legătură cu încălcările admise de către Primăriile municipiilor Bălți și Chișinău, la comanda cărora au fost confecționate materiale publicitare ce aveau o conotație electorală (despre realizări manageriale) sub titulatura de mesaje de interes public, din resurse publice, fapt interzis de art. 13 alin. (4) lit. b) din Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate.

Examinându-le, Comisia a adoptat hotărâri, prin care a constatat încălcarea prevederilor legale și a obligat autoritățile publice locale în cauză să excludă din circuit materialele respective, iar având în vedere că abaterile au fost comise în afara perioadei electorale, a stabilit calea ordinară de contestare prin cerere prealabilă depusă în termen de 30 de zile.

Ca urmare, Primăria municipiului Bălți s-a conformat procedurii stabilite și a contestat actul administrativ prin cerere prealabilă, care a fost respinsă de către Comisie, iar Primăria municipiului Chișinău l-a contestat direct la Curtea de Apel Chișinău, conform procedurii electorale.

În cadrul examinării acțiunii depuse de Primăria municipiului Chișinău, Curtea de Apel Chișinău a declarat acțiunea ca fiind inadmisibilă, însă nu pe motiv de nerespectare a procedurii prealabile, ci deoarece autoritatea publică locală în cazul de față nu poate fi subiect de contestare în contencios administrativ, concluzie susținută și de Curtea Supremă de Justiție. Ulterior, persoana interesată (*beneficiarul principal* al materialelor promoționale) a contestat actul administrativ al Comisiei deja în calitate de Primar General la Curtea de Apel Chișinău, soluția fiind aceeași. După aceasta, persoana interesată a contestat actul în calitate de persoană fizică, însă cu același rezultat, inclusiv sub aspectul lipsei dreptului lezat al persoanei fizice. Mai mult, hotărârea Comisiei adoptată în cazul Primăriei municipiului Chișinău a fost contestată și de către un partid politic. Deci, fiind depuse mai multe acțiuni din partea diferitor subiecți juridici, care efectiv reprezentau un singur concurent electoral (calitate obținută pe parcursul examinării litigiilor), instanțele au procedat uniform, deși Comisia încontinuu a insistat că reclamanții nu au respectat procedura prealabilă și nu dețineau drepturi procedurale de a se adresa direct Curții de Apel Chișinău, fapt complet ignorat de instanțele judecătorești în litigiile în cauză.

Totodată, Primăria municipiului Bălți, respectând calea prealabilă, s-a adresat, conform procedurii, Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu o acțiune privind anularea actului administrativ al Comisiei. Instanța a strămutat litigiul la Curtea de Apel Chișinău, considerând că anume această instanță este competentă să examineze în fond cauza, însă Curtea de Apel Chișinău în acest caz nu a declarat acțiunea inadmisibilă în corespundere cu propria practică, ci s-a adresat Curții Supreme de Justiție în vederea examinării conflictului de competență.

Curtea Supremă de Justiție a stabilit că examinarea este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu toate că în cauza similară mai sus menționată a procedat altfel.

Prin urmare, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani a examinat cauza în fond, însă conform termenelor electorale, pe când, potrivit cadrului legal, instanța respectivă are competența să examineze legalitatea actelor administrative ale Comisiei emise în ordine generală, conform termenelor generale. Instanța, în urma examinării litigiului a menținut actul administrativ contestat și a susținut poziția Comisiei. Totodată, Primăria municipiului Chișinău s-a adresat direct instanței de fond (judecătorie) cu aceeași acțiune care a fost irevocabil declarată inadmisibilă, fără respectarea procedurii prealabile, o precondiție obligatorie în ordinea generală de contestare a

actelor Comisiei, or, cele electorale se contestă direct la Curtea de Apel Chișinău. Ca urmare a examinării fondului cauzei, instanța a decis respingerea acțiunii.

Deci, în primul rând, s-a creat o situație când instanțele judecătorești au procedat neuniform la examinarea unor cauze similare, iar aceeași cauză cu același temei și același reclamant (Primăria municipiului Chișinău) a devenit irevocabil inadmisibilă, după care a fost examinat fondul cauzei conform altei proceduri. În al doilea rând, persoana interesată a folosit toate pârghiile și a acționat în instanță în calitate de reclamant cu statut juridic diferit.

2. Înregistrarea aceleiași persoane în calitate de candidat independent și totodată pe lista unui partid politic la aceeași funcție electivă și de același nivel, în baza deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție.

Decizia instanței a luat prin surprindere organul electoral, deoarece, în primul rând, dreptul de a fi ales consfințit de Legea supremă este unul fundamental și nu absolut, el fiind garantat în condițiile legii, iar în al doilea rând legea, Codul electoral, stabilește imperativ în art. 68 alin. (6) că „În cadrul aceluiași alegeri, o persoană poate candida la mai multe funcții electivă, însă de diferite categorii/niveluri și doar din partea unui singur partid sau bloc electoral, ori în calitate de candidat independent”.

Pe de altă parte, nu putem ignora faptul că persoana cu statut de candidat a întreprins mai multe acțiuni prin care și-a exprimat refuzul de a candida pe listă de partid, însă ultimul nu a întreprins măsuri pentru soluționarea extrajudiciară a speței. Or, norma stabilită la art. 165 alin. (1) lit. a) în coroborare cu alin. (2) din Codul electoral stabilesc clar subiectul cu dreptul de decizie de a modifica lista de candidați:

„Concurenții electorali au dreptul să solicite, cel târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor, efectuarea următoarelor modificări în lista de candidați: schimbarea locului de ordine sau excluderea candidatului din lista înregistrată”.

„În condițiile alin. (1) din prezentul articol, decizia privind retragerea sau modificarea listei de candidați se adoptă de către partidul politic sau blocul electoral care a înaintat lista de candidați, cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și ale art. 68 alin. (3) din prezentul cod, și se prezintă consiliului electoral care a înregistrat lista”.

Respectiv, în baza normelor citate, organele electorale (de diferite niveluri) inițial au refuzat înregistrarea solicitantului în calitate de candidat independent, însă, după ce instanțele de judecată au decis altfel, acestea au adoptat hotărâri de înregistrare a lui.

În prezent persoana are calitatea de candidat supleant la funcția de consilier în același consiliu de nivelul întâi, atât independent cât și pe listă de partid, precum și candidat supleant în consiliul local de nivelul al doilea pe listă de partid.

3. Înregistrarea candidaților pe lista a doi concurenți electorali. O altă speță ce vizează înregistrarea subiecților electorali se referă la faptul că organul electoral de nivelul întâi a refuzat să înregistreze doi candidați pe lista unui partid politic pe motivul că ei au obținut calitatea de candidați pe lista unui alt partid, în baza hotărârii adoptate de organul electoral de nivelul al doilea. Motivul refuzului ca și în speța precedentă s-a întemeiat pe art. 68 alin. (6) din Codul electoral, care expres prevede că o persoană poate candida la mai multe funcții electivă, însă doar din partea unui singur partid politic sau bloc electoral.

Peroanele vizate au contestat refuzul înregistrării în procedură prealabilă la organul electoral ierarhic superior. În procesul de examinare a contestațiilor, s-a constatat că subiecții în cauză nu au fost retrași de pe lista consilierilor raionali din partea partidului politic înregistrată inițial, fapt pentru care, având în vedere art. 72 alin. (3) din Codul electoral, potrivit căruia „în cazul candidaților desemnați de partidele politice și blocurile electorale, cererile de retragere din cursa electorală se înaintează organului electoral, prin intermediul partidelor politice sau blocurilor electorale respective”, organul electoral ierarhic superior a menținut în vigoare hotărârea organului electoral ierarhic inferior.

În procedura judiciară, prima instanță a decis admiterea cererilor și obligarea organelor electorale de a înregistra candidații în alegeri conform solicitării pe lista partidului politic, fără a obliga organul electoral de nivelul al doilea să excludă contestatarii din lista de candidați la funcția de consilier raional din partea celui alt concurent electoral. De asemenea, nu a obligat partidul politic la acțiune (de a depune cerere de modificare a listei candidaților la funcția de consilier raional, în temeiul cererilor de retragere a candidaților). Deci, s-a creat situația că cei doi candidați în perioada campaniei electorale s-au regăsit pe două liste diferite, din partea a doi concurenți electorali diferiți.

La etapa validării mandatelor de consilier, unul dintre candidați a renunțat la ambele mandate de consilier din partea celor două formațiuni politice, iar cel de-al doilea candidat a obținut mandatul de consilier în cadrul consiliului local de nivelul întâi din partea unui partid politic și a fost confirmat în calitate de supleant la funcția de consilier în consiliul de nivelul al doilea din partea celeilalte formațiuni politice.

Având în vedere situațiile descrise la pct. 2 și 3, precum și raționamentele instanței, despre faptul că nu poate fi aplicat art. 68 alin. (6) din Codul electoral, în situația în care candidatul și-a retras consimțământul de a candida din partea unui partid și declară că dorește să candideze fie independent, fie pe lista unui alt partid, în acest caz nefiind o ingerință în anumite drepturi și libertăți recunoscute de lege, iar măsurile de constrângere urmează a fi folosite cu atenție și numai când este cu adevărat indispensabil pentru realizarea interesului public, precum și proporționale pentru asigurarea echilibrului în drepturi, conchidem necesar ca, în eventualitatea modificării Codului electoral, să fie examinată oportunitatea revizuirii prevederilor art. 72 alin. (3) prin instituirea unui termen în care concurentul electoral (partidul politic/blocul electoral) ar trebui să examineze cererea candidatului de pe listă privind retragerea consimțământului, dar și o procedură de acțiune a organelor electorale în cazul inacțiunii partidului sau blocului electoral. Ori, după caz, să fie examinată posibilitatea acordării acestui drept fie organului electoral în procedură simplificată în baza cererii de retragere, fie instanței de judecată, prin depunerea unei acțiuni în constatare. În argumentarea concluziei, atragem atenția și la pct. 73 din Avizul comun pe marginea proiectului Codului electoral, aprobat de Consiliul pentru Alegeri Democratice la cea de-a 74-a reuniune (Veneția, 20 octombrie 2022) și adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 132-a Sesiune Plenară (Veneția, 21-22 octombrie 2022), potrivit căruia „[...] proiectul Codului pare să sugereze că deși cei care depun listele pot solicita înlăturarea unui candidat individual, candidații înșiși nu au dreptul să-și scoată numele de pe listă, încălcându-le astfel libertatea de a se retrage, mai ales că cei care depun listele pot schimba ordinea pe listă pe parcursul campaniei. [...]”.

4. Înregistrarea în calitate de candidat la funcția de primar în două circumscripții electorale.

Un caz electoral a vizat aplicabilitatea art. 163 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022, potrivit căruia partidele politice și blocurile electorale pot desemna câte un singur candidat pentru funcția de primar în fiecare circumscripție electorală. *O persoană nu poate candida în mai multe circumscripții electorale de același nivel și nici în municipiul Chișinău și Bălți concomitent.* Astfel, în cazul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023, un subiect electoral a depus cererea de înregistrare a candidatului desemnat la funcția de primar atât în cadrul unei circumscripții electorale de nivelul întâi, cât și în cadrul circumscripției electorale de nivelul al doilea. Inițial, cererea de înregistrare a fost depusă la CECE de nivelul întâi, care a înregistrat candidatul desemnat de partid. Ulterior, cererea de înregistrare a aceluiași candidat la funcția de primar pentru o circumscripție de nivelul doi a fost respinsă prin hotărâre a organului electoral de nivelul al doilea, iar decizia organului electoral inferior a fost menținută prin hotărârea CEC nr. 1448 din 13 octombrie 2023.

În acest sens, organele electorale au aplicat norma art. 163 alin. (4) din Codul electoral, conform căruia o persoană poate candida la funcția de primar doar într-o singură circumscripție

electorală, indiferent de nivelul acesteia. În opinia autorităților electorale, o persoană nu poate candida concomitent la funcția de primar:

- a) în cadrul unei circumscripției electorale de nivelul întâi și al unei circumscripții electorale de nivelul al doilea, și anume în cadrul municipiilor Chișinău și Bălți;
- b) în cadrul a două și mai multor circumscripții electorale de nivelul întâi;
- c) în cadrul celor două circumscripții electorale de nivelul al doilea – municipiile Chișinău și Bălți.

Aplicabilitatea normei citate în sensul explicat își regăsește fundamentarea și prin prisma prevederilor alin. (5) al aceluiași art. 163 din Codul electoral nr. 325/2022. Respectiv, legiuitorul a stabilit în mod expres categoria funcției electivă, și anume cea de consilier, în cazul căreia o persoană are posibilitatea să candideze în cadrul a două circumscripții electorale de nivel diferit.

Într-o ultimă ordine de idei, raționamentul condiției stabilite la art. 163 alin. (4) din Codul electoral nr. 325/2022 rezidă și în mecanismul descris la art. 52 din cod privind compensarea cheltuielilor aferente organizării și desfășurării alegerilor. Respectiv, dacă se admite de a candida la două funcții electivă, în cazul speței examinate – pentru funcția de primar, persoana aleasă în ambele funcții urmează să restituie cheltuielile suportate din bugetul de stat legate de organizarea și desfășurarea alegerilor. Or, speța descrisă nu se regăsește la situațiile exceptate de la condiția de compensare a cheltuielilor potrivit alin. (2) din art. 52.

Cu toate acestea, la examinarea acțiunii în contencios administrativ înaintate de subiectul electoral vizat, instanța de judecată a anulat hotărârile organelor electorale și a emis o nouă hotărâre, prin care le-a obligat să emită act administrativ individual favorabil cu privire la înregistrare (dosar nr. 3-2975/23), fiind menținută prin decizie irevocabilă.

În favoarea soluției adoptate, instanța de judecată a apreciat critic argumentele organelor electorale în partea ce ține de posibilitatea persoanei de a candida la funcția de primar doar în cadrul unei circumscripții electorale, indiferent de nivelul acesteia, or circumscripțiile la care candidează reclamantul sunt de niveluri diferite. În consolidarea punctului său de vedere, instanța de judecată a făcut referire și la versiunea rusă a textului normei art. 163 alin. (4) din Codul electoral. Instanța de judecată a mai conchis că din perspectiva jurisprudenței CEDO, legea trebuie să fie accesibilă persoanei în cauză și să fie previzibilă sub aspectul consecințelor sale. Mai mult, potrivit actului judecătoresc, concluziile organului electoral se află în disonanță cu spiritul și litera art. 163 alin. (4) din Codul electoral, iar interpretarea elocventă a acestei norme juridice prin metodele logico-juridică, sistemică și gramaticală denotă franc asupra justetei poziției părții reclamante. Construcția juridică a normei citate scoate în evidență existența a două norme juridice ce reglementează două raporturi de drept electoral distincte: - o persoană nu poate candida în mai multe circumscripții electorale de același nivel; - și nici în municipiul Chișinău și Bălți concomitent. Finalmente, instanța de judecată a conchis că reclamantul nu se află în situație ce este prohibită de norma legală citată și, respectiv, nu poate fi împiedicat să candideze concomitent la funcția de primar în circumscripțiile electorale - municipiul Chișinău și satul Condrița.

În altă ordine de idei, fără textul „și nici în municipiul Chișinău și Bălți concomitent” persoana, ar fi avut dreptul să candideze concomitent în aceste municipii. Însă această ipoteză nu corelează cu prevederile Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, potrivit căreia atât municipiul Chișinău, cât și municipiul Bălți sunt de același nivel II și, respectiv, persoana nu putea candida în circumscripțiile numite și în corespundere cu reglementarea fără textul complementar.

Deci, în cazul în care s-ar permite de a fi candidat la funcția de primar atât în sat, cât și în municipiu, există riscul ca persoana să fie aleasă atât în funcția de primar al satului, cât și în funcția de primar al municipiului. Această situație urmează a fi privită drept risc pentru alegătorii din circumscripție care nu și-au ales efectiv primarul, fiind necesare alegeri noi, iar localitatea să nu fie condusă în modul prevăzut, ceea ce distorsionează interesul public față de interesul personal.

În acest sens, este de observat că faptul candidării concomitente la mai multe funcții de consilier nu influențează organizarea alegerilor noi, iar candidarea simultan la mai multe funcții de primar implică riscul organizării alegerilor noi la funcția refuzată, ceea ce prezumă și efectuarea unor cheltuieli suplimentare contrare interesului legitim al colectivității locale, aceasta fiind o abordare care lipsește reglementarea de raționamentul cuvenit.

Pornind de la cele enunțate, concluzionăm necesitatea stabilirii sensului exact al normei în raport cu scopul urmărit, adică de a o supune tuturor metodelor de interpretare în vederea finalității exercițiului în cauză.

5. *Cazul s. Colonița, municipiul Chișinău.* O atenție sporită se impune și în privința celor peste 10 litigii electorale care au vizat anularea rezultatelor alegerilor pentru funcția de primar în circumscripția electorală satească Colonița nr. 1/11, municipiul Chișinău. Astfel, mai mulți candidați la funcția de consilier în Consiliul sătesc Colonița din partea unor partide politice, precum și un candidat la funcția de primar, au formulat contestații, atât individual, cât și colective, împotriva hotărârii adoptate de organul electoral privind confirmarea rezultatelor alegerilor pentru funcția de primar în satul Colonița și validarea mandatului primarului ales. Ca urmare a examinării acestora în procedură prealabilă de către organul electoral ierarhic superior și, ulterior, de instanța de judecată, hotărârea prin care au fost confirmate alegerile și validat mandatul de primar a rămas executorie.

Reclamanții care au candidat la funcția de consilier în circumscripția vizată nu au putut pretinde că le-au fost încălcate drepturile electorale în altă procedură electorală în care nu au deținut și statut de candidat la funcția de primar, în conformitate cu art. 17 din Codul administrativ nr. 116/2018.

Subiectul cu drept de contestare în cadrul procedurii electorale trebuie să fie în legătură interdependentă între procedura electorală și dreptul vătămat propriu, pretins încălcat. Conform art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei. Totodată, potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Astfel că vătămarea unui drept propriu poate fi invocată doar de către participantul la procedura electorală, în caz contrar, actele administrative individuale emise de organul electoral nu sunt defavorabile, în sensul art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, contestatarului care nu este participant la procedura administrativă. Bunăoară, unii contestatari nu au fost parte la procedura electorală, deoarece nu au deținut și calitatea de candidat la funcția de primar al satului Colonița. Prin urmare, prin actele administrative individuale ale organului electoral nu s-a adus atingere unui drept vătămat propriu, pretins încălcat în cadrul procedurii administrative electorale.

Respectiv ajungem la concluzia că asemenea litigii nu au făcut decât să perturbe activitatea organelor electorale și instanțelor de judecată, prin creșterea sarcinii de a examina contestații.

6. *Cazul Partidul Politic „ȘANSĂ”*

Prin decizia Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 92/2023 în legătură cu fapte de influențare necorespunzătoare a rezultatelor alegerilor, inclusiv prin elemente de corupere a alegătorilor, s-a dispus anularea înregistrării candidaților la funcții electivă din partea Partidului Politic „ȘANSĂ”.

Astfel, Partidul Politic „ȘANSĂ”, în baza actului vizat supra, a pierdut calitatea de concurent electoral, însă a depus la toate consiliile electorale de nivelul al doilea contestații de infirmare a rezultatelor alegerilor pe motiv că în opinia sa a fost retras în mod abuziv din cursa electorală.

Deci, toate organele electorale au acționat uniform și au declarat contestațiile inadmisibile, pe motiv că au fost depuse de un subiect care nu este concurent electoral și, prin urmare, nu are dreptul să depună asemenea contestații.

La rândul său, Partidul Politic „ȘANSĂ” a contestat soluția organelor electorale în instanțele de judecată. Unele instanțe s-au condus de aceleași raționamente și au declarat contestațiile inadmisibile, altele le-au respins ca neîntemeiate, adică examinând fondul prin oferirea accesului ordinar la justiție (apel și recurs), iar o altă parte din instanțe a dispus organelor electorale să examineze fondul.

Așadar, în paralel la instanțele aflate pe diferite trepte judiciare cu statut aparte procesual (recurs, apel, reexaminare) s-au aflat pe rol litigii practic în toate circumscripțiile electorale și acest lucru a avut un impact major asupra resurselor publice, inclusiv sub aspectul termenelor restrânse de examinare, interesului colectivităților locale, precum și necesității de formare a unei practici identice în situații identice.

În concluzie, conform deciziilor instanțelor de judecată irevocabile, s-a constatat că organele electorale au acționat corect prin declararea inadmisibilității revendicărilor înaintate.

7. *Cazul comunei Calfa, raionul Anenii Noi*

În comuna Calfa, raionul Anenii Noi, alegerile pentru funcția de primar au fost câștigate de un candidat independent. Rezultatele alegerilor au fost contestate fiind invocat faptul că persoana care a candidat independent a fost susținută de Partidul Politic „ȘANSĂ”, retras din cursă în baza Dispoziției CSE nr. 92/2023, și astfel s-a efectuat transfer de imagine, fiind de asemenea utilizate resurse financiare nedeclarate în opinia contestatarului.

Organul electoral din circumscripția electorală de nivelul întâi nu a examinat fondul cauzei, considerând că pretențiile contestatarului nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate. Speța a fost examinată în procedură prealabilă de consiliul electoral de circumscripție de nivelul al doilea, iar pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate. Având în examinare cauza, în procedură litigioasă, instanța de fond a menținut soluția dată de consiliul electoral de nivelul al doilea, pe când instanța de apel a emis un act irevocabil (menținut de CSJ) prin care a obligat consiliul electoral de nivelul al doilea să reexamineze contestația reclamantului.

În procedura de reexaminare, autorul contestației a înaintat *recuzarea tuturor membrilor organului electoral*, pe motiv că aceștia deja s-au pronunțat anterior asupra conținutului contestației. Recuzarea a fost remisă Comisiei spre examinare, fiind respinsă pe motiv că reexaminarea contestației în procedura administrativă nu presupune posibilitatea înaintării recuzării pe asemenea motive, întrucât reexaminarea devine imposibilă procedural.

Într-un final, organul electoral de nivelul al doilea a solicitat părților vizate să prezinte argumente suplimentare și, examinând în cumul toate documentele aferente, a constatat că autorul contestației nu poate proba propriile susțineri, le-a apreciat drept declarative, argumentând explicit soluția dată în corespundere cu cele constatate de instanțele de judecată privind viciile acestei pretenții.

Examinând legalitatea procedurii administrative de reexaminare a cauzei, instanțele judecătorești au constatat caracterul legal al acesteia, fapt pentru care a fost validat mandatul de primar al candidatului independent.

8. *Cazul com. Bubuieci, mun. Chișinău*

În cadrul alegerilor locale generale au existat mai multe contestații și sesizări, precum și acțiuni în instanță vizavi de legalitatea unor acte administrative adoptate de organul electoral din circumscripția respectivă. Majoritatea cauzelor au vizat anularea înregistrării unui candidat desemnat și înregistrat pentru funcția de primar al localității din partea unui partid politic, din cauza neprezentării copiei de pe diploma de studii în condițiile art. 68 alin. (1) lit. j) din Codul electoral.

Ca urmare a examinării litigiilor de către instanță, organul electoral de nivelul întâi a emis o hotărâre prin care, în temeiul art. 37 alin. (1) lit. n), 84 alin. (5) și 174 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022, a infirmat legalitatea alegerilor pentru funcția de primar al comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, hotărâre care a fost contestată de către subiectul vizat. Având în vedere deciziile instanțelor, Comisia a atestat că procesul electoral desfășurat în circumscripția Bubuieci a fost viciat prin aplicarea eronată a normelor procedurale și materiale, atât de către președintele organului electoral prin semnarea actului administrativ cu încălcarea normelor regulamentare privind înregistrarea candidatului la funcția de primar, cât și de către candidatul care a indus în eroare organul electoral prin prezentarea unui document de confirmare a înmatriculării sale la studii serale, în loc de a prezenta copia de pe diploma de studii în condițiile art. 68 alin. (1) lit. j) din Codul electoral. Astfel, Comisia Electorală Centrală, a adoptat hotărârea nr. 2168/2023 „Cu privire la efectele executării Deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2023 (dosarul nr. 3a-1467/23)” . Hotărârea fiind întemeiată inclusiv pe prevederile art. 176 și 177 din Codul electoral, conform cărora hotărârea cu privire la declararea alegerilor nule se adoptă de către Comisia Electorală Centrală în baza hotărârilor consiliilor electorale de circumscripție respective, dacă în cadrul operațiunilor electorale au fost comise încălcări ale Codului electoral care au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatelor. Iar conform pct. 1 și 2 din hotărâre au fost declarate nule rezultatele alegerilor pentru funcția de primar al comunei Bubuieci, municipiul Chișinău, desfășurate în zilele de 5 și 19 noiembrie 2023 și stabilită votarea repetată pentru alegerea primarului comunei Bubuieci, municipiul Chișinău. După ce a trecut testul de legalitate, inclusiv la Curtea Supremă de Justiție, hotărârea Comisiei a rămas executorie.

9. Cazul Nicoreni, raionul Drochia

După aproape 4 luni din momentul desfășurării celui de-al doilea tur de scrutin, se atestă existența unui caz în care organul electoral de nivelul întâi a fost în imposibilitate de a confirma legalitatea alegerilor în circumscripția respectivă și de a valida mandatul primarului ales. Acest fapt este cauzat de existența litigiului în instanță în care se contestă anumite acțiuni presupus ilegale ale candidatului ales. Obiectul litigiului se referă la activitatea desfășurată în perioada electorală, ceea ce prezumă aplicarea atât a termenelor, cât și a procedurii stabilite de legea electorală.

Respectiv, notăm că, potrivit art. 95 alin. (8) din Codul electoral nr. 325/2022, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1), și anume de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Mai mult, conform art. 100 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Totodată, în corespundere cu art. 100 alin. (9) din Codul electoral, din motive justificate legate de complexitatea obiectului contestației și/sau conduita subiecților contestației, legea electorală oferă posibilitatea de prelungire a termenului cu cel mult 2 zile.

În cazul de față observăm că la examinarea fondului instanța a stabilit calea de atac de 30 de zile, ceea ce nu poate fi recomandat într-un proces electoral, unde apriori se aplică termene foarte restrânse, întrucât orice activitate sau măsură se cere a fi realizată într-o anumită perioadă.